Budapest, 1899. Negyedik évfolyam. 208. szám. Vasárnap, julius 30.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Ez a mai nap...

KÖNYVTÁR

Budapest, julius 29.

Ez a mai nap Petőfinek a napja.

*

Ne ünnepeljünk ma más senkit, mint a szabadság dalnokát, a szabadság mártirját.

*

Minden koszoru, mit ma fontok, minden babér, minden pálmalevél, amelyet ma téptek, legyen a halhatatlan költő, feledhetetlen, szeretett barátom emlékének talapzatára letéve!

*

Minket pedig felejtsetek el!

Jókai Mór.

———

(L.) Forr és olvad a gránit és érc a föld mélyében, ezer év alatt izzó lávatömeggé olvad össze, a nélkül, hogy a föld emberei megsejtenék ama hatalmas tüzet. De egyszer jön egy nap, amidön zivataros föllegek vágtatnak át a meghasadt égen és szilajon hányjaveti magát a tenger. Vihar és villámlás közepette szökik ama mélységekből a tüz a magasba, megrengeti a földet és fényt vet végtelen láthatárokra.

Volt a mi népünknek is egy ilyen napja. Ami a magyarságban ezer esztendőn át forrt, alakot váltott, összeolvadt, lázzal, szenvedélylyel ömlött uj formákba: az a tüz kitört és óriás sugárban szökött föl, minden emberek fölé. Az a nap Petőfi születése napja volt.

Minden az égbe tört akkor, ami ebben a fajban létezése óta, hosszu századok alatt összeszürödött. Semmink sincs Petőfin kivül, de Petőfi foglalatja mindenünknek. Összeolvadt benne ezer esztendő tüze hevében gránitunk és ércünk, erönk és nemességünk, szenvedélyünk és müvészetünk. Ő volt ama dinamikus lobbanás, amelylyel a magyar faj, egyszer hosszu életében, világitó jelt adott a világnak. Oly ragyogó tisztát, hogy soha, amig emberek élnek, meg nem feledkeznek a revolució idejéről, amikor nékiök Petőfit meglátniok adatott.

Ötven év mult el a mai napon azóta, hogy az a nagy fény ellobbant. Az égről a földbe hullott le, mélyen a fekete földbe, a meteor. Mi többi emberek keressük a helyét: hova tünt, hova esett? Kapával kezünkben, mint a kincskeresők, hittel, babonával; — a meteor nemes fémének maradványait sehol sem találjuk. Van egy hely az ösi húnok országában, ahol a lehullott csillag mélyen belefuródott föltalálhatatlanul a földbe. Ha nem vihetjük onnan a kincstárunkba, kimegyünk tehát mindnyájan s ama göröngyök fölé épitjük kincstárunkat.

A segesvári sirban, sok névtelen hös csontjai közé keveredve, összeforrva minden országrészből odaszakadt magyar bajtársakkal — ugy hiszszük — ott feküsznek Petőfi maradványai. A remekmü, amelynek megépitésén a magyarság tiz századon át fáradozott, ott lassan, hosszu vegybomlással visszaváltozik magyar földdé. És ugyanazon törvénynyel vált félszázad alatt az egész magyarság lelkévé az ő lelke. Ha van Petőfinek

TÁRCA.

Petőfi.

— 1899. julius 30. —

Irta: *Ábrányi Emil.*

Sok szép, jeles dal van ma is, hiszem.
De hozzá méltót nem mond senkisem.
Mert mind fáradtak, hidegek vagyunk
Ő hozzá képest, aki maga volt
A lobogó tűz! Aki minden hangját
Szivéből vette, amikor dalolt!

Rengő kalász azóta is terem,
Azóta is van napfény, szerelem,
Azóta is száll fecske és darú,
A rónaság hozzánk se mostoha . . .
De aki őket úgy szeresse és úgy
Daloljon róluk — nem lesz több soha!

Ahogy tavaszszal csillog minden ág,
S rázatlanúl omlik a sok virág,
Mint fényes zápor, színes havazás,
Amint a szél a fák közt át-fuvall:
Aképen hullt isteni könnyüséggel
Költészetének fájáról a dal.

Hajnalt-köszöntő friss pacsirta-szó,
Halk estharang, pusztákon bujdosó,
Sötét borúval szálló förgeteg,
Melyből tüzes villámok hullanak:
Ha ős-erővel mindez dalba csengne,
Hozzá méltó dal ez lehetne csak!

S ha minden rablánc és börtön-torony,
Hol vértanúk senyvedtek egykoron,
Minden szabadság, ami földön él,
És minden zsarnok-gyülölő harag
Elkezdene hozsannát énekelni:
Hozzá méltó dal ez lehetne csak!

* * *

Ki az, aki hamvát sírva össze szedte?
Senki! Tán az Isten, ő maga temette.

El sem is temette — fölvitte magának:
Szabadság, szerelem kettős csillagának.

Ifjan halt. De látjuk: nagygyá lenni rá ért.
Költő volt. Szeretett. S meghalt a hazáért.

Ám előbb a lelkét égő szenvedélylyel
Millió szegény közt osztogatta széjjel.

Gazdaggá igy tette az egész világot.
S aztán az örökkét ormaira hágott.

Tisztán olvadt át a halhatatlanságba.
Csupa lélek volt! Por nem maradt utána!

Hol a teste? Nincsen! — Hol a lelke? Itt van.
Itt van, ó magyar nép, legszebb dalaidban!

Hol a sírja? Sehol! — Hol a dicsősége?
Az egész világon! S nem lesz soha vége!

———

Apotheosis.

Petőfi Sándor halálának félszázados évfordulójára

irta: *Jókai Mór.*

Háttérben Petőfi ércszobra, mögötte görög stylben épült csarnok, e felirattal *Petőfi-Ház*, párkányzatán Petőfi elhalt kortársainak mellszobrai: Arany, Tompa, Lisznyay, Kerényi, Bérczy, Obernyik, Vajda, Degré, Pálffy Albert, Egressy G., Irinyi, Vasváry stb. *Szabadság nemtője*: fején diadém, fehér redős öltönyben, két keze bilincsben, lánccal összekötve. Sötét van: csak egy csillagfény ragyog a szobor feje felett a magasban, melynek vékony sugára a szoborra dereng alá.

NEMTŐ. (Tompa, gyászoló hangon,)

Nem magad estél el: veled együtt szálltak
Emléktelen sirba Haza és Szabadság,
Kikért éltél, kikért vérhalált kiálltad,
A rombadült ország, szegény Magyarország. —
A sirt fölöttetek simára taposták.

Aztán sötétség lett, — kisértetek éje,
Úr lett benne minden gonosz szellem tábor,
Kiket elszabadit alvilágnak mélye
Halottat és élőt kinozni vaktából.
A pokol közel volt, az ég pedig távol.

Kioltottak minden csillagot az égen,
Csak egyet nem tudtak: mely szivedből szállt ki,
Melynek azt hirdették tündöklő sugári,
Lesz e lidérchozó éjszakának vége
S szabad Magyarország, amilyen volt régen.

Ha tudnak álmodni sirjukban a holtak,
Csak azt álmodhatják, mit az élők itt fenn,
Hogy még visszahozza a jövő a multat.
Hogy egy nép keze nem maradhat bilincsben.
Él még magyar nemzet, él még magyar Isten.

temetője, akkor az a temető minden magyar sziv. Mert mi közöttünk, szegény epigonok közt, egy sincs, aki lelkének legfölségesebb rezdüléseit ne annak a mély és erős faji érzésnek köszönné, amelynek tökéletes megtestesülése Petőfi volt. Gyermekei vagyunk s imádsággal megyünk érzéseink nagy őséhez. Belőle merítjük hitünket, mert igazat mondó próféta volt.

Gazdagságunk és erőnk tökéletes inventáriuma ez a szegény költő, aki kopott ruhában járt, mint valamennyi fiai az Istennek.

Vértanu lett egy csalódással teli élet után, mint nagy testvérei. Semmit sem adtak néki az emberek, nagy és kicsiny kortársai s ő mindent adott, nemcsak kortársainak, hanem a jövendő világnak is. Óriás lelkét millió darabra tépte s nincs senki, akinek ne adott volna belőle.

Amióta a segesvári siron földet hánytak maradványaira, erős lett a magyarság s piros orcával megyen a jövő felé. De csak azért lett erős és szabad, csak azóta éli nemes faji életét, amióta az a letünt világító géniusz az ő vezetője. A holt tetemből minden lélek beleszállott költeményeibe. Uj és izzó tüzet lehelt belejük. A porladó csontokból pedig villamáram sugárzik át az egész magyarságba. Ama föld alól s a rónák tiszta ege alatt eldalolt nótákból csapódik belénk a nemzeti öntudat: mindenünk, mindenünk, ami által élnünk lehet ezen a földön.

Száz meg száz babérkoszoru zöldel holnap azon a siron. Az egész magyarság szive napkelet felé fordul, ahonnan a világosság jön. Ott, azon a helyen buzog minden erőnk legtisztább forrása, kiapadhatatlan, életet adó, dús forrás. Akik holnap a mellett a sir mellett állva imádkozni fognak, hozzanak a magyar tüzhelyekhez abból a csodatévő forrásból. Mert mindnyájan, mi elszigetelt, rokontalan, ostromlott kis nép, csak ő benne, csak ő általa élünk.

BELFÖLD.

Krieghammer bárósága. A hadsereg *Rendeleti Közlönyének* ma meg élénk szánia a következő legfelsőbb kéziratot közli:

„Kedves Krieghammer lovassági tábornok! Különös örömmel kívánok önnek szerencsét ötvenéves szolgálati jubileumának ünnepéhez, melyet ön erőinek, szellemi friss ségének és tettterjének teljében ül meg.

Megemlékezve az évek e szép sora alatt általam ismételten kitüntetett szolgálatairól, ujból kifejezem önnek azokért legmelegebb köszönetemet és az *örökös osztrák bárói rangot* adományozom önnek.

Ischl, 1899. julius 27.

Ferenc József s. k.“

Hegedüs Sándor a Felvidéken. *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter, mint Abosról telegrafálják, ma reggel Poprádról, nejével, leányával és kiséretével Késmárkra utazott. Poprád állomásán a község képviselete tisztelgett *Kullmann* képviselő vezetésével, kinek beszédére a miniszter ismételten hangsulyozta utazásának informativ jellegét. Azután a poprádvölgyi vasut igazgatósága tisztelgett *Tátray* vezetésével. *Késmárkon* a földiszitett pályaudvaron nagy közönség várta a különvonatot. A városi tanács élén *Schwarz* polgármester tartott üdvözlő beszédet, mire a miniszter válaszában kiemelte Szepes vármegye és különösen Késmárk város fontosságát ipari szempontból, amely megérdemli a teljes jóakaratot a kormány és a helyi érdekeltség részéről. Azért jött — ugymond — hogy saját szemeivel győződ ék meg az ottani helyzetről és hogy megtudja, mily irányban kell támogatást nyujtani, amire egészséges viszonyok mellett kész, ha az érdekeltség is megteszi a magáét. A nagy hatást keltett beszéd után két havasi gyopár-csokrot nyujtották át a miniszter nejének és leányának, Rózsikának, kik szeretetreméltóságukkal mindenkit meghóditottak. A vasutról az állami szövőipari szakiskolához mentek, ahol az üdvözlő beszédre *Hegedüs* miniszter a szakoktatás fontosságát és ez iskola nagy hivatottságát vázolta az egész ország textilipara szempontjából. Az iskolában két tanuló csokrokat nyujtott át rövid beszéd kiséretében a miniszternének és leányának. Az iskola a miniszternek nagyon tetszett, ugy hogy ismételten kifejezést adott elismerésének. Azután megtekintette a villamos telepet, *Palencsár* asztalosáru gyárát, a himzőgyárat, a szepességi vászonfehéritőt, mindenütt behatóan kutatva a vállalat kedvező vagy kedvezőtlen viszonyait. Közben megnézte az evangelikus templomot is. Neje látva a templom rozzant állapotát, maga ajánlkozott a helyreállitási költségek egybegyüjtésének közreműködésére. Aztán következett *Wein* Károly szövőgyárának megtekintése, melyet egy óránál tovább nézett a miniszter, s ismételten adott kifejezést a haladás felett.

Kiséretében ott volt gróf Csáky Zénó szepesmegye főispánja, Ráth Péter a kassa-oderbergi vasut vezérigazgatója, Schwarz késmárki polgármester, Szterényi József osztálytanácsos, dr. Áry Pál segédtitkár, Palásthy a kassa-oderbergi vasut üzletvezetője, Vig Albert miniszteri biztos, Vértessy osztálytanácsos, Székely Pál igazgató és még többen. Hegedüs minisztert a gyár épületébe való belépésekor Wein igazgató üdvözölte. Nagyméltóságodnak — ugymond — alkalma lesz megtekinteni azt, amit valóban a magyar szorgalom hozott létre. Alkalma lesz megfigyelni a különbséget a közt, ami a textilipar terén ősztrákok plántáltak át magyar földre és a közt, a mit ezen a téren a saját erejükből magyar emberek alkottak. Wein igazgató kiemelte, hogy ez a vállalat nem kéri a kormánytól a direkt segélyezést és csak annyiban kivánna a kormány jóakaró támogatását, a mennyiben a szövő-iparág nagyobb arányu fejlesztése forogna szóban.

A *miniszter* azután a gyár megtekintésére indult. Szemeutja közben a miniszter többször kifejezést adott őszinte elismerésének és különösen megragadta figyelmét az az ad hoc kiállitás, a mit a gyárvezetőség a forgalomban levő rendes árucikkekből erre az alkalomra rendezett. Ugyanekkor azt a reményét fejezte ki, hogy az uj királyi palota berendezésénél első sorban a hazai termékekre lesznek tekintettel. A szemle befejeztével az igazgató ebédlőjében de euner-hez ült a társaság. *Hegedüs* miniszter *Wein* igazgató rövid felköszöntője után poharat emelt és szép felköszöntőjében néhány fontos kijelentést tett a magyar szövőipar érdekében. Az a legnagyobb baj — ugymond — hogy az ipar osok mindenhatónak tartják a minisztert, akitől mindent varhatnak, pedig a miniszter csak annyit adhat, a mennyi módjában áll. Ezt pedig teljes készséggel megadja a magyar ipar fejlesztése érdekében. Ebben a pontban mintául állithatja *Wein* Károlyt a hazai gyárosok elé, aki első sorban a saját szorgalmára és szakképzettségére támaszkodik és csak azután kér a minisztertől, de csak annyit, amennyit lehet, amennyit megadni a miniszternek módjában áll. Óvakodjunk a fantasztikus követelésektől és hozzuk összhangba az egyéni szorgalmat, az egyéni rátermettséget a kormány támogatásra kész jóakaratával. Amit ebben a gyárban látott és tapasztalt, az jogos reményt ébresztett benne a magyar szövőipar jövője iránt és azzal a meggyőződéssel távozik, hogy a magyar szövőipar fejlődése fényes lesz. ha mindenütt ugy dolgoznak és mindenütt oly önérzetesen és tapintatosan fordulnak a kormány támogatásához, mint a *Wein* Károly gyárában. Tósztja végén felkérte gróf *Csáky* Zenó főispánt, hogy a szepesi szövőipar érdekében mondott szavait tekintse oly kötelezvénynek, amelynek beválását kötelességének fogja tartani.

Zajos taps és éljenzés követte a miniszter felköszöntőjét.

Azután *Áry* Pál sürgős ügyben egy lepecsételt boritékot nyujtott át a miniszternek. Ez bocsánatot kért a társaságtól, hogy a levelet felolvashassa, tekintettel az ügy sürgős voltára. Feszült várakozással nézték a minisztert, aki föllállott és az okmányból azt olvasta föl, hogy ő felsége a király az ő előterjesztésére *Szterényi* Józsefet miniszteri ta-

---

Ki sugdosott az eltemetett nemzetnek
Álmában, hogy halál ne legyen belőle?
Eltartott ez álom egy emberöltőbe.
„Ne rettegj jövődtől, multadat ne vesd meg!“
Te voltál az, örök szabadság költője.

Jós voltál, próféta, kitől hitet vettek,
Dalaid szikráin láng kelt a szivekben.
Kik élve üldöztek, holtan megszerettek
S akik hivek voltak, azok még hivebben.
Idegen lelkekből honszeretők lettek.

S az ég meghallgatta a holt költő dalát:
Remény csillagait sorba gyujtogatta,
A csillagok után felhozta hajnalát,
Bilincsét, láncait a nép szétszakgatta.
S a nemzet föltámadt az uj virradatra.

(Hajnalfény, majd napfény derül.)

Nemtő. (Ketté szakitja a kezén levő láncokat.)
Hajnalhasadtára a látóhatárig
Jut az éj tábora, a gyötrő kisértet,
Kelő fénysugárból magasra kiválik,
Ostorával üzve a futó lidércet,
A te ércalakod, visszanyerve élted.

Érczből volt a szived, mig dobogott élve;
De égett a haza és szabadság névre.

Most érc vagy egészen: hát szív vagy egészen;
Fejedet az égig emeled merészen;
S szemednek engeded, hogy a napba nézzen.

S napnál fényesebbre: feltámadt hazádra,
Ez imádott földre, bércedre, rónádra:
Bércek, rónák hazaszerető népére,
Kit Isten teremtett a saját képére,
Kiben az ősöknek buzog honfivére.

Lásd és heviljön át ércalakod tőle.
Legyen izzóvá és ragyogjon az éjbe,
Hogy lett bálványnyá a szabadság nemtője.
Lásd szobor alakban, mit nem láttál élve,
S dobbanjon érczived túlvilági kéjbe'.

(Nemtő ledobja kezeiről a láncokat.)

Nincsen már rab nemzet, nincs elnyomott ország,
Szabad a föld, a nép, a sajtó, a szellem,
Szabadság rendezi a törvények sorsát.
Sötét visszavonás nem félelmes ellen,
Árulás daemona nem győz honszerelmen.

Az utolsó hang, mit földön élve hallál,
Sebektől vérezve, földre legázolva,
Vad csatakiáltás volt, győzelmes hurráh!
A mivel a szilaj zsarnokká lett szolga
A szabadság hősét a porba tiporja.

Most népdal üdvözöl szabad népek ajkán,
Kik dalaid zengik, szájról szájra szállva,
S hallgasd, hogy éltetnek a nap alkonyultán
Aranytermő kalászt aratva, kaszálva.
A délibáb játszik távol láthatárba.

Mit utolszor láttál élő szemeiddel,
Romhalmaz volt, égő városoknak üszke.
Most palotasorok, szemeidnek hidd el.
A való versenyt fut merész reményiddel
S miként a palota, a gunyhó is büszke.

S a porba hullt zászló, mit véreddel festél,
Most magasan lobog, egész nemzet védi:
Megsokasodtak a régi kor honvédi.
Kit messze kerestél, kit egykor elvesztél:
Itt van körüled, a dicső hon, a régi.

S ezt köszöni e hon kihullott vérednek,
A mi soha nem hull el, élő dalaidnak,
Szabadság virági porodból erednek;
Lelked sugáriból csirái fakadnak,
Dalaid diadal neked egy magadnak.

Sírod csak keressük, de lelked köztünk él;
Ott leljük lantodnak minden pengésében,
Unokáink tudják, mit mi tudtunk régen,
Hogy drágább vagy nekünk édes mindenünknél,
Soha a magyar szó nem zengett oly szépen.

Az En Ujságom

Április havában a tizedik évfolyamába lépett. Mesével, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulattató tartalmával, gyönyörü képeivel a legszebb, legjobb kéés heti magyar gyermeklap. Szerkeszti Pósa bácsi. — Negyedévre csak 1 frt.

Kiadóhivatal: **Budapesten. Andrássy-út 10. szám.**

ódosi címmel és jelleggel ruházta föl. Mindenki sietett gratulálni a jelenlevő *Szterényi* József-nek, aki meghatva mondott köszönetet a miniszter gyengéd figyelméért. *Wein* igazgató nyomban fölemelkedett és lelkes szavakkal köszöntötte föl Szterényit, aki az ipar fejlesztése körül oly nagy érdemeket szerzett és a minisztert, aki a valódi érdemet igy méltányolja.

Két órakor ért véget a dus déjeuner, mire a miniszter kiséretével Berzevicére utazott, ahol egy napig a Berzeviczy-család vendége.

Szterényi József kitüntetése. Buzgó munka, a magyar ipar állapotának, szükségleteinek tanulmányozása közepette érte *Szterényi* József miniszteri osztálytanácsost a király kegye, amely miniszteri elismerésének járt a nyomán. *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter tudvalevőleg Magyarország ipartelepeit látogatja meg most közvetlen tapasztalatok szerzése céljából és kiséretében van nehány tisztviselővel Szterényi József is, a kereskedelmi minisztérium iparfejlesztő osztályának főnöke. A kereskedelmi miniszter a tárcája átvétele óta letelt rövid idő alatt is sok jelét tapasztalta már Szterényi József rendkivüli buzgalmának tudásának, invenciózus munkásságának, odaadásának, ötletességének, agilitásának és szives örömest ragadta meg az alkalmat kiváló tanácsosa rangbeli előbbrevitelére is. És éppen a tanulmányut során kézhezvett akták közt volt az az okmány is, amely tudatja a király elhatározását, hogy Szterényi József osztálytanácsos a miniszteri tanácsosi cimet és jelleget kapja. A kereskedelmi miniszter Késmárkon az ipari szemlét követő áldomáson meleg elismeréssel teli beszéd kiséretében adta át Szterényinek a kinevező okmányt. Az iparos körökben, amelyek szeretik és nagyrabecsülik Szterényi kvalitásait és más széles területeken is, ahol a kiváló férfiut ismerik, örömet és megelégedést kelt ez a kinevezés, amely világos bizonysága a kereskedelmi minisztériumban életre kelt friss szellemnek is. Az a tér, amelyen Szterényi József dolgozik, az országi anyagi erősödésének, haladásának, gyarapodásának tere. És minden érdekelt faktor csak igaz örömmel láthatja az iparminisztert előljárni a becsületes munka megbecsülésében és jutalmazásában.

A hátszegi választás. *Hátszegről* táviratozzák: *Ponory* Sándor brassói törvényszéki elnököt ma reggel egyhangulag országgyülési képviselővé választották szabadelvü párti programmal.

Petőfi ünnepe.

Budapest, julius 29.

Ünnepre gyül a magyar nép a fehéregyházi csatasikon, az ország szivében, a kiskőrösi nádfedeles ház körül és mindenütt, ahol „honfisziv onta vért", kigyulnak a kegyelet oltárai emlékére

---

Mag volt, mit elhintél: erdő lett belőle,
Szabad és egyenlő testvér minden polgár,
E jelszóval haladt nemzeted előre.
E jelszó lángjával égett minden oltár,
Ez a hármas jelszó hirdeti, ki voltál.

E földtekén alig van már más földdarab,
Hol e hármas jelszót még hiszik és vallják.
De ez az egy haza menhelyül megmarad
S ujra felzendíti, hogy a népek hallják.
S kövesse erős tett, mit mond szent akarat.

A mig e kicsiny nép, kit magyarnak hínak,
Szabadság és emberszeretet őre lesz,
Sok küzdelme lesz: mert ellent sokan vínak;
De el nem fog bukni, soha nem esüggedez,
Szabadság nemtője mindig melletto lesz.

NEMTŐ (felragadja a Petőfi szobor talapzatára fektetett nemzetiszin zászlót e felirattal „szabadság, egyenlőség, testvériség" s Petőfi szobra felé nyujtja.

Ragadd e háromszin zászlót érckezedbe.
Mely élve emelte, halva is megvédte.
A jövendő várát ezzel te veszed be,
S ha mi ellágyulnánk, te érczszobor, védd te.
Legyen veled együtt halhatatlan élte.

---

a szerelem és szabadság nagy dalnokának. Ötvenesztendeje, hogy porai összekeveredtek az édes haza földjével, de szelleme elszállt a csillagok közé, ahol soha el nem halványuló fénynyel ragyog és világit. Mig élt, csak nekünk dalolt, csak bennünket ostorozott, csak nemzetét lelkesitette, buzditotta vészterhes küzdelmekre, halála után emléke közös kincse az egész világnak, de a dicsőség a mienk, hogy magyar vala, akinek lánglelkében egygyé olvadt a magyar faj minden érzése, a magyar szív minden dobbanása. Ünnepeljünk hát mindannyian tiszta szivvel és boritsuk be virággal a szent helyeket, bölcsőjétől a gyászos csatamezőig és imádkozzunk hozzá, hogy emlékének fénysugára ragyogja be napvilágos utainkat és a sötét éjszakákat.

(Elutazás Segesvárra.)

A segesvári ünnepre jelentkezett küldöttségek ma délután elutaztak Segesvárra. A keleti pályaudvaron már délután négy órakor élénk kép tárult az utcai közönség elé. **Diszmagyar ruhás ifjak, nemzeti vállszalagos urak, diszbe öltözött kalauzok sürögtek-forogtak a külön vonat körül, amely két részből állott.** Az első 12 kocsi vitte magával két waggonban a koszorukat, száznál többet, egyik remekebb, mint a másik, különösen feltünt a képviselőház gyönyörü babérkoszoruja széles nemzeti szinü szalagjával. A beszállás a legnagyobb rendben történt s nem csekély érdeme *Lachnit* állomásfőnöknek és *Bartók* Lajosnak, hogy minden a legkisebb fennakadás nélkül bonyolódott le. A küldöttségek közt első sorban kell emlitenünk *Vörösmarty* Béla igazságügyi és *Zsilinszky* Mihály közoktatásügyi államtitkárt, akik a kormányt képviselik a segesvári ünnepen. Ők kiséretükkel külön szalonkocsiban foglaltak helyet. *Zsilinszky* három koszorut fog a Petőfi szobor talapzatára helyezni: a kormányét, a közoktatásügyi miniszterét és a Magyar Tudományos Akadémiáét. A képviselőház küldöttségét *Tallián* Béla alelnök vezeti. A főváros képviseletében *Lung* György tanácsos és *Stadler* Károly bizottsági tag utazott le. Ott voltak azután a következő intézetek, társulatok és egyesületek küldöttségei: Magyar Tudományos Akadémia, Kisfaludy-Társaság, a *Petőfi* társaság tagjai *Bartók* Lajos vezetése alatt, a budapesti tudomány egyetem képviseletében *Herczegh* Mihály prorektor, Földrajzi Társaság, Néprajzi Társaság, Képzőművészeti Társulat, Nemzeti Szalon, Eperjesi Széchenyi-kör, Történelmi Társulat. Az „Otthon" irók és művészek köre, a „Budapesti Ujságirók Egyesülete", a „Vidéki Hirlapirók Szövetsége". Nemzeti Szinház, Országos szinészegyesület, a polgári iskolai tanitóegyesület, az izraelita tanitóegyesület, az „Athenaeum" és „Franklin" társaságok küldöttei, a Nemzeti Szövetség, a demokrata kör, a magyar Athletikai Klub, a függetlenségi és 48-as kör, a 48-as polgári kör, a Honvéd menház, a 48-as honvédek orsz. szövetsége, Lipótvárosi Kaszinó, Kereskedő ifjak társulata, a D. M. K. E., az „Egyetemi kör" és a különböző egyetemi segitőegyesületek küldöttségei.

A vonattal ment a mentő-egyesület egy mozgóőrsége is, valamint *Földváry* Gyula vasuti felügyelő, aki a vonatot vezette.

A vonat első része 4 óra 50 perckor, a második rész 5 óra 10 perckor hagyta el a pályaudvart a perronon levő nagyszámu közönség lelkes éljenriadala közt.

Segesvár, julius 29.

A városban minden irányban nagy előkészületeket tesznek a vendegek méltó fogadására. A város már is ünnepi diszben pompázik. A középületek és a magánházak ünnepi diszt öltöttek, nemzeti szinü és gyászlobogók lengenek mindenfelé. A rendezés munkájában több előkelő szász nemzetiségü is nagy buzgalommal részt vesz, sőt a vidékről a szász papoktól számos meleghangu, rokonszenves levél érkezik a rendező bizottsághoz, amelyekben jelzik, hogy részt vesznek az ünnepélyen, ami azt a benyomást kelti, hogy Petőfi emléke közeledést és egyik összekötő kapcsot képezheti a város szász és magyar elemei között.

A mai vonatokkal is már számos vendég és küldöttség érkezett ide. A vonatoknál a rendező bizottság élén *Somogyi* alispánnal és *Kedves* István pénzügyi igazgatóval fogadtak a vendegeket, akik már ma oly nagy számban érkeztek, hogy szállást sem kaphattak mindnyájan a városban. Többen csak a környékbeli falvakban találtak szállást. Minden vonat szakadatlanul nagy számu vendéget hoz, a küldöttségek zászlókkal érkeznek; a koszoru-küldemények százával jönnek, eddig *tizenkét kocsi koszorut vittek ki Fehéregyházára.* Mindegyre érkeznek ujabb és ujabb koszoru-küldemények, küldöttségek és hoztak koszorukat, nevezetesen Debrecenből, Sepsi-Szent-Györgyről, Nagy-Szalontáról, Kolozsvárról, Szamos-Ujvárról és egész sereg városból. A megérkezettek közül számosan kirándultak a vidékre, többek közt gr. *Károlyi* István, *Zichy* Jenő gróffal. Az idő kedvező, tiszta és minden jel arra mutat, hogy a holnapi ünnepély a várakozáshoz méltó módon fog lefolyni. *Zsilinszky* Mihály államtitkár *Sándor* László főispán vendége. Az államtitkár tisztelgéseket is fog fogadni. A kolozsvári posta- és távirdaigazgatóság külön tisztviselőket küldött ide a táviró forgalom lebonyolitására; maga *Vuchetich* posta-távirda igazgató ideérkezett.

*

A fővárosi Petőfi-ünnepre minden előkészület megtörtént. A rendező-bizottságnak a Lipót-utcai ujvárosházán berendezett irodája ma egész nap valóságos ostrom alatt volt. A főváros testületei, társaskörei és asztaltársaságai tömegesen jelentkeztek a részvételre. A legtöbben zászló alatt, jelvényekkel vonulnak ki. *Almády* Géza tanácsjegyző, a főváros megbizottja, eddig hétezernél több jegyet osztott ki az egyesületek és magánosok közt. A kereslet azokban még mindig igen nagy s előreláthatólag tiz-tizenkétezer főnyi közönség fog összegyülni csak az elzárt Petőfi-téren. A rendre a főváros fiatal tisztviselőiből és az egyetem polgáraiból alakult bizottság fog ügyelni. A rendezőség tagjai holnap, vasárnap reggel 9 órakor gyülekeznek az ujvárosházán, ahol megkapják rendezői jelvényeiket. A központi bizottság ma tette közzé falragaszokon a főváros polgárságához intézett kiáltványát, amely előtt mindenütt nagy csoportosulás volt.

(Munkások a Petőfi-szobornál.)

A *Munkás Kaszinó* ma este ½9 órakor testületileg vonult a Petőfi-szobor elé. Az utca közönségével számos ezerre növekedett ünneplő-sereg hazafias dalokat énekelt a szobor előtt. Azután *Neugebauer* László, a Petőfi-társaság nevében szép beszédet intézett a munkásokhoz:

Nincsen az a koszoru, ugymond a többi közt, mely Petőfit meg nem illetné. Megilleti őt a hősök cserlombja, a tudomány pálmaága, a hölgyek rózsafüzére, de egy koszoru sem illeti meg őt inkább, mint az, amelyet azok tesznek le szobrának talapzatára, akiknek nemesi címere a kérges kéz: a *munkások koszoruja.* Mert Petőfi vigasztalója volt az elnyomottaknak, a létükért verejtékes munkában küzködőknek. Petőfi a munkásoknak barátja volt.

A Petőfi-társaság nevében üdvözlöm tehát önöket: Petőfi kedvenceit. Hadd legyen ő mindörökre eszményképük. Miként ő, ugy önök is tiporjak sárba a *fekete zászlókat*: a türelmetlenség és faigyülölet zászlóit. Miként ő, lobogtassák önök is fennen a *piros zászlókat*: a testvériség, egyenlőség és szabadság zászlait! És ha esténkint a gyárból, a műhelyből hazatérnek a családi kör csöndjébe, vegyék elő olykor-olykor a szent bibliát: Petőfi verses könyvét, hogy abból nemcsak a *haza- és emberszeretet* magasztos eszméit ujból és ujból meritsék, hanem hogy lelküket fürösszék annak örök szépség tengerébe, mely Petőfi minden egyes verséből árad. Az isten áldja meg önöket! És most tegyék le kegyeletük, hódolatuk, rajongásuk koszoruját Petőfi lábaihoz!

Lelkes éljenzés zugott föl a beszéd után. A munkások azután rendben szétoszoltak és visszatértek az V. kerületi munkás-kaszinóba.

*

Wekerle Sándor, mint az Országos Kaszinó elnöke ma a következő levelet intézte *Bartók* Lajoshoz, a Petőfi-Társaság elnökéhez:

„Tisztelt Barátom! Köszönöm lekötelező figyelmedet, hogy a Petőfi-Társaság nevében az Országos Kaszinót is meghivtad arra a nagy ünnepre, melyet Segesváron rendeztek Petőfi halálának ötvenedik évfordulóján. Nem politikai jelentőségü ünnep ez, hisz a lefolyt öven esztendő már rég megérlelte s a közeletbe vitte az akkori események igazságát, nagy tanulságait, nem is a kötő emlékenek ünnepe, hisz langleikének varazsereje, érzésének egész tüze immár a közérzületben olvadt fel, annak erejeképp nyilvanul, hanem ünnepetek a hala ünnepe lesz, azért a páratlan istenadományért, hogy Petőfiben, a legmagyarabb költőben, nemzeti hőst, mitikus történeti alakot adott nemzetunknek. Igaz örömmel vesz azért részt kaszinónk a szép ünnepen s helyezi el hazafias hódolatának, el nem évülő kegyeletének jeleül koszorujat Petőfi szobrá-

Fényképészeti mükedvelőknek!
Kitünő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok, uj, felülmulhatatlan pillanati kézi-apparátusok
MOLL A. császári és királyi udvari szállitónál, BÉCS, Tuchlauben 9. szám.
Kivánatra nagy képes árjegyzék. Ezen üzletág alapittatott 1854-ben.

nak talapzatán. Gróf Teleky Géza igazgatótársam fog az Országos Kaszinó képviseletében a segesvári ünnepélyen megjelenni. Szives baráti üdvözléssel

Budapest, 1899. julius 28-án,

Wekerle Sándor.

*

A *Pázmány-egyesület* a segesvári és budapesti emlékre díszes koszorukat helyez el felirattal: „A szabad magyar haza lánglelkü költőjének". Segesváron az egyesületet a következők képviselik: dr. *Kiss* János vezetése mellett *Cziklay* Lajos, dr. *Sziklay* János, *Cenner* Lajos, *Kaposi* József, *Valnicsek* Béla, *Beniczky* Lajos. Budapesten: *Auer* István, *Petrásevich* Géza, *Székely* Nándor.

*

Azok közt, akik holnap Petőfi szobra előtt lerójják kegyeletüket a népszabadság dalnokának emléke iránt, megjelennek *Palencsár* Andor gépszijgyáros munkásai is. A derék emberek érdekes koszorut tesznek le a szobor talapzatára. Az egész koszoru az ő munkájuk, amennyiben a levelek massziv bőrből vannak kivágva és bőrből való a koszorun átkötött csokros szalag is. Csupán a koszorut átölelő babérág és lecsüngő nemzeti szinü selyemszalag készült a virágkereskedésben. A bőrszalagon ez a fölirás: „*Palencsár* Andor gépszijgyáros munkásai — Petőfi Sándornak"; a nemzeti szinü szalagon: „Ugy-e az égben is hazád szabadságáért dalolsz?"

*

Mezőberényben országos jellegü ünnep lesz. Békésvármegye közmüvelődési egyesülete leleplezi az emléktáblát azon a házon, a hol Petőfi egyik utolsó versét irta. A megye minden községe deputációt küld, a Petőfi- és a Kisfaludy-társaság is képviseleti magát. Emlékbeszédet *Jeszenszky* Károly lelkész mond. Az emléktábla leleplezésekor *Szabolcska* Mihály költeményt szaval.

Nagyszebenből táviratozzák, hogy *Szebenvármegye* a segesvári Petőfi-ünnepre küldöttséget küld, amely a Petőfi-emlékre koszorut tesz.

*

Fiuméből ma a következő táviratot érkezett a Petőfi Társaság alelnökéhez:

„Fiume város polgársága őszintén részt vesz a halhatatlan költő s a szabadság katonája dicsőitésében, ma Segesvár város előljáróságához egy *ezüst koszorut* küldött Guisippe *Zängere*, *Struppi*, Viktorio *Sonde*, dr. *Mayländer*.

*

Temesvárott, mint levelezőnk irja, rájöttek, hogy a város közelében levő *Szabadfalu* mellett lett Petőfi Sándor százados ból őrnagy. A történelmi adatok révén kikutatták azt a helyet, a hol Petőfi előléptetése történt s oda emlékkövet állitottak. A fölirása ez:

E helyen állott 1849-ben
Bem József
honvédaltábornagy főhadiszállása,
a melyben 1849 évi május hó 3-án
Petőfi Sándor
hazánk koszorus költője
honvédőrnagyi kinevezését kapta.

Ezt az emléktáblát holnap, vasárnap leplezik le.

(Jókai Mór a fonográfban.)

Az alábbi gyönyörü megemlékezést *Jókai* Mór mondotta egy fonográfba. A beszéd amelyet *Bartók* Lajos a segesvári ünnepen fog felolvasni, igy hangzik:

„Mintha most is előttem látnám azt a délceg alakot, azzal a lángoló, sugárzó arccal, a dacos fejjel. Mintha most is hallanám a hangját, azt a szivből jövő, szivig ható hangot, amely hü kifejezője volt a lelke indulatainak.

Minden igaz volt nála! szerelem, barátság, gyülölet, harag, rajongás a hazáért és a szabadságért. Semmi sem volt hamis, semmi sem mérsékelt.

Aki igy tudott szeretni, igy tudott gyülölni, annak nem lehetett e földön megmaradni többé, amint nem volt szabad többé szeretni és gyülölni . . .

Olyan itju volt és mégis be volt fejezve az élete. Mint egész ember halt meg. Mi többiek tudhattunk még kettévágva, felnégyelve, darabokra tépve is élni, de Petőfi számára nem volt való az az élet, az a küzdés, hol a láncra vert kéz börtön falára karcolja keserü gondolatait. Neki megkellett halni.

Dicsőséget annyit szerzett rövid üstökös utjában, hogy nevét ott hagyta az égen fényszikrákban megörökitve, amelyek soha le nem hullanak.

Nem is halt meg! Hányszor feltámadott! Ott él minden magyar szivében, házában. Mentől tovább távozik az időben, annál nagyobbra nő az alakja.

Félszázad mult el azóta. Más ember eltemet az idő, Petőfit magasra emelte. Mig magyar él, haza áll, éljen Petőfi dicső emlékezete! Ragyogja be a hazát és világot!"

*

A külföldi sajtó legtekintélyesebb organumai rokonszenves tárcacikkekben irnak a Petőfi-ünnepről. A *Neue Freie Presse*ben *Singer* Zsigmond, e lap budapesti levelezője tárcában foglalkozik Petőfivel. A lelkesedéssel megirt tárcának, közöljük itt e végső, poétikus szavait:

És ismét felharsan százezrek torkából a dal mindenütt, ahol megülik annak a napnak ötvenedfordulóját, melyen elveszett egy költő és egy csata. Ezrek tolonganak ismét a segesvári szük völgyben, de immáron nem rendetlen futásban és nem ágyuk mennydörgése közben, hanem szabályos csapatokban és ünnepi hangok közepette. Az elveszett ütközet nem hiába veszett el, mert Magyarország ura ismét a szabadságának; és a költő se hiába élt, nem hiába esett el, mert dala tovább él és a neve kikelt a közös sir mélyéből, — felröppent a halhatatlanság napfényes magasságába.

KÜLFÖLD.

A cár meg van elégedve. Hágában véget ért a konferencia. Holnap már söprik a termet s kiporolják a szőnyegeket. A nagy tanácsterem ablakain marakodni fognak a legyek s zümmögve repkednek keresztül az elhagyott termen. Béke van. A fehér cár is nagyon meg van elégedve a konferencia eredményével. Tegnap küldte meg legmagasabb elismerését és gratulációját Staal urnak. Ő ugyan jóval többet szeretett volna, de ha nem adtak többet, hát ezzel is meg kell elégednie. Persze, hogy mi jámbor emberek, akik amugy is békességben vagyunk, akár tartanak konferenciát, akár nem, mi is meg vagyunk elégedve az eredménynyel. Valami nagyon ugy sem hittük, hogy elkergetik az egész ármádiát s most csak megnyugodva konstatáljuk, hogy mi elébb tudtuk az utolsó jegyzőkönyv eredményét, mint azok az urak, akik Hágában konferáltak. Ha azonban a cár még meg is van elégedve, hát mit akarjunk mi még ezenfelül? Hisz a megelégedettség a boldogság első kelléke — a cár pedig meg van elégedve.

Hága, julius 29.

A békekonferencia tegnap teljes ülésén *véglegesen elfogadta a választott bíróságról szóló egyezményt* a következő pótlással:

Azok a föltételek, amelyekhez a hágai nemzetközi értekezleten nem képviselt hatalmak az elfogadott egyezményhez hozzájárulhatnak, a szerződő hatalmak között való *későbbi megegyezés* utján állapitandók meg.

Ma délelőtt megkezdődött az aláirás. A konferencia zárülése ma délután három órakor lesz.

Hága, julius 29.

A békekonferenciát *ma berekesztették*. A zárülésen, mely nyilvános volt, közölték, hogy a zárójegyzőkönyvet az összes hatalmak aláirták. A választott bíróságra vonatkozó egyezményt 16, a szárazföldi és a tengeri háborura vonatkozó másik két egyezményt 15 állam fogadta el összesen 17 közül, ugyszintén a tilos lövedékek használatára vonatkozó két nyilatkozatot is 15 állam irta alá. Azután felolvasták a németalföldi királynőnek a pápához intézett levelét, melyben azt a konferencia müvének erkölcsi támogatására kéri, továbbá pápának jóindulatu kifejezésekben irt válaszlevelét, melyben megigéri nemcsak erkölcsi támogatását, hanem magas tisztének feladatából folyó tevékeny közreműködését is és utal arra, hogy ő többször volt választott biró és a folytonos akadályok dacára, melyek feladatának teljesitése elé gördültek, tovább fog haladni ugyanazon az uton a keresztényi érzület ügyének érdekében. Staal nagykövet kezdte meg bucsubeszédét.

Staal elnök hangsulyozza, hogy az alkotott mü nem tökéletes ugyan, de őszinte, gyakorlati és bölcs. Azt a két elvet, mely a nemzetközi jog alapját képezi, az államok szuverénitásának elvét és a nemzetközi szolidaritást, mind a kettőt tiszteletben tartván, egymással összeköti igyekezik. A konferencia müve megerősiti, hogy az, aminek az uj korban uralkodnia kell, nem más, mint azok a müvek, melyek az egyetértés szükségének érzetéből keletkeztek és melyeket az államok együttműködése termekenyitett meg, mely államok jogos érdekeik megvalósitását az igazgatóság által szabályozott, szilárd békében keresik. A konferencia feladata valóban érdemteljes és szép. (Élénk tetszés.)

Azután gróf *Münster* német megbizott az elnöknek meleg köszönetet mondott a konferencia müvén való közreműködésért és a legnagyobb elismeréssel emeli ki az elnökség buzgalmát. Gróf *Münster* felhivására az összes jelenlévők felállottak. *D'Estournelles*, Franciaország megbizottja annak az óhajtásnak adott kifejezést, vajha e gyülés nem a vég, hanem a kezdet volna a civilizáció és a béke érdekében.

Beaufort németalföldi külügyminiszter mondotta el most záróbeszédét. Kiemelte, hogy ha a konferencia nem is valósithatta meg az utópisták álmait, mégis meghazudtolta a pesszimisták sötét jóslatait. A konferencia tanácskozásainak erkölcsi hatása már most is nyilvánvaló és mindinkább érezhetővé fog válni és a közvéleményben szembetünő módon fog megnyilatkozni. Hatalmas támogatást fog nyujtani a kormányoknak azokban a törekvésekben, melyekkel a fegyverkezés korlátozásának kérdését megoldani igyekeznek, azt a kérdést, mely minden ország államférfiainak komoly és jogos gondja fog maradni. A szónok reméli, hogy az orosz cár, az általa megkezdett münek megkétszerezett tetterővel való folytatásában hathatós vigaszt fog találni azért a fájdalmas megpróbáltatásokért, melyen keresztül ment.

Azután a békekonferenciát berekesztették.

A szélső Kelet hatalmasságai. Japán és Khina tudvalevőleg szerződést kötött egymással. E szerződés nevezetesebb pontjai a következők:

Japán visszaadja Khinának azt a flottát, amelyet az 1894—95-iki háboruban zsákmányul ejtett. E flotta tiz hajó, amelyet Japán azóta kijavitott és egészen használható hajórajjá változtatott. Japán azonban előrelátó volt; kikötötte, hogy a flottát *japáni tisztek vezessék* és csak formai tekintetből álljon khinai főparancsnokság alatt. Másszóval Japán odaajándékozza Khinának a tőle elvett flottát, de Khina beleegyezik, hogy az egész — khinai és japáni — flotta igazi parancsnoksága japáni kézben legyen.

Khina viszontszivesség gyanánt több jogot ad és több engedést tesz Japánnak Fukien tartományban, amelyre oly régen pályázik az orosz is, az angol is. Hogy mik ez engedés pontjai, azt még nem lehet tudni. Japán azonfelül a szerződés értelmében kötelezi magát, hogy elvállalja *a khinai hadsereg ujjászervezését* és e célból tiszteket és katonai instruktorokat küld Khinába.

Ultimátum Transvaalnak.

Budapest, julius 29.

A történelem egyik legigazságtalanabb háborujára szánja magát Anglia. A transvaali szabad köztársaság megirhatja testamentumát. A búrok szorgalmas népe ujra fölszedheti sátorfáját s odébbvonulhat egy országgal, uj hazát alapitani. Nébány nap óta már azt hitte a világ, hogy *Krüger* elnök viselkedése és a *volksraad* határozatai kielégitették az angolokat. Hát ki is elégitették volna, ha Angliának csak az lett volna a célja, hogy az *uitlanderek* jogait megvédelmezze. Csakhogy Angliának nem jogok, de az egész transvaali köztársaság gazdag földje kell. Ez minden kétséget kizárólag kitetszik *Chamberlain* tegnap esti parlamenti beszédéből, melyet bátran Angliának Transvaalhoz cimzett ultimátumául tekinthetünk.

Az angol alsóház tegnapi ülésén elhangzott kormánynyilatkozat történeti nevezetességüvé fog válni. Tudósitónk a következőket táviratozza róla:

London, julius 29.

Az *alsóház* ülésén *Campbell Bannerman* kijelenti, hogy az *uitlanderek* ama nézetét, hogy a választójog megadása hét évi állandó tartózkodás után elfogadható, helyesnek tartja, ha csak másnemü feltételek nem szólnak e jog megadása ellen. Háborut kezdeni azért, hogy földieinknek megkönnyitsük brit állampolgárságuk feladását, nevetséges volna. (Halljuk! Halljuk!) *Bannerman* kérdi, nem lehetne-e kellő gondossággal és türelemmel Délafrikában is elérni azokat az eredményeket, amelyeket Kanadában elértek, ahol az angol és francia lakosság között a fajgyülölet és ellenségeskedés teljesen megszünt. (Helyeslés az ellenzék soraiban.)

Chamberlain gyarmatügyi miniszter azt mondja, hogy azért nem beszélt előbb, mert a Ház már ismeri a kormány politikáját és mert jónak látta bevárni, hogy a kormány politikáját megtámadják-e, ha pedig megtámadják, nyiltan történik-e a támadás, vagy pedig alá akarnak ásni igyekszenek-e a kormány politikáját. A miniszter kijelenti, hogy *Bannerman* fejtegetéseivel nagyonbára egyetért, különösen azzal, hogy nem szabad olyasmit mondani, ami a fajgyülöletet kiélesitené, a kérdés békés megoldását veszélyeztetné, vagy a végleges megoldást késleltetné. *Bannerman*nak néhány észrevétele azonban éppenséggel nem vezetne a kérdés barátságos rendezésére, hanem inkább zavarná a kormány eljárását.

A transvaali kérdés régi keletü és csak bizonyos események és az *uitlanderek* petíciója tólta most

előtérbe. Tagadhatatlan, hogy a petícióban felsorolt panaszok komolyak és alaposak. A személyes természetü panaszokkal a miniszter most nem akar behatóbban foglalkozni, noha olyan esetek, mint *Edgar* meggyilkolása, a rossz rendőri közigazgatás egyes példái és a bíróságok önkényes eljárása, nem hagyhatók figyelmen kivül. Komoly jelenség azonban az, hogy ezek a panaszok a búrok 1884 óta követett politikájának következményei. A búr oligarkia ugyanis 1884. óta juttatta az *uitlandereket* és angol alattvalókat határozottan alárendelt helyzetbe, ami az egyezmény szellemével és betüjével ellenkezik. Ilyen politika nem elkeseredést szül, hanem a birodalom érdekeit is veszélyezteti.

A transvaali brit alattvalóknak állandó alárendeltsége *veszélyezteti Anglia szuverénitását Délafrikában.* Lehetetlen megakadályozni, hogy ez az ellenségeskedés az ország határain tul terjedjen. Ennek az állandó veszedelemnek, amely végül közvetlenné vált, csak a transvaali kormány az oka. Nekünk nem szabad Transvaallal szemben ugy eljárnunk, mintha csak valamely kis reformról volna szó. *Bannerman* ugy akarta feltüntetni a dolgot, mintha a választójog megadása kérdésében csak két évi különbségről volna szó. Itt korántsem miniszteri kérdésről van szó, hanem *a brit birodalom hatalmi állásáról, tekintélyéről, Nagy-Britannia délafrikai poziciójáról, főhatóságunk kérdéséről és arról, miként magyarázandó ez a fenhatóság, sőt egész Délafrika békéjéről.* Arról is van itt szó, milyen hatása lesz mindennek a bennszülöttek magatartására. Remélem, nem jutunk olyan helyzetbe, hogy el kellene fogadnunk a gyarmatok támogatását, vagy hogy csak gondolnunk is kellene erre, de ha erről mégis jó eleve gondoskodunk, mindig megnyugvással fog eltölteni az a gondolat, hogy Anglia válságos és zavaros időkben számithat gyarmatainak hü és hatásos támogatására. Ha megengedjük, hogy a mai helyzet végtelen időkig tartson, ez sok háborut hozhatna ránk a jövőben. *Délafrikai poziciónk forog kockán.* Ha nem is volna egyezményünk, mint civilizált államnak még akkor is jogunk volna megvédeni alattvalóinkat. De nekünk azonkivül különös jogokat ád az az egyezmény, amelyet megszegtek és folyton kijátszottak. A kormány elfogadta *Milner* kormányzónak azt a nézetét, hogy a kérdés rendezésére az első lépés az *uitlanderek* valóságos képviseletének azonnali megadása. Azt hittük, hogy a választójog a legjobb és legbékésebb eszköz, amelyet *Krüger* elnök megadhat, a nélkül, hogy méltósága és tekintélye csorbát szenvedne. A kormány azonban nem ragaszkodik szigoruan *Milner* javaslatának egyes pontjaihoz, hanem fontolóra vesz minden előterjesztést.

A miniszter azután áttér arra a dicséretre, amelylyel *Campbell-Bannerman Schreinert* és *Hofmeyert* elhalmozta és ezt mondja:

Meg kell gondolni, hogy ez a két ember *Krügernek* előbbi, teljesen elégtelen javaslatait egészen kielégitőknek mondotta. Ami *Krüger* elnök legutóbbi javaslatait a választójog tárgyában illeti, sajnálom, hogy *Krüger* nem közölte velünk azokat a javaslatokat, amelyeket a *volksraad* elé akart terjeszteni. A javaslatokat közösen kellene áttanulmányozni, hogy lássuk, mennyiben biztosit az idegen lakosságnak megfelelő valóságos képviseletet, lévén ez a kielégitő megegyezésnek egyetlen alapja. Ha ez a tanulmányozás be lesz fejezve, akkor a szakértőknek módjukban lesz, hogy kormányaiknak jelentést tegyenek.

Remélem, sikerülni fog megegyezésre jutnunk. Mindenesetre sürgetnünk kell a törvény módositását. *Eddigelé nem fenyegetőztünk és nem adtunk ki ultimátumot.* Nem szabad a kormányt sürgetni, magunknak kell megválasztanunk az időt és a módokat politikánk érvényesitésére, időközben pedig erkölcsi nyomást igyekszünk gyakorolni Transvaalra.

Kezünkbe vettük az uitlanderek ügyét és kötelességünk végrehajtani. Nem nyugszunk addig, mig olyan eredményre nem jutunk, amelyet kielégitőnek tartunk.

Még néhányan hozzászóltak a kérdéshez s a gyarmatügyi költségvetést egyhangulag elfogadták.

London julius 28.

A felsőház ülésén *Camperdown* a transvaali kérdésről beszél és azt mondja, hogy *Krüger* elnökkel meg kell értetni, hogy a tett engedményeknek valóságos és visszavonhatatlan engedményeknek kell lenniök. *Krügernek csak a hatalomra támaszkodó nyomással lehet valamit elérni.* A kormánynak tehát erélyes és világos hangon kell beszélnie. A nyiltság inkább elháritja, semmint előidézi a háborut. *Krügerrel* meg kell értetni, hogy *ha Angliának fel kel lépnie ellene, a brit birodalom egész haderejét vezeti ellene sikra.*

Dunrave azt mondja, hogy *az angol nép türelmének vége szakadt* és véget kell vetnie a dolgok mai kedvezőtlen állásának.

Windsor báró azt hiszi, hogy a mostani politikától való minden eltérés nagy veszedelmet hozhat Angliára, nemcsak Délafrikában elfoglalt poziciója tekintetében, hanem még Nagy-Britannia birodalmi állását is megingathatja.

Selborne gyarmatügyi parlamenti államtitkár abban az értelemben válaszol, a hogy *Chamberlain* beszélt az alsóházban.

Berlin, julius 29.

Idevaló mértékadó körökben azt hiszik, hogy Anglia és Transvaal között nem kerül háborura a viszálkodás. Ha azonban mégis kitörne a háboru, Németország teljesen semleges maradna mindkét háboruskodó féllel szemben.

Beaurepaire leleplezései.

Páris, julius 29.

Mig a *Quartier Latin*ban ünneplik azt a bizonyos *Karlt*, aki *Beaurepairet* néhány héttel ezelőtt bolonddá tartotta és mig ez a *Karl* bohóságot készül irni, melynek tárgya, hogyan ültette föl *Beaurepairet*, addig *Beaurepaire* ma közzéteszi az *Echo de Paris*ban ő dossierjét, *az ugynevezett ankétet.* Harminczegy tanu vallomását teszi közzé, akiket az általa vezetett vizsgálat folyamán kihallgatott.

Ma közzétett ankétje teljes *nyolc hasábot* foglal el és a bevezetésén és befejezésén kivül öt csoportra osztva harmincegy tanuvallomást közöl. *A tanuk nevét elhallgatja.* Semmi sincs a vallomásokban, ami uj világot vetne a dolog lényegére. Az első csoportban két tanuvallomás van. Egy tanu elmondja, hogy hallotta, amint egy zsidó mondotta, hogy *Dreyfust* 1899-ben visszahozni fogják. A második csoportban, melynek cime: *Intrikák egy bünös megmentése érdekében*, két tanuvallomás van. Az egyik egészen uj tanu ez év julius 17-én vallott. Elmondja, hogy egy unokatestvérét *százezer frankkal megvesztegették*, hogy maradjon Rennesben és kevérje bele az ügybe *Esterházyt*. A harmadik csoportban egy tanu elmondja, hogy Mühlhausenben egy hadnagyot vezetett a német hadgyakorlatokra, aki ott állitólag főrangu német tisztekkel tárgyalt. Később megismerte, hogy az Dreyfus volt. Egy másik tanu a vasutakról szóló munkát kölcsönzött *Dreyfus*nek. Néhány nap mulva egy német lapban ennek a munkának a forditását olvasta. Van egy tanu, aki a vasutak sztratégiai használatáról külön e célra irt munkát kölcsönzött *Dreyfus*nek, akit már akkor gyanuba vettek. Nemsokára Németországban e szerint módositották a katonai vasutügyet.

Beaurepaire egy tanuja még azzal vádolja *Dreyfust*, hogy az orosz kormánynak is kémelt volt. Egy orosz diplomata állitólag ugy nyilatkozott, hogy *Dreyfus* bünös és hozzátette:

— A mi szolgálatunkra állott.

Egy másik tanu, aki állitólag érintkezett *Panizzardival*, ehhez kérdést intézett *Dreyfus* bünössége felől, mire *Panizzardi* egyáltalán nem tagadta *Dreyfus* bünösségét. Ilyen a többi vallomás is. De *Beaurepaire* nem nevezi meg tanuit s igy nem lehet mérlegelni e vallomások értékét.

Páris, julius 29.

Reinach ma élesen kritizálja Beaurepaire leleplezéseit és azt irja róluk, hogy teljesen értéktelen üres hazugságok. Éppen oly kevéssé komolyak, mint maga Beaurepaire.

Zola az *Aurore*ban nyilatkozik és tiltakozik az ellen a hazug vád ellen, mintha a Dreyfus-ügyben kifejtett irói működéséért bármiféle honoráriumot is kapott volna. Egy amerikai lap *százezer* dollárt kinált neki egy cikksorozatért. Azt sem fogadta el. Összegyüjtötte az affaire történetére vonatkozó adatokat és azokból levonja a tanulságot, amelyet meg fog annak idején ismertetni az egész világgal.

Rennesben roppant nagy az idegenforgalom. Különösen sok angol van ott, fotografáló gépekkel felfegyverkezve. A kormány utasitotta az összes prefektusokat, hogy egész augusztusban ne hagyják ott hivatalukat. Tehát csak szeptember elsején mehetnek szabadságra.

A kormány legujabb intézkedése következtében a titkos dossier fölött való tanácskozás alatt a közönség nem lehet jelen a rennesi hadbiróság tárgyalásán.

Páris, julius 29.

Carrières őrnagy megkeresésére tegnap a haditanács egy tisztje megjelent a *Matin* főszerkesztőjénél és azt kérdezte tőle, hogy mily módon szerezte meg *Esterházy* legutóbbi leleplezéseit. A főszerkesztő azt válaszolta, hogy ő csak a lap adminisztrációjával foglalkozik és nem tudja, hogy a *Matin* hogyan jutott a leleplezések birtokába. A tiszt folytatni fogja a vizsgálatot.

Páris, julius 29.

Loubet elnök ma délelőtt visszaérkezett Párisba. Az elnök az idén nem fog részt venni a Loire melletti nagy hadgyakorlatokon, hanem csak a záró szemlén lesz jelen.

HIREK.

Petőfi.

Hozsánna Néked, tündöklő Eszme!
Egykor földi alakban
Köztünk átrohanó Élet!
Vakmerő, tüneményes Álom,
Ki több pompát sugaraztál a világra,
Mint mennyit az égi tetőkön
Szétvillogtat az északi fény.
Hozsánna Néked, halhatatlan Szellem,
Dalok kiapadhatlan,
Örök forrása, Petőfi!

Félszázada már,
Hogy a segesvári csatatéren
Lant és kard kihullt a kezedből.
Félszázada már. Csak röpke, futó perc
Örök életed nagy időmutatóján.
— Az emberiség történelmének
Zúgó oceánja fölött
Komor madarakként
Száll egyik század a másik után,
S szárnya csapásaival
Éjbe sodorja
Mindazt, mi mulandó, mi veszendő, —
De Téged, érces erők hárfája,
Mennyei dallam,
Egyetlen ütése sem érint.
Csengőn s tisztán zendülsz át
Az idők minden viharán
S diadalmasan állsz meg
A hanyatló századok düledékén.
Homlokodon reszket
Az égi betűkkel jegyzett titkos irás:
Szellemed nagy egésze
Örök élő része az istenségnek,
Mely a gyarló embereket
A porból a csillagokba ragadja.

Hozsánna Néked, földi csaták közt
Áttisztult isteni lélek,
Mindnyájunk szive melegéből
Sarjadzó, dúslombú babérfa,
Lelkünk dalnoka, te napunk, levegőnk!
Ünnepelünk! — De nem úgy,
Mint elesett hőst, ki mögött a
Múltak kriptavilágának
Vasajtaja örökre bezárult,
De mint a temetők hamvából
Győzelmesen ujjászülető jelenést,
Ki eltépdesi végzete gyászát,
Szétzúzza nyugalma bilincsét,
S a halálban a halhatatlan élet
Zászlóját lobogtatja feléd —
Te, a beteg emberiségnek
Megváltója, Jövendő!
Üdv, üdv Neked,
Soha el nem enyésző Fiatalság,
Dicsőségünk lángszirmú virága:
Petőfi, Petőfi!

Csak gomolyogjon, borongva, vivódva,
Mint rengeteg árnyék,
Csak nyomakodjék zord útja homályán
Ivadék ivadékra, öltőre az öltő
S kergesse a földi szerencsét, —
Te mindég egyike lész, dicső szellem, azoknak,
Kik a bősz rohanás zavarában,
Az olcsó áruk e zsibvásárján,
Szivökben az éggel az égre tekintnek,
S szózatos ajkuk a mennyei ének
Tiszta malasztját
Hullatja le vérző sebeinkre.
Ha ki hall: döbbenve megáll
S álmokat üzve
Beleméláz a csillagos éjbe,
Hol édes dalaid
Nevető rózsái virulnak
S csalogányod bűvös szava csattog.
Mindenható, diadalmas, örök Szerelem.

Csak rázza bilincse vasát
S döngesse sötét börtöne zárát
Érceklökkel a rabszolga-világ;
Csak törtessen előre az árnyból
Szétroncsolt rácsa szilánkjain át

Egyéves önkéntesi felszerelések minden fegyvernemhez legolcsóbban és legjobban készittetnek Kolarits Nándor első délmagyarországi egyenruházati intézetében Temesvárt. 7964

Az eszmék tündöklő dandárja: —
Te mindég egyike lész, dicső szellem, azoknak,
Kik a hősöket, vértanukat
Viharos dalod árjával
— Mennyei gályákként —
Röpíted az orkán tajtékán
Az emberiség nagy célja felé.
Ha ki hall: fölvillámlik a lelke,
S ujongva rohan be
A tisztító zivatarba,
Hol a te dörgő himnuszaid
Hatalmas dallama harsog,
És sassaid szálldosnak a napba,
Mindennél szentebb,
Hódítóbb, örökebb ideál —
Lelkünk igaz istensége: Szabadság!

Endrődi Sándor.

A régi dal.

Én nem tudom szivembe' hogy mi éled,
Szemembe' könny ki tudja m'ért ragyog?
Vad vágy fog el együtt pihenni véled,
S úgy érezem, hogy már halott vagyok!
Csupán az él, kit Isten lelke nemzett,
Ki legdicsőbb volt száz dicső között,
Kit sírva gyászol most is még a nemzet,
Kinek lelkébe ihlet költözött!
Szemembe' könny, szivembe nincs remény,
Halálod volt a legszebb költemény!

Én nem tudom szivembe' hogy mi éled,
Miért óhajtlak hősi, nagy halál?
Vad vágy fog el együtt pihenni véled,
S a felkelő nap könnyek közt talál.
Mert éltem, érzem, éltednek csak árnya,
Lelkemben égő lánglelked nem él;
Testemnek nincsen sólyomröptü szárnya,
S szivem dicső jövendőt nem remél!
Szemembe' könny, szivembe nincs remény,
Halálod volt a legszebb költemény!

Letelhet még nehány száz emberöltő,
S az ég felé szállhat megannyi dal;
De nem lesz több ily Isten-adta költő,
És nem lesz több ily tiszta diadal!
Fejével egy utód sem éri vállad;
Nyomodba lépjen fel bármennyi még,
Kisebb marad majd mind megannyi nálad,
Lelkükbe' csak lelked visszfénye ég! —
Szemembe' könny, szivembe' nincs remény,
Halálod volt a legszebb költemény!

De majd ha ujra harcra hív az ének,
És vérben ázik egy új haremező;
Az ifjaknak mutatják majd a vének:
— Nézzetek ott, ott mind előtt, ez Ő! —
S a régi dalt mind együtt érzi véled;
S emléked felragadja majd a kart,
Mely rég letünt dalodra újra éled,
Es talpra szólít minden jó magyart!
És visszatér az elveszett remény,
Ha újra szól a legszebb költemény!

Latzkó Andor.

Budapest, julius 29.

— BUDAPESTI NAPLÓ. **Julius 31-én uj előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.**

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— **Személyi hirek.** *Szögyény-Marich* László berlini magyar nagykövet ma reggel Bécsből magyarországi birtokára utazott. — Gróf *Thun* miniszterelnök ma fivére látogatására Kwassitzba utazott és holnap este ismét visszatér Bécsbe. — Báró *Pasetti* római osztrák-magyar nagykövet ma nyári tartózkodásra Ausseeba utazott. — *Parlovác* György budapesti szerb főkonzul Belgrádból ma visszaérkezett a fővárosba. — *Veisz* Soma szerb királyi alkonzul ma Siófokra utazott. — *Lollok* Lénárt lipótvárosi prépostplébános elutazott a fővárosból. — Dr. *Hirschler* Ágoston egyetemi magántanár üdülő utjából visszaérkezett és rendeléseit megkezdte.

— **A kultuszminiszter nyaralása.** *Wlassics* Gyula kultuszminiszter ma Fenyőházáról Berlinbe utazott, a honnan a tengerpartra szándékszik menni. Azután ujra Fenyőházára tér vissza.

— **San-Marino budapesti főkonzulja.** *Tiller* Sámuelt, a Ferenc-József-rend lovagját, a Tiller Mór és Testvére cs. és kir. udvari szállító cég tulajdonosát a san-marinoi olasz köztársaság magyarországi főkonzuljává nevezte ki Budapest székhelyivel. Ő felsége a király ehhez a kinevezéshez gróf *Goluchowski* közös külügyminiszter előterjesztésére az exequaturát megadta.

— **Lelkesedés.** Képzeljék el a marienlysti dombot. Köröskörül buján zöldelnek a fák és füvek. Nehéz bükkfa-illat áll a dán levegőben. Lent a domboldalban egy kis forrás . . . Egészen ugy, mint a regényekben. A domb belsejébe *Hamletet* temette el a néphit, a kis forrásra meg, mert hogy oly szerelmes szivósággal csacsog a magába elmerült domb körül, ráfogták, hogy az az „*Ofélia forrás.*“ Sarah Bernhardt is meglátogatta már ezt a helyet s annyira megtetszett neki, hogy azt a poharat, amelyből forrásvizet ivott, egy lelkesült szónoklat után odavágta a sziklához. Mellesleg legyen mondva, a nagy lelkesedésben megfeledkezett arról, hogy az összetört üveget meg is kéne fizetni. Mióta ez az eset történt, százával járnak arra a turisták s most valami lelkes műbarát annyira extázisba jött a shakespearei emlékeken, hogy egy lelkesült szónoklat közben kijelentette, hogy Hamletnek szobrot emel, melyet Mounet-Sully vagy Kainz alakitása után mintáztat.

Hátha a nagy lelkesedéstől ez a műbarát is elfeled fizetni? . . .

— **A német császárné balesete.** Hirt adtunk már több izben a német császárnét ért balesetről. Most hitelesen a következőkben irják le a szerencsétlenséget: A császárné julius 18-ikán az öt idősebb hercseggel és kiséretével hajóra ült Berchtesgadenben és lement rajta Königsseeig. Innen Szent-Bartholomeba tartott a társaság, ahol a császári kastélyban szállottak meg. A kirándulás végső célja a *Jégkápolna* nevü glecscser megtekintése volt, ebéd után tehát a császári erdész vezetésével arra felé tartott a császárné, gyermekeivel és kiséretével együtt . . . Szép sima ut visz oda az erdőn át, de mivel időközben megeredt az eső, a császárné benn maradt az erdőben és csak a gyermekeit küldte el a glecscser megtekintésére. Az eső ezenközben elállott és a társaság hazafelé készülődött. Ekkor történt, hogy a császárné megcsuszott egy lécen, amely az esőtől lett sikossá. Gyönge sikoltással zuhant le a földre és nyomban azt panaszolta, hogy az izülete megrándult. Hogy a fájdalom nem hagyott alább, az erdész lélekszakadva rohant el a kastélyba, ahonnan kisvártatva vissza is tért nehány hajóssal és egy hordozható székkel. Igy vitték el a császárnét Szent-Bartholomeba. Ott kocsira ültették s kihajtattak vele a hajóig. Esti hét órakor már Berchtesgadenben volt. A császárné lába ezenközben annyira megdagadt, hogy szakadatlanul jegesborogatást kellett reá rakni. Ez aztán használt is, ugy, hogy harmadnapra már szilárd köteléket lehetett a sérült lábra alkalmazni. Julius 24-ikén már rá is tudott lépni lábára, amely annyira javulófélben van, hogy augusztus elejére Wilhelmshöhe-be tervezett utazását nem kell majd miatta elhalasztania. Az erdészt és a königsseei hajósokat busásan megjutalmazták.

— **A toulousei gyerekek.** A *toulousei* gyerekek hamar beleéltek magukat a jövendő vérszomjas hangulatába. Iskolából jövet a pitykézés helyett lelkesülten játszszák a bikaviadalosdit. Valakit kisorsolnak bikának és azt aztán üzik, szurkálják, amig . . . amig? . . . A határ ugylátszik nincs megszabva, mert a napokban véresen hoztak egy gyereket szülei házába, toreádor pajtásai.

A derék viadorokat valószinüleg elpáholták odahaza, de ha vasárnapig jól viselik magukat, majd csak megint elmehetnek az arénába!

— **Ostromállapot.** Nem kell megijedni, nem itt valahol közelben van ostromállapot, hanem Hemxenben, Belgiumban. És mi az oka? Egy kis számla a kocsmában, amit katonák csináltak, azután ma sem fizettek ki. A *Zum Leeven* nevezetü vendéglőnek nagyjában katona-publikuma van. Pár nappal ezelőtt szintén katonák mentek a korcsmába, bort kértek meg pálinkát, szóval jóféle italokat. A korcsmában csak a gazda felesége volt otthon. A katonás asszony nem akarta addig kiszolgálni a vitéz urakat, mig a multkori számlájukat ki nem fizetik. Erre dühbe jöttek a hadfiak és összetörtek pár széket. Egyéb baj nem is történt volna, ha az asszony át nem szalad a közeli gyárba, ahol az ura dolgozik. Segitséget kért s jött is több, mint amennyire szükség lett volna. Hazajött az ura meg még vagy husz munkás jóféle vasrudakkal, pörölyökkel s alaposan elverték a garázda katonákat. Azok se voltak restek, hanem föllármázták a kamerádjaikat s nemsokára egy csapat katona követelte az elégtételt a korcsma előtt s nem szép szóval, hanem kövekkel. Bedobtak minden ablakot s csunyán lehurrogtak egy altisztet, aki rendre intette őket. Egy tiszt is ugy járt, hanem az nem is vette tréfára a dolgot. Egy ügyesen irányitott kardcsapással ugy vágta fejbe a legharciasabb katonát, hogy elterült a vérében. Többek közt a polgármester is beszédet tartott a katonáknak, aminek olyan nagy hatása volt, hogy a vitézek berontottak a korcsmába s mindent összetörtek. Azután uj katonaságot vittek a városba s az állapot — ostromállapot. Tehát másfelé se egészen kezes bárányok a katonák.

— **Nobili.** Most, hogy ugy fejlődik a világ s hogy villanyos erővel jár már a gondola is, meg hogy ami igazi velencei világban termett szobrocska, kép, csipke, tükör volt, azt mind utána csinálták már Angliában, Párisban fájdalmas sikoltást hallattak a patricius familiák, amelyek a Szent Márk-téri boltives boltjaikban őrizték meg iparuk szüz tisztaságát s gondozták a maguk zsebjét. A néma város mükincseiről lekopott az, ami olyan magyon beszédes volt rajtuk, a mult idők emléke. Gondolták hát a londoni kereskedők: csinálunk mi is olyat s megalakult a Salviati Jesurum et Co. Limited. Összevásároltak, megimitáltak mindent, aminek velencei formája volt s most ott áruljak az angol holmijukat velencei gyékényen. Hát ezért hallatszik most a néma városon keresztül a nobilik vészkiáltása. Hozzánk is küldtek egy kis figyelmeztetést. Azt irták benne, hogy ne üljünk fel a Londonból szakadt velencei kufároknak. Hanem ha elvetődünk arrafelé, hát menjünk a bennszülött kereskedőkhöz s dugjuk be a fülünket a két ujjunkkal, ha valamelyik gondoliere vagy cicerone ilyen jövevényboltba akar becsalni bennünket. Hát ez nemes kivánság, csakhogy érteni kéne az utazó emberek pszikológiáját. A legtöbbnek mindegy az, hogy igazán Velencében termett holmit vesz-e, vagy londoni gyárban fabrikáltat. A fő az, hogy szép cifra betüvel az legyen ráirva: Ricordo di Venezia! Akkor aztán veszszük . . . A nobilik pedig mehetnek — házalni.

— **Éljen Simonffy Imre!** Ugy esett a dolog, hogy tegnap rossz információ alapján azt irtuk erről a tiszteletreméltó urról, Debrecen polgármesteréről, hogy nem akarta megengedni, hogy Debrecen városa koszorut küldjön a Petőfi-ünnepre. Ma meg megtudtuk, hogy a polgármester ur nemcsak hogy nem volt ellene annak, hogy koszoruval tisztelje meg Petőfi emlékét a város, hanem — maga adta a koszorura a szalagot. Sajnáljuk, hogy ezt a tisztes derék urat bántottuk s ime, igazságot szolgáltatunk neki. Ne essék neki rosszul, hiszen, ime, sietünk, hogy jóvá tegyük a bajt. Annak a tudósitónknak pedig, aki nekünk ezt a hál' Istennek rektifikálásra szorult hirt beküldte, e helyen izenjük meg, hogy sziveskedjék ezután minket — nem tudósitani.

— **Asszonyhősök.** Hatvankilenc asszonyt iktattak eddig Franciaországban a hősök sorába; negyvenhéta becsületrend keresztjének tulajdonosa, huszonkettőt a katonai érdemkeresztte tüntettek ki. *Dodu* Juliette kisasszony az egyetlen, aki, mint a katonai érdemkereszt tulajdonosa, julius 14-én a becsület-rendet is megkapta. Dodu kisasszony a porosz-francia háboruban, mint távirdai tisztviselőnő volt alkalmazva s mint ilyen, egy porosz generális sürgönyét elferditve továbbitotta. Ennek a hamisitott sürgönynek köszönhettek a franciák egy kisebb lokális győzelmet.

A poroszok azonban fölfedezték *Dodu* kisasszony turpisságát és golyó által való halálra itélték. A 20 éves fiatal leány már bekötött szemmel állott egy fa alatt, mikor arra lovagolt Károly Frigyes herceg és megkegyelmezett az elitéltnek.

És most, huszonnyolc esztendővel e hősi tett után, megkapta ugyanazt a kitüntetést, melyet *Walsin-Esterházy* már tiz esztendő előtt megkapott.

— **Tüzoltók kegyelete.** 1896-ban az ó-budai pipagyárban pusztitott tüzvésznél ifju *Szidanics* Ferenc önkéntes tüzoltó szakaszparancsnok oltás közben oly sulyos égési sebeket szenvedett, hogy sebeibe belehalt. A boldogtalan embert a budai farkasréti temetőben tették örök nyugalomra. Sirja fölé a budapesti tüzoltóság diszes márvány siremléket állittatott, melynek leleplezése holnap, vasárnap délután lesz. Az ünnepi beszédet dr. *Szily* József önkéntes tüzoltó főparancsnok mondja.

— **Házasság.** *Stricker* Sámuel H. vágujhelyi rabbisági ülnök 27-ikén a legszükebb családi körben tartotta aranylakodalmát.

— **A vonat alatt.** *Bécsi* tudósitónk jelenti: Egy vasuti pályaőr tegnap éjjel Klosterneuburg közelében a vasuti sinek mellett egy ismeretlen férfi és nő teljesen összeroncsolt holttestére bukkant. Valószinü, hogy közös akarattal vetették magukat a vonat elé.

HUNGARIA-vasfürdő
Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám.
Gőz- és kádfürdők.
Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

— **Uj vers Petőfi Sándortól.** Viszada József és Petőfi Sándor egymás mellé kerültek ma egyik este megjelenő laptársunkban, a *Magyarország*ban. Viszada József egy németül beszélő ember, aki a magyar nyelvet csak éppen hogy töri. Elment Bartók Lajoshoz, a Petőfi-Társaság elnökéhez s átadott neki egy irást, sárga papiroson, egy verset, amit még nem ismerünk s a minek a poétája Petőfi Sándor. Viszada József kőművespallér. Ő vezette a munkát, amikor évekkel ezelőtt Fáy András Irányi-utcai házát átalakitották régi házból ujjá s ott találták egy befalazott ablakban a versot. S Viszada uram, aki talán nem is értette meg egészen, hogy mi van a megsárgult papirosra irva, eltette a verset meglepetésnek — holnapra. Ime, lenyomtatjuk mi is s megköszönjük a német kőmüves pallérnak, hogy meglepetést szerzett Magyarországnak a Petőfi-ünnepre:

Haza értem ...

Haza értem és letettem
A vándorbotot kezemből,
S veszem a lantot helyébe;
Melly sokáig félretéve
Hallgatott, most ujra zendül.

Mellyik a leglélekrázóbb
A legfájóbb húr e lanton?
Azt verem, hogy ujjaimtól
A húr, s ennek hangjaitól
Bennem a szív megszakadjon.

Messze jártam, sokat láttam...
Sokat? oh nem! mindig egyet,
Azt, hogy a hon ereje fogy,
Hogy meghalni készülünk, hogy
Elfajult a magyar nemzet.

Alkotmányunk egy vásártér,
Mellyen lelket adnak, vesznek,
Adnak-vesznek olcsó pénzért,
Egy kis cimért, egy ebédért —
Jó éjszakát illy nemzetnek!

Elmegyünk a más világra,
S nem a magasról esünk le,
Mint madár, mellyet lelőnek
Közeléből a felhőnek,
S onnan hull a mély tengerbe.

A pornak vagyunk lakói,
Az alacsony úti pornak,
Nincsen emberméltóságunk,
Mint a féreg, csuszunk-mászunk,
Mint a férget, eltipornak.

Jaj azoknak, jaj azoknak,
Kiket magyar anyák szültek,
S kik hazájok pusztulását,
Nemzetök végvonaglását
Nem nézhetik egykedvüleg!

Petőfi Sándor.

Bartók Lajos kommentárt is ir a vershez. Azt mondja, hogy negyvenhétben irta Petőfi, olyan a vers, mintha kilencvenhétben született volna meg. Igazán olyan.

— **Az uj firma.** Mikor csődbe jut az üzlet, a tulajdonos átiratja a boltját a feleségére. Ennek a kipróbált módszernek a nyomán készült az uj firma:

Succi
utóda

Succiné a leleplezett koplaló felesége, három napos koplaló-ciklust kezdett meg *Párisban*, még pedig biciklin üléssel sulyosbitva. A fiatal menyecske egy pódiumhoz kötözött biciklin ül és három napig le sem száll a nyeregből. Próbára teszi a gyomrát is, meg a derekát is!

Succi ur pedig magyarázva vegyül a nézők közé és zsebre vágja a belépti dijakat.

És ezuttal meglehet, hogy komoly a koplalás, mert a feleségéhez valószinüleg szigorubb lesz, mint amilyen önmagához volt.

— **Halálozások.** *Bäcker* Sarolta fővárosi tanitónő tegnap Stoószfürdőben elhunyt. Temetése hétfőn reggel 10 órakor lesz a kerepesi-uti temető halottas házából.

— **A cukrászok gyásza.** Bécsben kedden roppant kedves látványban lesz része a közönségnek. Akkor nap ugyanis ötszáz bécsi cukrász a feleségével és szolgáló személyzetével gyászruhába öltözik és gyászosan fekete zászlók alatt tüntető körmenetet rendez. Erre a bizarr ötletre a cukoradó életbeléptetése adott alkalmat. Ugyancsak kedden az összes cukrászboltokat bezárják és az üzletek ajtaját gyászlepellel vonják be. A közönség pedig aznap a cukrászok keserüsége miatt alkalmasint csak fekete cukrot kap a legfeketébb kávéához.

— **Villamos automobil-kocsik.** *Wrede* Alfréd herceg bécsi lakos a kereskedelmi minisztertől engedélyt kért arra, hogy „magyar korona országainak nagyobb városaiban az utcai személy és teherforgalom lebonyolitására villamos automobil kocsikat járathasson.“ A miniszternek, mint a vállalkozó herceget értesitette, az ellen elvileg semmi kifogása sincs, ha az üzem az életbiztonság és testi épség szempontjából megkivánt feltételeknek megfelel, megjegyezte azonban, hogy ha a folyamodó az 1884.: XVII. törvénycikkben emlitett fuvarozási és társas, illetve bérkocsi ipart kivánna gyakorolni, az erre feljogositó iparigazolványt annak a helynek elsőfoku iparhatóságától kell kérni, amely helyen az ipar gyakorlását tervezik.

— **A kis bicskás.** Hires nevezetes ember halt meg tegnap Szegeden, öregen, hetvenesztendős korában. A szögedi bicskák mestere, Sziráky József uram, aki elsőnek csinált Magyarországon uri ember zsebébe való gyöngyház meg békateknő nyelü bicskát, meg finom pengésü sarkantyut, derék konyhakést s ollót is szerszámot. Mi itthon alig ismertük meg, a külföldön már összeszedett egy csomó érmet, diszoklevelet, dicsérő irást a kiállitásokon a reánkbe készitett késeivel. A *halbicska* volt a specialitása a műhelynek, halformáju kés, — ahhoz a Tisza adta meg bizonyára az inspirációt az öregnek. A Szegedről elkerült irók révén lett ismeretes a neve az országban, mert ő ugyan egy lépést se tett arra, hogy megismertesse a firmáját. Arról volt tudniillik nevezetes az öreg, hogy tipusa volt az egyszerü, csendes mesterembernek, aki nem akar gyáros lenni, hanem megmarad a műhelyben s maga is felköti a bőrkötényt és veri a vasat s a mellett kis gazdaságot is csinál valahol a határban, hogy a maga borát igya esténkint, *fajerunt* után. A rossz nyelvek meséket is mondanak róla. Elment hozzá egy angol s rendelt nála tizezer darab halbicskát. Nagyot nézett az öreg Sziráky s adott neki — egyet.

— Ha kell az urnak, szivesen adom, de tizezer bicska tán a világon sincs.

Annál kevésbé ért rá arra, hogy eleget tegyen ilyen nagy megrendelésnek, mert sürgős munka idején, takaráskor, kapáláskor a műhelyből a szőllőbe vezényelte a legényeit s a tizenkét legény, a helyett hogy a hires bicsakokat kalapálta volna, a venyigével babrált. Kedves figurája volt az öreg Szeged városának, a nevezetességet tisztelték benne, meg a tisztességét. A kis fürge emberre szeretettel nézett a város. Nagy család gyászolja, meg sok-sok halbicska, aminek mind ő volt a mestere.

— **Nyaralók panasza.** Egy *Nagymaros*on nyaraló olvasóinktól kapjuk a következő sorokat:

Valószinüleg tudja szerkesztő ur, hogy itt Nagymaroson egy egyesület alakult, amelynek a hivatalos cime: *Ózondus Levegőt Szivók Országos Egyesülete* (székhely: Nagymaros). Amikor ez az egyesület megalakult, sokat vitatkoztak azon: minő cimet adjanak neki. Sokan a mellett kardoskodtak, hogy: *Nagymarosra Csomagokat Szállító Férjek Országos Egyesülete* legyen a cim, egy nagyon szambavehető része a nyaralóknak azt óhajtotta, hogy *Magyar Csomagkiviteli Szövetkezet* legyen az egyesület. A cimen hál' Istennek megegyeztünk volna valahogyan s most akarunk a tett terére lépni. Az egyesület ugyanis a napokban kérvényt küld a Nemzetközi Világposta-kongresszus elnökségéhez, hogy a legközelebbi világposta-kongresszust Nagymaros a hirja össze, mert sehol a világon olyan érdekes, megfejteni való tárgya nem lesz a kongresszusnak, mint itt. A kongresszus egyetlen tárgya az lenne: „Küldessék ki egy bizottság annak a megfejtésére, hogyan van az, hogy a naponkint *reggel* fél 8 órakor Nagymaroson levő napilapokat és leveleket a postához legközelebb lakó nyaralók *legnagyobb része csak délután 3 órakor* kapja meg?“ A nyaralók azt is kérelmezik, hogy e tárgy előadójának *Demény* Károly postaigazgató kéressék fel, akinek agitatiós biztositékot nyujt arra, hogy a fogas kérdés megfejtődjék. A kérvényt, mint hallják, mintegy 600—800 Nagymaroson nyaraló fővárosi család irja alá, akik nagyon szivesen fizetik meg a rájuk illetéktelenül kirótt 2—3 irt „szépitési“ dijat is, csak a lapjaikat meg a leveleiket kapjak meg pontosan (Ha e lapok nagyrabecsült főszerkesztője, aki annak idején nekünk Nagymarost fölfedezte, *most* látná, mennyit „szépitettek“ a reánk kirótt szépitési illetékből azóta, mióta utóljára itt nyaralt: megtagadna, hogy ő valaha Nagymarost csak látta is.) Mert ha Brassóban délután 4 órakor megkapják a budapesti postát, a nagymarosi nyaralók elvárhatják, hogy az ötnegyedórányira fekvő Nagymaroson a délelőtti órákban kezbesitsek a lapokat meg a leveleket.

Nagymarosi nyaraló.

— **Pusztulás.** Koonoból, orosz Litvania koonói kormányzóságának székvárosából táviratozzák: Posvilin és Dobejko szomszédos mezővárosok leégtek. Száznál több tanya, hatósági épületek, a gyógyszertár is elpusztult. Néhány ember bennégett a tüzben. Az anyagi kár igen nagy.

— **Sztrájk az ivóviz miatt.** Gibráltárban a kikötő-munkások sztrájkolnak. Ebben még semmi különös sincs. A sztrájk manapság mindennapos. A munkaadók és a munkások között világszerte erőszakolt, alig-alig tartható a viszony s a tulfeszitett hur hol itt pattan, hol amott. Tehát Gibráltárban, a Spanyolország déli pontján levő angol birtokon is elpattant a hur, azonban egészen sajátságos okok miatt. A vállalkozók észrevették, hogy a munkások nagyon sok vizet isznak. Ebből pedig baj is lehet olyan helyen, ahol köröskörül az oceán beláthatatlan vize — de kutviz annál kevesebb. Tehát — és itt lelketlenség következik. Nem azt mondták, hogy félünk a veszedelemtől, hogy elfogy az ivóvizünk, hát takarékoskodni kell vele. Ezután tehát naponkint egy liter vizet kap mindenki, többet nem. Ennek lett volna értelme s ez lett volna a jónak, tisztességes vizgazdaság, ha olyan szükében van Gibráltár a viznek. A vállalkozók azonban nem ezt tették, hanem elzárták a kutakat s kihirdették, hogy ezután *csak pénzért adnak vizet.* A munkások erre kimondták a sztrájkot. Aztán egyezkedés következett. A munkások már beleegyeztek volna abba is, hogy megfizessék a vizet, de béremelést kivántak. A vállalkozók megtagadták a követelést. Négy-öt nap mulva már csak az a differencia volt a munkások és a munkaadók között, a mi a sztrájk napján, a viz. Végre is a vállalkozók engedtek s kijelentették, hogy mindenki annyit ihatik, amennyit akar. Akkor aztán azt kivánták a munkások, hogy a sztrájk idejére is fizessék meg a bérüket, mert adósságot csináltak s azt meg kell fizetniök. Erre a gazdáknak semmi kedve — s tovább tart a sztrájk egy ital viz miatt.

— **Vakációban.** A napokban egy szurtos kis fiu állitott be az egyik Teréz-köruti zálogházba és egy aranylánc karkötőt meg két arany gyürüt akart elzálogositani. A zálogháztulajdonosnak gyanus volt a dolog és rendőrt hivott, aki a VI. kerületi kapitányságra kisérte a fiut. Kihallgatásakor kiderült, hogy nagyreményü zsebtolvaj csemetékből álló bandának jutottak nyomára. A banda tagjai *Friedmann* József, *Friedmann* Miksa, *Angelusz* Mór, *Deutsch* Rezső és *Sándor* Jenő, csupa 12—14 éves gyermekek, akik az iskolák bezárása óta az utcákon csavarogtak és kizárólag zsebtolvajlásból éltek. A napokban a Terézkörúton valami kis csődület támadt. A 12 éves *Friedmann* József felhasználta az alkalmat és egy ott álló uriasszony zsebéből kilopta a pénztárcáját, amelyben 10 forint és ékszerek voltak. Hogy igazságosan osztozkodhassanak, az ékszereket el akarták zálogositani.

— **Zóna.** Mi csak utazunk. Amint egy-egy nagy kőház előtt megáll a vasut, elbámulunk azon, hogy mennyien vagyunk a világon. Ritka embernek jut az is az eszébe, hogy lángeszü embernek kellett annak lenni, aki ezt a sok embert kiugratta az otthonából s belekergette az angol betegségbe. Odafent a minisztériumban jutott eszébe valakinek, hogy illő dolog volna megünnepelni azt a napot, amelyen a zóna dijszabás életbe lépett. El is határozták menten, hogy kedden délelőtt tiz órakor összegyülekeznek a kereskedelmi minisztérium szakosztály főnökei s diszes koszorut tesznek *Baross* Gábor szobrára.

— **A rejtélyes idegen.** Megirtuk annak az állitólagos bajor kereskedő-utazónak az öngyilkosságát kiseretet, aki julius 23-án reggel a promontori holt Dunaágban, a vizben állva kétszer mellbe lőtte magát. A rejtélyes öngyilkosjelölt, aki egy barátjával, *Garniczka* Henrikkel, a Kétkorona-szállodában lakott, oly sulyosan sebesült meg, hogy a Rókuskórházban, ahova a mentők beszállitották, még nem lehetett kihallgatni. Amikor eszméleténél van, szivesen elbeszélget a vele egy teremben fekvő betegekkel. Az egyik szomszédjának elmondta, hogy ő tulajdonképpen nem németországi hadnagy, hanem a bécsi 6. számu gyalogezred tartalékos főhadnagya és Bécsben a Liechtenstein-gasse 160. szám alatt lakik. Masik szomszédjának azt mondotta, hogy ő bécsi mechanikus, a bejelentő lapjan pedig *Vogel* Albert lichenfelsi (bajorországi) születésü kereskedő-utazónak irta magát. A főkapitányság a betegek vallomása alapjan kérdést intézett a bécsi rendőrfőnökséghez, ahonnan az a felelet érkezett, hogy a Liechtenstein-gasseban nincsen 160. számu ház, de *Vogel* Becs területén egyáltalában ismeretlen. A rendőrség uj nyomot keres, hogy a vizsgalatot abban az irányban folytassa.

— **Tüzek.** Esztergommegyéből, Muzsláról telegrafálja tunósitónk, hogy ott ma nagy tüz volt. Harom ház égett le. Szerencse, hogy csendes idő volt, különben kiszámithatatlan károkat okozott volna a tüz. — Nagyobb a kár Dunaszekcsőn, a hol a földmüvesek nagy viharban csépeltek. Az egyik cséplőgép tüzet fogott s nyolcezer keresztbuza s három cséplőgép elégett. A kár harminc—negyvenezer forint.

— **Nyomoruság.** Kőbányán nagyon sok a *kis* adóhátralék. Egyszerü munkásemberek, nem tudnak fizetni, vagy nem akarnak fizetni, szóval: — hogy rendbe jöjjön a dolog, egy miniszteri titkár kiment Kőbányára, megvizsgálta a könyveket s kiadta a rendeletet, hogy minden hátralékot könyörtelenül be kell hajtani. Meg is kezdték a munkát, könyörtelenül s eredményképpen beérkezett a végrehajtóktól a jelentés, hogy ahol nines, onnan a jó Isten se vehet. Nem lehet azokon megvenni semmit. Annyira nem lehet, hogy ha egy darab kenyeret kérne tőlük a végrehajtó adóba, azt se tudnának adni. Még nagyobb a nyomoruság odakünn, mint a milyent idebenn talál a rendőrség, amikor a razziáit tartja. Huszanharmincan alusznak egy-egy kis szobában, a fele beteg. Nyers krumplit esznek s még több ilyen kétségbeejtő adatot olvasunk abban az esti lapban, amelyből azt a keserves hirt veszszük. (Adja Isten, hogy alaposan megcáfolják.) Kőbányán rövid időn belül nyolc nagy gyár szüntette be a munkáját s persze, hogy egész csomó munkás jutott az által kétségbeejtő helyzetbe. A hátralékosok közt van néhány olyan is, aki mint tejkereskedő van bejegyezve a jegyzékbe. Ezektől a teheneket akarták ellicitálni a végrehajtók — akkor aztán kisült, hogy micsoda tejkereskedők ezek, szegények. A levágni való tehenet veszik bérbe a mészárostól heti 2—3 forintért s azt fejik. A fölhizott tehénért aztán ujra soványat kapnak — s ezeken a sovány teheneken tengődnek valahogy. Nem is igen tudjuk elhinni, olyan iszonyu nyomorról van itt szó — tőlünk egy futamodásnyira, az ország szivének tizedik rekeszében.

— **Az első orangutang.** Ritka vendéggel dicsekedhetik tegnap óta a *schönbrunni* állatkert. Egy embernagyságu orangutangot hoztak Dél-Amerikából. Ez az első e fajta majom egész Európában. Az érdekes vendégnek háromemeletes ketrecet épitettett az állatkert igazgatósága. Az orangutang azonban ugylátszik nehezen fogja megszokni uj otthonát, mert két nap óta a ketrece legtetején ül. Még egyszer sem jött le. Nem is evett a két nap alatt semmit.

— **Elgázolt gyermekek.** *Gráchól* táviratozza tudósitónk, hogy ott ma egy teherkocsit elragadott a beléfogott két ló, amely megbokrosodott a katonazenétől. A vadul futó lovak alá két gyerek került, akiket a lovak agyongázoltak.

— **Tévedésből.** A bács-topolyai csendőrség az ottani földmives-egyesületben tartott házkutatás alkalmával az egyesület könyveit lefoglalta. A lefoglalt könyvek közt voltak Petőfi költeményei is. A csendőrparancsnokság vizsgálatot inditott, s kitünt, hogy Petőfi költeményei tévedésből kerültek a lefoglalt könyvek közé. A konfiskált kőlemény-kötetet az egyesület már vissza is kapta.

— **A kém.** Parisból táviratozzák: Ma Nancyban letartóztattak egy François nevü embert, akit kémkedéssel gyanusitanak. François állitólag sürün érintkezett a dieuxei és a chateau-salinsi helyőrség német tisztjeivel.

— **A lipiki gyermekgyógyintézetben** néhány *fé'dijas* hely görvélykóros, luetikus, angolkóros vagy vérszegény gyermekek által töltendő be. Ajánlatok a *szanatórium Lipik* igazgatóságához, vagy pedig Budapesten dr. *Radó* Lipóthoz (Budapest, IV. Kiralyi Pal-utca 20.) nyujtandók be.

— **A Szépmüvészeti Muzeum** palotáját tudvalevőleg az Andrássy-utnak a városligetbe torkoló pontjára, a Magyar Körképtársaság épületének helyére épitik. Ennek következtében a körkép épületét az őszszel lerombolják. Ezt különösen azért tartjuk szükségesnek fölemliteni, mert még sokan lehetnek, akik a társaság nagy festményét Eisenhut „Hódoló diszfelvonulását egyaltalán nem látták, azok pedig, akik magát a Hódoló diszfelvonulást sem láthatták, csakis ez óriási festmény által szerezhetnek arról maguknak fogalmat.

— **Magyar Karlsbadnak** méltán nevezik a Tátra gyönyörü vidékén mérhetetlen fenyveserdők között fekvő *Koryntnét*. Rendkivülien szerencsés vegyi alkotásu gyógyforrásai majdnem csodás eredményeket mutathatnak föl főképpen *gyomor- és bélbetegségekben*, amit hathatósan előmozdit *Ormay* József dr. királyi tanácsosnak gazdag tapasztalason alapuló orvosi kezelése. Az idén életbeléptetett *pension-rendszer* napi 4 frtért teljás ellátast biztosit és lényegesen megkönnyiti a fürdő használatát.

— **Nagyothallás.** Egy gazdag nő, aki a nagyothallásból és fülzugásból dr. *Nicholson* mesterséges dobhartyájának alkalmazása által kigyógyult, 20.000 márkat ajándékozott dr. Nicholson intézetének, hogy azok a süketek és nagyothallók, akiknek nincsen módjukban megszerezni a mesterséges dobhartyát, ingyen megkapják azt. Levelek Institut Nicholson *Longcott*, Gunnersbury, London. W. England cimére küldendők.

— **A Telefon Hirmondó a nyári évadban.** A főváros és környéke közönségének az a része, amely a nyarat nem tölteti fürdőhelyen, vagy szórakoztató utazással, bizonyára szivesen veszi tudomásul, hogy mulattatásáról a holt szezonban is igyekszik gondoskodni a *Telefon Hirmondó*. A beszélő ujság ugyanis naponta délután fél 5 órától kezdve a *honvézenekar* hangversenyét közvetiti, este 8 órától 11 óráig pedig felváltva két *cigánybanda* és egy *katonazenekar* játékát lehet hallani a *Hirmondó* kagylóin. E mellett minden nap több kitünő tárcát s érdekes különféleket olvastat fel a *Hirmondó* szerkesztősége. Hogy a hirszolgálat a holt szezonban is kifogástalan, azt bizonyára nem kell bizonyitgatni azok előtt, akik tudják, hogy a beszélő ujság a *Dreyfus*-ügyről s egyéb világeseményekről mily fontos és gyors tudósitásokat közöl.

Petőfi életéből.

— Apróságok. —

Rendkivüli volt az élete. Ami izző szeretet, ami vad gyülölet, ami vad fájdalom, gyötrődés és humor van a költeményeiben, annak az alapja mind megvan az életében. Az ő legsajátosabb életét dalolta, azért értékesek életének az apró mozzanatai is.

(Az iskola padjai között.)

Petrovics István, a becsületes mészárosmester, gyakran érezhette, hogy mily keveset tud, azt akarta tehát, hogy legalább gyermekei tanuljanak. 1821-ben a szent-lőrinci, majd a gyönki gimnáziumban találjuk Petőfit, 1832—1835-ig meg Pesten az evangelikusoknál, majd a piaristáknál, hol a gimnázium első osztályát végezte. A fiu nem volt valami jó tanuló. Kevésbe mult, hogy egészen meg nem bukott, mert 114 tanulótársa között ő volt a 108-ik. Csak a magyar nyelvben birt jobb osztályzatot felmutatni. A piaristák gimnáziumában az első — akkor grammatikai — osztály abban a boltházas teremben volt, melynek három ablaka a Kötő-utcára nyilt. Hányszor kalandozhatott tekintetével az iskolába sietö gyermek azon téren, mely most az ő nevét viseli! Hányszor szaladgálhatott pajtásaival azon a helyen, melyen ma érczszobra emelkedik magasra!

1835. szeptember elején Petrovics István tizenkét éves fiát az aszódi algimnáziumba vitte. Kóren István aszódi professzor Ompolyihoz irott levelében meglehetős hü vonásokban festi le a fiu lelki fejlődésének első legfontosabb három esztendejét.

Ezt irja levelében:

> Petőfi atyja, Petrovits István, akkor szabadszállási mészáros, szeptember elején Sándort Aszódra hozta Pestről, hol a fiu a piaristáknál a grammatikális osztályt végezte.
>
> — Ide hoztam fiamat Pestről, Martiny Károlynak, fiam keresztanjának s a professzor ur iskolatársának ajánlatára elvettem őt onnan, mert már a szinház körül ólálkodott; elhoztam ide annál szivesebben, hogy Aszód mind nekem, mind nőmnek kedves emlékü város.

Kóren szorgalma odáig terjedt, hogy tanitványait a kötelezett tantárgyakon kivül hetenkénti hattiz óran át a zongorában is oktattatta, egyeseket a francia s szláv nyelvekre is tanithatott. Petőfi is tanult zongorázni, de nem valami nagyobb eredménynyel, mivel egyáltalán nem volt érzéke és hallása a zenéhez. Petőfi társai közül csakhamar kivált különös pontossága által. Iskolai tantárgyainak végeztével rendesen könyveket olvasott. Javitotta tanulótársai feladványait s Kórentól a rajztanitásért havonként tiz garas tiszteletdijat kapott. Különös előszeretettel rajzolta Tell Vilmos fejét; csakhamar az egész iskolát a szabadsághős karrikaturái boritották el.

Az erdős halmon, közel a vasuti állomáshoz, mely ma természetesen nem erdő többé — szarkafészkeket szedett; a zöld kastély kertjében diót vert, a templom előtti térségen vigan lapdázott társaival. Szüretkor pajtásaival együtt ment Kóren szőllőjébe szüretelni. Petőfi kitünő lapdázó, gyors futó, ügyes mászó, szóval ongár termete dacára erős, ruganyos testü, izmos fickó volt.

Egy szabad délutánon tiz jó pajtás ment a szomszéd erdőbe madarászni. Még a nyilt mezőn haladtak, ahol egyetlen fa se volt közelben, mely védelmet nyujthatott volna, mikor a csordából kitört bika szétugrasztotta a legényeket. Petőfi megállott, megsuhintotta fokosát, nekiment a bikának s biztositotta társait, hogy nincs mit félniök, majd elbánik ő az állattal. A fiuk szerettek volna menekülni, a bika meggondolta magát s odébb karikázott. Petőfi kipirulva mondta:

— Olyat vágtam volna a térdére, hogy a dög lerogyott volna azonnal. Igy szokták ezt a mészárosok.

Kóren a rakoncátlan tanulókat testi fenyitékkel is szokta zabolázni. Alig hogy Aszódra került Petőfi, valami iskolai mulasztás miatt neki is oda kellett volna térdepelnie a sarokba. Ehhez a büntetéshez ő nem volt szokva, s becsületérzését is igen sértette. Alig térdepelt ott néhány percig, azzal lepte meg a professzorat, hogy határozott, szinte dacos hangon kérte, enged en meg neki és ereszsze helyére, többet nem fog mulasztani egyszer is.

— Igazán nem? — kérdé a tanár, szigoru tekintettel nézve a fiut.

— Nem.

— Jó, felkelhetsz, de igéretedről meg ne feledkezzél.

S az egész három év alatt nem volt rá eset, hogy büntetésre méltó dolgot követett volna el.

Mikor Petőfi a szünidők után visszatért, öccsét Istvánt is magával hozta, hogy az aszódi algimnázium előkészitő osztályába felvétesse. E szavakkal mutatta be testvérét:

— A mult esztendőben engem itt nagyon jól tanitottak, ugy hogy öcsémet is elhoztam magammal. Ajánlom a tanár ur jóindulatába.

1837-ről 1838-ra Petőfi másodéves szintaxista volt. Az első felhők tanulói élete egén ekkor jelentkeztek. Pezsgő vére gyakran pajkosságokra ragadta s tanárának szigora csak dacosságát növelte.

A gimnazisták összekaptak a mesterlegényekkel és birokra mentek velük, de legörömestebb virtuskodtak a szegény zsidókkal. Az élénk, szinte mondhatni vad Petőfi az efféle kihágásokban soha sem vett részt. Méltatlanoknak találta-e magához e gyermekes ténykedésekot, egy „diák"-hoz, vagy már akkor az egyenlőség és testvériség magasztos ideálja dobogtatta volna szivét? Elég az hozzá, hogy mikor egyszer a diákság egy zsidó ünnepen a zsinagóga tetejét kövekkel és göröngyökkel dobálta, hogy az áhitatoskodókat megijesszse, mikor egy zsidó lakodalom alkalmával a menetet feltartóztatta s borzasztó kiabalásával az uj párt és a lakodalmi vendégeket szétriasztotta, mikor egy szegény nyomorult foltozó zsidó vargára tört, — Petőfi e nemtelen excesszusokban soha sem volt ott és elitélte a betyárkodókat.

A deákok tanáruk ellen is fellázadtak s aki itt a főszerepet vitte, bizony Petőfi volt.

Első költői kisérletei aszódi tanuló korára esnek. Rigmusaival tanulótársai előtt bámulat tárgya volt. Verselgetésének eredménye: egy gyöngéd gyermekszerelem. Könnyen lobbanó szive már akkor szép leányokért égett. Neumann Károlyon kivül igen kedves barátja volt Dömöd Elek és Esztergalyi Miksa. Mind a négy szerelmes volt egy-egy iskolás leánykába. Petőfi segitett Károlynak szerelmes leveleket irni, amelyeket a kapun át dobtak be a kis Drozdik Terikének. Az ifju ábrándozónak egy szerelmes levele valahogy a disznóólba esett. Igy került a tanár ur illetéktelen kezeibe. Kóren sógorkája szerelmi lángjait a nádpálcával bevitette le ügyesen. Hasonló szerencsétlenség érte Petőfit s két más társát. Petőfi gyermekkori szerelmének tárgya Caneryni Emilia, egy meghalt evangélikus lelkésznek kis termetü leánykája vala. Ehhez irta lángoló verseit, amelyek épp ugy, mint a barátja levelei, illetéktelen kezekbe jutottak. Hogy mennyire plátói volt e gyermekifju szerelem, eléggé bizonyitja, hogy ideáljával egyik szerelmes se beszélt soha.

Petőfi gyermekkorától fogva rajongott a szinházért. Atyja azért vitte el Pestről, mert nagyon csavargott a szinház körül. 1838-ban valami szinészcsapatocska Aszódra vergődött. Petőfit mintha egészen kicserélték volna. Mindennap a szinházat bujta s fülig belé szerelmesedett egy Borcsa nevü szinésznőbe. Rögtön ott akarta hagyni az iskolát, s be akart állani szinésznek. Egy reggel azzal állitott be Kórenhez, hogy adja ki az iskolai bizonyitványát, mert szinész szeretne lenni, s az igazgató bizonyitvány nélkül nem veszi fel. A kerekgömbölyü professzor erre felcsapta fényló, borotvált arcáját, s majd hogy sobalványnyá nem változott.

— Hm, hm, majd mindjárt megkapod, várj csak egy kicsit, fiam!

A tanár felöltözött s a nádpálcával tért vissza s rakni kezdte ám a legényt, de ugyancsak.

— Erre a bizonyitványra tudom, hogy egész életedben megemlékezel, szándékodat pedig rögtön megirom az apádnak. Az öreg ur hamar ott is termett Aszódon. S a maga módja szerint ő is kifejtette az álláspontját.

Petőfi uti jegyzeteiben 1845-ben megemlékezik aszódi éleményeiről a következő szavakkal:

„1. Itt kezdtem verseket csinálni.
2. Itt voltam először szerelmes.
3. Itt akartam először szinésszé lenni."

A verselés a szerelem eredménye volt. A szinészszé lenni akarásnak pedig nem annyira eredete, mint következménye nevezetes.

Professzorom (Isten áldja meg őt!) jónak látta tettbe menendő tervemet egy oly férfinak megirni, kinek nem eléggé nem dicsérhető tulajdonsága volt: csodálatraméltóképpen való módon gyülölni a szinészetet. Ezen ritka tulajdonu férfi történetesen éppen az atyám volt, ki — mint jó atyához illik — a vesszedelmes hirvétel után egy percig sem késett pokoli örvénybe sülyedendő fia megmentésére rohanni. S istentelen szándékomtól csakugyan eltéritettek atyai tanácsai, melyek még hetek mulva is meglátszottak . . . . hatamon s lelkem porsátorának egyéb részén."

Az aszódi gimnazisták rendesen a selmeci lyceumra szoktak menni rhetorikára és poezisra, az e szakmában pirneves Bolemann István tanárhoz. Petőfi is Selmecre szeretett volna menni, akkor

azonban szülői teljesen tönkrementek. Szegényesen iratkozott be 1838. augusztus 31-én Petőfi a felgimnázium első osztályába, mint rhetor.

Petőfi egy nyugalmazott kincstári hajdunál, egy Prosperiny nevü embernél volt szállva. Egy szobában lakott a családdal. Gazdag fantáziája azonban feledtette vele a nyomort. Prosperiny, ha jó kedve szottyant, kosztos diákjainak rögtönzött verseket diktált. Petőfi egyszer pompásan mulatott a „költő“ öntudatlan komikumán, de mikor többször részegen jött haza gazdája, s durva, izetlen, vad tréfákat követett el, megundorodott e szánalomraméltó embertől, akire atyja bizta volt.

(Szárnypróbálgatások.)

A selmeci önképzőkörben, a *Magyar társaságban* 1838. november 7-én lépett fel *A hütlenhez* cimü ódájával, mely hamar ismertté tette. Nem létező hőlgyhöz volt irva a vers; se jobb, se rosszabb, mint más verselők ilynemü költeménye. Szeberényi, mint elnök, maga birálta meg a költeményt s nagy elismeréssel szólt róla. Az ifju költő — mondá jóslólag — ha tehetségét szorgalommal párositja, egykor nevezetesebb költőink között fog helyet foglalni. E dicséret a két ifju között melegebbé, mélyebbé tette a barátságot. Ugy látszik, már akkor megvolt Petőfinek az a gyengéje, mely később egyik főnibájává vált, hogy szerette a dicséretét, s nem türte a megrovó kritikát. Nem telt el nap, hogy ne találkozott volna Szeberényivel. Együtt olvasták az ünnepelt és irigyelt Vörösmartyt.

(Háládatlan mesterség . . .)

1842-ben irja Petőfi Szeberényihez:

«Nekem az *Athenaeum*ban jött ki egy versem, (nem tudom olvastad-e saját nevem alatt), azonban ez az *első és utolsó vers, melyet tőlem lát a világ.* Lemondok, barátom, a verselésről, le; ez a mai világban szegény embernek háládatlan egy mesterség, átkozott keveset hajt a konyhára; lemondok tehát, a prózához állok, barátom, mitől valaha annyira irtóztam.

Irtam Pápán, julius 7. 1842.

(jelenleg) *Petrovich Sándor, tanuló.*
(hajdan) *Rónai, szinész.*
(jövőben) *Sió, szinész és litterator.*

(Bukott képviselő-jelölt.)

Petőfi szülőföldjéről a Kis-Kunságról akart az 1848-iki választások alkalmával bejutni a képviselőházba. Isten látja lelkemet — irja egy barátjának — nem dicsvágyból, vagy önérzetből óhajtom a követséget, hanem egyedül azért, hogy a hazának szolgálhassak. A választásra lement Petőfi nejével együtt Kis-Kunságba. A kunszentmiklósiak imádták Petőfit, egészen más indulattal volt iránta a környék nemessége és birtokossága.

Mindenképpen meg akarták akadályozni programmbeszédének elmondásában. A kunszentmiklósiak azonban nem tágitottak; amint meghallották, hogy jelöltjük megérkezett, a párt előkelő tagjaiból egy küldöttség felkérte, hogy tartsa meg programmbeszédét a városháza előtt. Petőfi nem teljesithette azonnal kérésüket, mert a városi tanács nem engedte meg, hogy az elkeseredett népet izgató beszédével feldühitse.

Junius 22-ikén mintegy 400 polgár ment lakása elé, s összetett kezekkel kérte, hogy jelenjék meg hivei között. Petőfi e kérésnek már nem állhatott ellent. Felment a tanácsházba s kijelentette a biró előtt, hogy beszélnie kell a néphez. Hosszas rábeszélés után végre a biró hajlandó volt megengedni, hogy Petőfi hát beszéljen, de előbb adja be szóról-szóra, amit mondani akar. Petőfi kereken visszautasitotta ezt a követelést.

Petőfi megjelent a városháza előtt, fellépett az emelvényre s beszélt az egybegyült néphez a választásról, de a maga igazolását mellőzte, nem a biró tilalmából, hanem mert ő maga is tartott tőle, hogy a nép dühében rátörhet rágalmazóira.

Hogy mily alacsony fogásokkal és mily szégyenletes eszközökkel akarták a választókat, a népet, épp a választás főhelyén ellene ingerelni: mutatja az a levél, melyet Bankós Károly, Petőfi bizalmas barátja, kapott a szabadszállási biró aláirásával és pecsétjével. Azt tanácsolja a biró ur Petőfinek, hogyha az élete kedves, be ne merje lábát tenni Szabadszállásra, mert az ellene ingerült nép mindenre képes lesz. Dacára a fenyegető levélnek, Petőfi nejével elment Szabadszállásra. Ismerősei, akikhez szállva volt, megrémültek s alig tudtak ennyit mondani:

— Az Isten szerelmére, azonnal meneküljenek, mert agyonverik. Tegnapelőtt népgyülést tartottak, ott rettentően ingerelték a népet. A pap, kinek fia képviselő akar lenni, kijelentette, hogy a mint ön a városba lép, félrevereti a harangokat. Fusson, ha élete kedves!

Petőfi megkérdezte a feleségétől, hogy mit csináljanak?

— Maradunk! — felelte Petőfiné. — Ha agyonvernek bennünket, jó, tegyék. De ne mondhassa senki, hogy elfutottál!

A szabadszállási választók egyrésze mégis hü maradt hozzá. Erre az ellenfél a legnemtelenebb furfanghoz folyamodott. A nagytiszteletü lelkész megnyitotta pincéit. Folyt a bor, mint a Duna. A választás napján a bor és a pálinka megtette kivánt hatását. Petőfi, amint a városházára sietett, körülfogta a részeg népcsorda. Egyszerre száz meg száz torok orditotta mindenfelől:

— Itt a hazaáruló!

— Akasztófára vele, a muszka kém, aki el akarja adni a hazát! Agyon kell ütni, tépjétek széjjel!

— Megálljatok, polgárok — kiáltott rendületlen nyugalommal a hős ifju, hadd beszélek, hadd igazolom magam!

— Ne hallgassatok rá, üssétek agyon! — orditotta a tömeg.

Petőfi látván, hogy igy nem jut szóhoz, a bírához fordult:

— Biró ur, felelőssé teszem önt mindenről!

— Ha e pillanatban el nem távozik a városból, mi nem állunk jót az életéért.

— Akkor nincs más mit tenni, — mondá Petőfi — mint távoznom, de vigyázzon ön, ne csak hogy ne érintsenek, de ne is próbáljon senki inzultálni bennünket. Valóban, ez nagyszerü! Igy értelmezi ön a szabadságot! Szégyelje magát városáért, melynek neve *Szabad*szállás.

— Azt tartjuk mi szabadságnak, hogy ha valaki nem tetszik a népnek, azt kikergethetjük — mondá a választási bizottság elnöke, egy elcsapott jegyző, aki kijelentette, hogy ha a nép agyon nem verné Petőfit, hát ő veri agyon.

A városház előtt még mindig tombolt, kiabált a tömeg. Fegyveres nemzetőrök vették körül Petőfit.

„S mentem a város végéig, — irja Petőfi — hol szállásolva voltam, gyalog, körülvéve a fegyveres nemzetőröktől; csak az hiányzott, hogy kezemet hátra nem kötötték. Felrakták holmimat, felültem feleségemmel s indultunk Szent-Miklósra. Már jó dadabig mentünk, midőn rákiáltok a kocsisra.

— Hová megyünk, hisz ez nem a szentmiklósi ut?

— De biz uram, — felelt a kocsis, — de nem az országut, majd ott a bösztöri csárdánál rátérünk.

— Hát mért nem megyünk az országuton?

— Megparancsolták, hogy ne arra vigyem az urat.

Én elhallgattam, meg nem foghatván, miért történik ez? Mikor már jó messzire haladtunk, véletlenül az országut felé pillantottam és láttam nagy távolban az én zászlómmal a szentmiklósi és lacházi kocsikat, melyek mind az én embereimet vitték. Ekkor világosodtam föl. Igy játszottak ki, hogy embereimmel ne találkozzam. Irtóztató dühhel értem haza. Dél felé visszajöttek a szentmiklósiak és lacházak hasonló dühhel, s ők beszélték el, mi történt velük. Már mikor Szabadszállás felé mentek, a bösztöri csárdánál egy ember igy fogadta őket a pap fiának nevében:

— Aki nem Petőfi, ide jöjjön és egyék, igyék, aki pedig Petőfi, be ne menjen Szabadszállásra, mert mind agyonverik!

Embereim közül egyetlen egy sem tándorodott el, sem a csábitásra, sem az ijesztésre. Szabadszálláshoz érvén, a város végén azzal fogadták őket a helybeliek, hogy Petőfi már eltávozott, ő maga kérte a tanácsot összetett kezekkel, hogy csak vitessék el őt; de azért be ne vigyék azt a zászlót, amelyen Petőfi neve van, mert mihelyest egy lépést tesznek vele, végök van.“

Szabadszálláson diadalmaskodott a feldühitett tömeg. Mindnyájan fel voltak fegyverkezve puskákkal, kaszákkal és vasvillákkal. Az asszonyok fel s alá tánferegtek az utcán és sárral dobálták azokat, akiket Petőfi pártjabelieknek véltek. Alig ejtette ki valaki a Petőfi nevet, rátámadtak, hogy ne merje többet annak a gazembernek a nevét mondani, mert ő is rosszul járhat.

Bankós reszketett dühében.

— Mi történt Petőfivel? — kérdé a birótól.

Ez nevetett s gunyosan mondá:

— Meg ne ijedjen ön. Ez a csavargó akart itt követ lenni, de elkotródott már. Mi történt vele, nem tudom, nem is tartozik rám, annyit tudok csak, hogy itt agyon akarták ütni.

— Biró ur — mondá nemes haraggal Bankós — ön felelős Petőfiért. A haza számon fogja egykor venni öntől, miképp járt el Petőfi, a nagy költő iránt.

Petőfi párthivei haraggal, szégyennel mentek vissza Kun-Szent-Miklósra s beterjesztették óvásukat a választás ellen. Mivel Petőfi választói az erőszakoskodás miatt odahagyták a tért: egyhangulag kiáltották ki a pap fiát Kis-Kunság képviselőjévé.

A szentmiklósi választók deputációt küldtek a kormányhoz, amely megigérte, hogy vizsgálatot rendel. Azonban ez csak igéret maradt s Nagy Károlyt nem háborgatták. A kormány, kétségkivül, már a választásnál Petőfi ellen munkált, mert különben nem nézte volna el oly könnyen e visszaéléseket. Petőfi republikánus volt, mig a többség, magától érthető, királypárti. Az intéző körök féltek e radikális népszónoktól s előre látták, hogy ha bejut a Házba, ott sok kellemetlenséget okoz.

Midőn a választás megsemmisitését a képviselőház elejtette, Petőfi a nyilvánosság elé vitte ügyét, s nagy keserüséggel panaszolta sérelmeit. Nagy Károly pedig olyan durva támadásokkal lépett fel Petőfi ellen, hogy a lapok e botrányos nyilatkozatokat csak a nyilttér rovatában adták ki. Petőfit többek között gazembernek nevezte, mire Petőfi elküldte hozzá Jókait és Pálffyt, hogy lovagias elégtételt követeljen tőle. A „nagyérdemü hazafi“ kijelentette, a tanuk előtt, hogy ő pisztolyra senkivel se megy ki, „de ez a Petőfi álljon ki kardra, fogadom, ugy összedarabolom, hogy egyik fele ide esik, a másik meg oda.“

Erre a szekundánsok kiállitották a bizonyitványt, hogy a képviselő ur lovagias elégtételre képtelen. A helyett, hogy megvetéssel fordult volna el a költő e silány frátertől: nyilt levelet intézett a képviselőház tagjaihoz, s mindenkit figyelmeztetett, hogy ily megjegyzett emberől őrizkedjék. De a parlament elnézte Nagy Károly lovagiatlan tettét. A haza legnépszerübb költője, kinek két utazása mint diadalmenet folyt le az országban, keservesen megszenvedett hiréért. Egyetlen kerület nem akadt a hazában, mely képviseltetését reá bizta volna . . .

(Bem apó.)

Mikor Petőfi először látta Bemet — 1849-ben — a nemes lengyel melegen megrázta a dalnok kezét.

— Rendelkezzék kardommal, tábornok ur!

— Azzal nem elégszem meg — válaszolá Bem — nekem a szivo is kell!

Erre az aggastyán megölelte az ifjut.

*

Petőfi, mikor távozott a tábornoktól, igy szólt hadsegédéhez:

— Ez a csuf öreg lengyel az én második apám lett. Mint egy hadisten emelt magához. Ágyudörgés között született, orosz vérrel keresztelkedett s a szabadságharc iskolájában tanult. Az összes magyar tábornokokért nem adnám!

Amint elterjedt a hir a táborban, hogy Petőfi ott van: minden ember látni és üdvözölni akarta az ifju költőt. Többen kérdezték, hogy hogyan hagyhatta oda szép ifju nejét és csecsemő gyermekét?

— Olyan időt élünk, — válaszolá — amikor a haza és a feleség között nem szabad ingadozni s egy Petőfihez ugy illik, hogy jó példával járjon elő.

Bem megtudván, hogy Petőfi fiatal feleségét s egyetlen csecsemő fiacskáját hagyta oda hazájáért, örömtől ragyogó arccal kiáltá:

— Bravó! — Ilyen karaktert becsülök. Lesz-e hadsegédem?

Csakhamar annyira megszerették egymást mint apa és fiu. Petőfi megtetszett az egyszerü, igénytelen katonának, aki mikor már hazájáért nem harcolhatott, roncsolt testtel Magyarországba jött, s itt az ifju csapatokat győzelemről győzelemre vezette. A katonák azt tartották Bemről, hogy sebezhetetlen, ámbár teste tele volt sebhelyekkel. A délszlávok és oroszok szemében Bem egy harcoló ördög volt, ki szövetségben van a rombolás hatalmával. S az a mese terjedt el róla, hogy addig nem fog meghalni, mig honfitársai élén mint győző be nem vonul a moszkvai szent Kremlbe.

———

Szabadalmakat Értékesitő Vállalat
Budapest. VII.. Erzsébet-körut 17. szám.
Kieszközöl szabadalmakat, finanziroz találmányokat és belajstromoz védjegyeket.
Felvilágositás dijtalan.

Az apróvad vadászata.

Budapest, julius 29.

Még huszonnégy óra és megkezdődik országszerte a puskázás.

Ahogyan legujabban ágyuszóval kergetik szét a zivataros felhőket s ekközben hébe-korba egy lábszár, avagy egy kéz is utánuk szakad; — ugy derül fel az ország képe a vadászat megkezdésével, ha néhány hajtó savanyu arcot vág is a dologhoz s jedten kap oda, ahol — nem fészkel az agy.

Amikor ez a puskaropogás megkezdődik, sok ezer uri ember arcáról eltünik a bosszuság, kedvetlenség. Lomha, unott emberekből fáradhatlan, energikus emberek kerülnek ki, akinek étvágya nincs, eszik mint a farkas, aki aludni sem tudott, mert nem is feküdt le, nem vesz többé kárgyát a kezébe, a doktornak még kevesebb a dolga; maga is kijár vadászni, mert csudálatos módon az uriasszonyok ezer baja is elmult. Mind vidám és egészséges.

Mindezt a csodát a vadászat teszi.

Ez az igazi mulatság, a legmagyarosabb mulatság: az apró vadászat.

A nagy vadra csak kevesen vadászhatnak. Arra való erdeje csak a főuraknak van, a haszonbéreket pedig annyira fölhajtották már a külföldiek, hogy a vékonypénzü magyarok nem igen birják.

Másképp is vadászszák, akiknek soruk ugy hozza, hogy fővadra vadászhatnak.

Amikor a vadászatról szóló törvényt megcsinálták, a törvényhozásban ülő főurak gondoskodtak arról, hogy akkor vadászhassák, amikor legkönnyebben megkeríthető.

A bőgő szarvas jelzi, merre jár, nem is oly óvatos. A kisöpört cserkelő uton a jáger egyenesen rávezeti a vadászó urat, csak lőnie kell. Persze, ha az ember az idegeit világéletében jobban koptatta, mint amennyit elviselhetnek, éppen csak az a nyugodt lövés okoz nehézséget. A golyó könnyen mellé talál, meg nehéz is éppen azt a helyet megtalálni, ahol korrekt lenne a lövés. A tulcsigázott idegek a végsőig vannak feszitve, a szív rendetlenül működik, a lélekzés akadozik, az inak nem birják a testet az izgalomtól ....

Ő excellenciája alig áll a lábán, a vadász-láz kitör rajta, rádül a jáger vállára és .... ugy mellé lő a szép tizénnégyesnek, hogy kiadna néhány ölet.

— Pompás lövés, kegyelmes uram! — kiáltja a jáger, aztán szépen utbaigazitja a boldog főurat, hogy merre talál a vadászlakhoz, mig ő a szarvast felkutatja vérobével.

— Azóta bizonyosan elfeküdt és el is vérzett.

Azután neki indul az erdőnek, hogy föllelje a tizennégyest, amelyik vigan legelész a tulsó hegyoldalban. Ha azt nem, másikat, de talál egyet, jól meg is célozza, jól el is találja. A favágók be is hozzák, a jáger kizsigereli, a koponyáját lefürészeli, egy éjjel kifőzi, reggel pedig a kegyelmes ur boldogan szorongatja két kezében az agancsot, még a vasuti kocsiba is beviszi.

Ilyen nagyából minálunk a vadászat fővadra.

Az apróvadra másképpen vadászunk.

Öt-hat erőteljes ur, akik azonfölül jó barátok, jókor reggel felkerekedik husz-harminc parasztgyerekkel, akik hajtani fognak.

Összeszoktak már, ismerik a határt is, könnyen megtalálják helyüket a sorban. Közben mindig öthat hajtó, ugy járják napestig a határt fáradhatlanul ...

De mit szaporitom én itt a szót?

Itt van Diezel könyve, melyet dr. Mika Károly dolgozott át. Az sokkalta jobban és érdekesebben beszéli el mindezt.

Ez az átdolgozás, mint nálunk ugyszólván az első lépés ezen a téren, egyelőre kielégithetí mindenkinek kivánságait, de egyszersmind azzal a reménynyel biztat, hogy aki azt megcsinálta, megirja majd a magyar vadászat eredeti müvét is, amely kiterjed majd annak történetére is, felkeresi annak régi szókincsét, megismertet annak összerszámaival, — egyszóval olyan teljes képét adja a hazai vadászatnak, aminőt Herman Ottótól kaptunk a magyar halászatról.

Mika Károlyban pedig minden kvalitás megvan ahhoz, hogy ezt elvárhassuk tőle, s professzor voltától sem kell tartanunk. Mert professzor ugyan, de csak amennyire muszáj; azontul természettudós abból a fajtából, amely rokon a poétákkal, mert meglátja a lelket a szabad természetben s megérti, hogy az erdő, mező vadjában is van annyi érzés, mint olykor az emberekben. Tudós és vadasz, de mint vadasz ismét nem abból a fajtából való, amely ha nem orvosi rendeletre az étvágyát keresi, hát legalább kártya-kompániát inarkodik találni s a mellett mészáros, aki vágóhidnak tekinti, ahány vadászó helyen csak megfordul.

Ismeri a vadászás minden csinját-binját s mindenhez tud, ami azzal összefügg.

De még ennél több is van benne, ami miatt én tőle várom a magyar vadászat könyvét; tőzsgyökeres székely ember, akinek teljesen ép a nyelvérzéke s azt még Sopron sem tudta kikezdeni, ahol most tartózkodik, sőt talán az, hogy ott a köznép is a legcsufabbul ejti a magyar szót, a kaputos ember pedig még csufabbul a németet, még szebbnek hallatta vele a magyar szót.

Mindezt azért hozom fel, mert Diezel könyvének átdolgozása mindezen tulajdonságokat a legapróbb részletekben is érezteti.

De ami legjobban megragad benne, az a keresetlen őszinteség, mely közvetlenül s minden nagyképüségtől menten foglalkozik tárgyával és azt az érzést kelti az emberben, hogy a fübe beveredve, falatozás közben diskurál nehány magaszőrü vadászpajtásával, akiket a közös mulatságon kivül a szimpátia csatol egymáshoz . . .

A diszes kötet, melyet az Athenaeum adott ki izlésés formában, s amelyhez Bársony István irt előszót, tizenkilenc fejezetben mondja el vadról, kutyákról és fegyverekről mindazt, amit a magyar vadásznak tudnia kell.

És minden sora megbizható s igaz, ami szintén nagy dolog — vadászembernél!

B. B.

Dreyfus és felesége a Margitszigeten.

Budapest, julius 29.

Igen, okmánnyal bizonyitom be, hogy Dreyfusék tegnap a Margitszigeten voltak.

Hogy senki ne sejtsen valami humoros krokifélét. Erről itt szó sincs. És minthogy a különös eseményekhez nem kell fantázia, szárazon és röviden mondom el, ahogyan történt.

•

Csak néhány hete, hogy *Séverin* és magas, szép szőke felesége, a „Chand d'habits"-féle vendégszereplés után visszautaztak Párisba.

A keleti pályaudvarban bucsuztattuk őket. Pichler Győző barátom és én. A szecessziós szinü képviselő feltünően érdekelte a szép vereshaju párisi asszonyt.

Néhány napja, hogy levelet kaptam madame Séverintől, amelyben arra kért, hogy szerezzek be néhány magyar dalt az ő számára (énekelni akarja Párisban) és hogy figyelmeztessem Pichler Győző képviselőt — neki tett igéretére, hogy mihamarább Párisba utazzék. Az ő férjének nemsokára egy rokonszenves, csunyaképü muzsikust kell ábrázolnia szinpadon és Pichler Győző pompás modell volna arra.

„Les affaires avant tout", volt kedves sorainak a vége.

Egy nappal rá táviratot kaptam Párisból."

„Kérem, megkapta levelemet?" Én azt hittem, hogy ez a távirat nekem szól és hogy Séverin asszonytól való, azért is inkább, mert a levél boritékán is ez állott: „Távollét esetében kérem követni a cimét", a táviratot is ez volt.

Azonnal válaszoltam is, — madame Séverinnek. Magyar dalnl szolgálhatok, de Pichler Győzővel nem, mert nem tudom, hova utazott.

Egy nappal később ujra táviratot kaptam — Moszkvából.

„Kérem azonnal a távirati választ."

Most már nem értettem a két távirat közti összefüggést. Hiszen Moszkvában semminemü ismerősöm nincs.

Hazasietek a Margitszigetre.

A Kaps-féle vendégló Kálmán nevü főpincérje tudtomra adja, hogy egy francia házaspár keresett. „Az asszony feltünő szép, fiatal, szőke magas menyecske. Még olyan szép francia nőt nem is láttam. Megkérdeztem a nevüket, de nem akarták megmondani.

Egy párisi távirat, egy moszkvai távirat, egy francia házaspár!

Hátha valami borzalmas tévedés van az egész dologban?

Most már tudtam, hogy sem az első, sem a második táviratot nem szólt nekem.

Siettem a Royal-szállóba. Hátha ott többet tudnak? (Hisz ott laktam legutoljára.) Ott a portás már nagyon fontos képpel fogadott.

— Uram, Dreyfus és neje vannak itt Párisból, a Hungária-szállóban laknak, önt nagyon keresték, meg is mondottam margitszigeti cimét, és ki is mentek ma délelőtt ...

— Egy magos, szőke nő?

— Igen, egy magos, szőke, nagyon szép nő. Az ura szürkeszakállas javakorabeli ember.

A talány meg volt oldva. — de csak félig. Az már bizonyos, hogy egy Dreyfus nevü párisi ur és neje kerestek engem.

— De miért? Hisz nem is ismerem őket? Aztán mit akarnak?

Vajjon ki ajánlhatta őket? Hisz soha sem ismertem egyetlen egy élő Dreyfust sem, és ha a sajtó-kongresszuson francia ujságiróval kerültem össze, soha sem beszéltem — ő róla.

— Persze, bizonyos, hogy valamelyik revizionista barátom ajánlotta őket én hozzám, — bizonyosan azért, hogy egy magyar lakóhelyet ajánljak Alfréd ur számára, ha kiszabadul.

Ezeket gondoltam utközben, mialatt a Hungária-szállóhoz hajtattam.

A Hungáriában sem Dreyfus, sem neje, — nem volt odahaza.

Névjegyemet hagytam hátra és néhány sort, a melyekben kifejeztem sajnálatomat, hogy nem találtak meg, noha személyesn nincsen szerencsém hozzájuk.

Másnap a margitszigeti felügyelőség telefonjához hivatnak.

— Halló!

— Halló.

— Kérem, itt Dreyfus beszél.

— Dreyfus ur, a Hungáriából?

(A beszélgetés persze francia nyelven folyt, de a portás, amikor hallotta, hogy Dreyfusszel beszélek, bámulatában összerezzent. Hasonlóképpen néhány fürdővendég a szálló előcsarnokában.)

— Igen, én Maxime Dreyfus vagyok Párisból, és engedelmet kérek, hogy tévedésből felkerestem. A Royal-szállóban lakik egy párisi barátom, aki önnek névrokonja.

— A többit tudom. (Most bele nevettem a telefonba.) (Elmondottam most a táviratok történetét.) (Nevetés hallatszik visszafelé, amelybe aranyos női kacagás is vegyül, ugy látszik Dreyfus felesége kileste a telefon párbeszédet.)

— Hát kérem Dreyfus ur, most már tekintsük egymást ismerősöknek.

— Kérem, részemről a szerencse.

— Mondja csak, Dreyfus ur, rokona Ön annak a . . .

— Még csak rokona sem vagyok ő neki. (Egyikünk sem emlegette Alfrédet, de megértettük egymást.)

— Mikor utazik?

— Azonnal.

— És hova?

— Bécsbe. Óh, milyen kedvesek a magyarok, és milyen gyönyörü a Margitsziget.

— Mióta van itt?

— Négy napja.

— És először Budapesten?

— Először. Óh, milyen kedvesek (stb.)

— Hát szerencsés utat, Dreyfus ur és üdvözlöm kedves nejét . . . . . .

Ma délelőtt levelet találtam asztalomon. Maxime Dreyfus küldte.

A levél szövege:

— Uram, megkaptam névjegyét. Igazán, desperátus vagyok, hogy akaratlanul fárasztottam. Én párisi barátaim egyikét kerestem, aki Önnek névrokonja. Higyjen uram abban, hogy mély és osztatlan tisztelettel vagyok Ön iránt.

Maxime Dreyfus.

A levél tartalma megszokott udvariasság hangján szól. Benne semmi kiváló, de rajta a betük nagyon érdekesek és az aláirás egyszerüen utánozhatlan. Nincs az a Walsin, aki hamisitani vagy utánozni tudná. És a levélen semmi bordereau!

Ugy látszik, ahány Dreyfus van a világon, az mind tanult az Alfréd esetéből . . .

S. Ö.

P. S. Nekem még most csak az a gyanum, hogy az a magos szőke nő nem is volt neje Maxime Dreyfusnak, hanem az egész csak olyan szalmaözvegyi kirándulás. Ebben az esetben nagyon sajnálom, hogy ezt az egész históriát megirtam, feltéve, hogy Maxime Dreyfus feleséges ember.

Fogadtatás.

Páris, julius 28: Arton kiszabadulása után Budapestre jön s itt letelepszik.

(Keleti pályaudvar. A rendőrség diszben, fehér ruhás lányok. Transzparentek ezzel a felirással: Isten hozott!)

A polgármester (előlép): Nemes idegen! Isten hozott! A szabadság hazája ez, hol megpihenhetsz. Jó gondolat volt tőled. Ugyis kevesen vagyunk, minden apagyilkosra meg ilyesfélékre szükségünk van. Most már veled is többen vagyunk! Mondok valamit! Választasd meg magad valaminek, mindjárt müködhetsz itt is. — Igazán alig tudok szólni . . . Ejnye! Mért nem hoztad el például Walsint is? Jó lett volna . . . Igaz! Nézd, ez itt a rendőrség.

Arton: Ah! Jó szinben vannak. Hiztak azóta...

A polgármester: Bocsáss meg. A táskádat majd viszem! Tán az iratok?

Arton: Kisztiband!

A polgármester: Kérlek, kérlek. Szivesen látunk. Ha itt születtél volna — az más, de igy. No igazán, ölelj meg! (Ölelkeznek.) Még! (Hirtelen.) De te! Megint mondok valamit. Megteszed?!

Arton: A legnagyobb készséggel...

Polgármester: Igérd meg ez ünnepélyes órában, hogy sohsem kivánod letenni a honpolgári esküt!

Arton: De... mon chèr?

Polgármester: Igen. Mert akkor véged van. Mihelyt ide való lész — legazembereznek.

Arton: És igy?

Polgármester: Igy? Ur vagy! Előkelő — idegen.

(A zene szól. Ágyu, kordon, virág, transzparent.)

G—a.

FŐVÁROS

(*) **Budapest a párisi kiállításon.** A képzőművészeti bizottság ma délelőtt ülést tartott *Szabó* Károly tanácsos elnöklete alatt. Bemutatásra kerültek ma a párisi kiállításra megrendelt olajfestményü tájképi vázlatai, amelyeket báró *Mednyánszky* László, *Szlányi* Lajos, *Mihálik* Dániel és *Olgyay* Ferenc festőművészek készitettek. A bizottság, több módositással elfogadásra ajánlja a vázlatokat.

(*) **Adókivetés.** A fővárosi adókivető-bizottságok holnapután, e hónap 31-ikén, a következő helyrajziszámu III. osztályu keresetadó javaslatokat fogják tárgyalni: a III. kerületben 4313—4443. számig; az V. kerületben az első bizottság 861—866. számig; a VI. kerületben az első bizottság 4010/2b—4024. számig; a második bizottság a külön meghivottakét; a VII. kerületben az első bizottság 5284—5293. számig; a IX. kerületben 9593—9606. számig.

Az utcák története.

A budapesti épitőmesterek egyesülete azt az inditványt terjesztette a tanács elé, hogy az utcasarkokon, az utcák elnevezése mellé irják ki az elnevezés történetét. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy néhány történetet előre is bemutathatunk olvasóinknak.

Fecske-utca — Azon fecske után neveztetett el, amely egymaga nem csinál nyarat.

Dob-utca — Előbb három volt, de az idők során három kis dobból lett egy nagy dob. Jobb!

Örömvölgy-utca — Mennyi öröm volt e völgyben:
Csupa öröm minden hölgyben
Férfiakban csupa élet.
És mivé lett?
Fejlődő úttestté széledt!!

Sziv-utca — *Sziv* (cor), a mellkas üregében a szivburokba zárva, valamivel a harmadik borda felső széle fölött foglal helyet (l. Pallas Lexikon 15. kötet.)

Pontykő-utca — Karpfenstein tisztes pesti polgár vala. Az idők magyarosító folyama azonban halála után a magyarositását tette szükségessé. Leghelyesebbnek és legszabatosabbnak a Pontykő igérkezett. Igy legalább természetrajzi értelme sincs.

Szerecsen-utca — Két szerecsent forradni egybe, ha láttál,
Gondolj ez utcára, mely sose látá azt.

Nyár-utca — Azon nyár után neveztetett el, amelyet sohsem egy fecske csinál.

Práter-utca — Eredetileg Páter volt. Vallási kifogásokra Práter-ré változtatatott. Ujabb célzatosság találtatván benne, a középuton Práter nevet kapott.

Névtelen-utca — Ez egy történet, amely még nem volt, hanem lesz. Tehát türelem.

•

A történetet másolta:

Pont.

SZINHÁZ, ZENE.

** **Németh József Nagyváradon.** *Németh* József, a Népszinház kitünő komikusa, négy estén át vendégszerepel Nagyváradon. Első föllépte hétfőn lesz, amikor *Ruttkai* Györgynek *Holtomiglan* cimü szinműve kerül előadásra.

** **A német császár librettója.** Vilmos császár politikai elfoglaltsága mellett, egyéb müvészeti kedvtelésein kivül még szövegirással is foglalkozik. A császár a minap fejezte be egy templomi oratóriumnak a librettóját, amelyet jeruzsálemi utazásának hatása alatt irt. Hogy a zenét maga a császár fogja-e megirni, azt még titokban tartják.

** **Vendégszereplés a Budai Szinkörben.** *Rózsa* Gizella, a Népszinház fiatal, tehetséges segédszinésznője a jövő héten a *Fővárosi Nyári Szinházban* fog fellépni a *Nebáncsvirág* cimszerepében. Az előadás iránt a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik.

** **A pozsonyi szinház karmestere.** *Relle* Iván a pozsonyi szinház igazgatója egyik karmesterének *Lusztig* Jenő ismert zeneszerzőt szerződtette. A kiváló tehetségü fiatal karmester sok kedves dalával tette ismertté nevét és egyik operettjével is nagy sikert aratott. Rendkivül képzett zenész, aki a pozsonyi közönséget mint karmester is ki fogja elégiteni.

** **A Városligeti szinkörben** vasárnap délután fél 4 órakor diszelőadásul a tavaly elhunyt *Egervári-Potemkin* Ödön 48-as honvédtisztnek, s az egyetemi könytár volt hivatalnokának darabja, *Petőfi élete és halála* kerül szinre. Este fél 8 órakor *A két ember tragédiája* kerül előadásra, ezuttal 25-ödször. A szinkör legujabb, kiállitásos drámájának *Dreyfus*nak szerepeit a következők játszszák: *Dreyfus* (Hidvéghy), *Paty du Clam* (Polgári Károly), *Walsin* (Kesztler), *Picquart* (Bihari Béla), *Scheurer-Kestner* (Baroti), *Zola* (Erszényes), *Henry* (Hajó), *Pavillon* (Borbély), *Mohrenheim* (Fehérvári), *Blanche* (Hadsik), *Lucie* (Feld Irén).

** **Ős-Budavárában** nagy lelkesedéssel ünnepelték meg az este Petőfi halálának 50 éves fordulóját. *Rudnyánszky* Gyula Petőfi verses alkalmi darabja nagy hatást keltett; a rendkivül szép és kerek előadás dicséretére válik *Bokody* szinigazgató társulatának. Jókai Apotheozisát Bokodyné szavalta el nagy hatással. Közben több mint száz közremüködő ajkáról hangzott el a *Himnusz* fenkölt dallama. Holnap vasárnap 9 órakor megismétlik az ünnepélyt. Ezenkivül három varieté előadás lesz 4, 6 és 10 órakor, továbbá 7 és 11 órakor egy vigjáték és bohózat. A délutáni 6 órai varieté előadásban fellép *Ghezzi*, a világhirü átváltozó müvész, hámulatot keltő alakitásait mutatja be a délutáni közönségnek is. A délutáni előadásokban egyébként felléphetnek a szerződtetett összes külföldi artisták. Belépődij 6 óráig 20 kr. Később 30 kr. Mérsékelt áru belépőjegyek a dohánytőzsdékben.

** **A Fővárosi Nyári Szinház** jövő heti müsora: Vasárnap délután: *Cigánybáró*, este Petőfi Sándor halálának 50 éves emlekezetére diszelőadás: *Petőfi-nyitány*. I. szakasz: *Talpra magyar*. II. szakasz: *Petőfi*. III. szakasz: *Petőfi halála a segesvári csatatéren*. IV. szakasz: Nagy Bella felléptével: *Apotheozis*. Hétfőn: Petőfi Sándor emlékezetére diszelőadás. *Petőfi-nyitány*. I. szakasz: *Talpra magyar*. II. szakasz: *Petőfi*. III. szakasz: *Petőfi halála a segesvári csatatéren*. IV. szakasz: *Nagy* Bella felléptével: *Apotheozis*. Kedden: *Gyöngyi* Izsó felléptével: *A denevér*. Szerdán: *Gyöngyi* Izsó felléptével: *A denevér*. Csütörtökön: Nagy Bella felléptével: *Arany ember*. Pénteken (először): *Utazás Magyarország körül*. Szombaton (másodszor): *Utazás Magyaror zág körül*. Vasárnap délután: *Dobó Katica*, este (harmadszor): *Utazás Magyarország körül*.

A szinházak ünnepe.

— *Diszelőadások.* —

Budapest, julius 29.

Örökké zöld babérok, rózsák, szegfük és a mező, a rét, meg az erdő tarka virágai közé odaszállt a szinpadra a Poeta, a kékszemü, a galambősz és emlékezett a mi másik Poetánkról, a meghalt Halhatatlanról:

— Ez, a mai nap...

Áhitatos csönd környékezte *Jókai* szavait, — a lap élén találja őket az olvasó — és a szinház egész közönsége, mint egy ember, adta meg a költemény utolsó sorára a feleletet. Könnyező szemekkel, lágyan csengő hangjan fohászkodott az élő magyar költő legnagyobbja:

— Minket pedig feledjetek el!

És az ünneplők feleltek:

— Soha! Soha!

A *Fővárosi Nyári Szinház* mai, ünnepi előadásának a legvégén történt mindez. A Petőfi-ünnepek pedig ezzel kezdődtek.

•

Fővárosi Nyári Szinház méltóképpen adózott Petőfi emlékének. Zsufolt ház nézte végig a diszelőadást. Az előkelő közönség sorában ott volt *Jókai* Mór, a főváros képviseletében *Márkus* József főpolgármester. *Halmos* János polgármester, az iró- és müvészvilág nagy számban, a *Petőfi-Társaság*, a *Budapesti Ujságirók Egyesületének* és az *Otthon irók és hirlapirók körének* számos tagja.

Petőfi nyitánnyal kezdődött az előadás. A tartalmas, szép uvertürt *Eisenbach* Sándor, fiatal komponista szerezte. *Verő Hadak utjából* adták elő ezután a *Talpra magyart*.

Rudnyánszky Gyula *Petőfi* cimü egy fölvonásos szinművének a bemutatója volt a diszelőadás harmadik száma. A szerző Petőfi utolsó éjjelét irta meg ebben az alkalmi darabban, amely Székely-Kereszturon játszik. A történelmi adatokat a poéta szabadságával hatásosan és mindvégig igaz költészettel dolgozta föl Rudnyánszky. Nem kis érdeme a minden tekintetben sikerült darabnak, hogy legkevésbé sem viseli magán az alkalomra gyártott, egyesegyedül hatásra számitó, üres szólamokkal telitüzdelt drámák bélyegét. Nagy hatása volt Rudnyánszky darabjának, amiben a szereplőknek is van érdemük. *Szakács* erővel játszotta meg Petőfi szerepét, *Tárnoky* Gizella, *Jeskó* Ariadne, *Czikle* Valéria és *Szilágyi* Berta a szerző intenciójához hiven, finoman mondták el apró mondókáikat, *Sándor* Emil, Krémer, Hevesi, Deési, Odri és Faragó szintén ügyesen játszottak. A szereplőket és a szerzőt többször a lámpák elé hivták. Rudnyánszky babérkoszorut is kapott.

A segesvári csatát, *Petőfi halálát* — a Hadak utjából — remek diszletekkel adatta elő *Makó* igazgató. A szabadságharc kimagasló eseményeinek a képei egymásután vonultak el a néző előtt.

Végül *Nagy* Bella kisasszony, a budai szinkör vendége, elszavalta Jókainak erre az alkalomra irt *Apotheosisát*, amelyet lapunk más helyén egész terjedelmében közlünk. A fiatal tragika ma is érvényre juttatta tömérdek kvalitásait, a szép költeményt szép keretben — a Petőfi-ház és a megkoszoruzott Petőfi-szobor állt a szinpadon — drámai erővel adta elő. Szavalata után valóságos tapsvihar támadt, a közönség lelkesen éltette a szerzőt, aki aztán a vendégmüvésznővel együtt köszönte meg az ovációt. Egymásután adták föl a szinpadra a szebbnél-szebb koszorukat. Jókai kettőt kapott, egy babért a *Petőfi-Társaság*tól és egy aranykoszorut *Makó* igazgatótól. Nagy Bellát szintén a Petőfi-Társaság és Makó igazgató ajándékozta meg tisztelőin kivül egy-egy koszoruval. Az éljenzés és a taps pedig egyre erősebb lett.

— Halljuk Jókait! — hangzott mindenfelől.

A költő végre odaállt a lámpák elé és ezüstként csengő, tiszta hangján költeményt mondott Petőfiről. A közönség nagy elragadtatással hallgatta. A függönyt leengedték, aztán még néhányszor felhuzták és Jókai *Makó* igazgatóval együtt köszönte meg a lelkes tüntetést. Előadás után az ifjuság ki akarta fogni Jókai kocsijából a lovakat, de *Feszty* Árpád ügyes cselei megakadályozta a rajongó szeretet ilyenképpen való nyilvánitását.

(H—u.)

•

A *Városligeti Szinkör* diszelőadása, amely telt ház előtt folyt le, *Taksony* József prológjával kezdődött. A szép költeményt *Hidvégi* Ernő nagy hatással szavalta. Ezután *A szigetvári vértanukat* adták elő. A szereplők közül kitüntek: *Feld* Irén, T. *Hadrik* Anna, Kesztler, Juhay, Haday, Latabár, Hidvégi, Tihanyi, Kahler, Láng és Szabó. A közönség lelkesen tapsolta a szereplőket, valamint a szinkör érdemes igazgatóját, *Feld* Zsigmondot, aki egészen elfeledtette már, hogy ő valaha német szinész volt.

•

A *Kisfaludy Szinházban* hatásos előképpel kezdődött a diszelőadás, majd *Arday* Ida mély érzéssel szavalta Taksonyi Prológját. Az előadás ünnepi része után a *Szulamith* került szinre telt ház előtt.

•

A *Dalos Szinház* igazgatósága ma délután egy nagysikerü diszelőadással ünnepelte Petőfi halálának 50 éves fordulóját. A *Petőfi* cimü alkalmi szinmü fényes kiállitással került bemutatóra. A darab szerzője ügyesen csoportositotta Petőfi pályájának kiemelkedő mozzanatait. Történeti alakok vonulnak a szinpadra; van ütközet, népies hangulat, tréfás epizód és számos történeti tabló, melyek között megkapó hatasu a koronázási jelenet. A közönség lelkes óvációkban részesitette a szerzőt és a szereplőket, kik közül kitüntek: H. Csillag A., Fenyvesi Margit, Fenyvesi Ema, Tomcsányi R., Hajnal Dezső, Hatvani K., Tóth Antal, Balogh J. és Kiss János. Az előadást egész héten át mindennap megismétlik.

•

A *Magyar Müszinkör Petőfi álma* cimü allegorikus látványosság előadásával ünnepelte meg Petőfi halálának a félszázados fordulóját. A nagy hatást keltett darabon kivül még más két hazafias darab is szinre került. A Petőfi álma, amelyet *Egri* Kalmán irt, két hétig müsoron marad.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

O Ötven, Petőfire vonatkozó kép disziti az *Uj Idők*nek legujabb számát, amelyet a szerkesztőség egészen a halhatatlan költő emlékének szentelt. A sok müvészi kép közt van egynehány, amelyeket a Petőfi-kutatók sem ösmertek, első helyen áll ezek közt *Petőfi nagy olajfestésü arcképe*, amelyet *Jókai* Mór engedett át az *Uj Idők*nek s amelyet a szerkesztőség *hülön mümelléklet* gyanánt csatolt a pompás füzethez, amely különben is valóságos Petőfi-albummá nőtte ki magát. A füzetet *Bródy* Sándor strófái vezették be. Utána *Sebők* Zsigmond mondja el Petőfi történetét. Koltóról, a „boldogság szigetjéről" *Pósa* Lajos irt költeményt. *Lyka* Károly bemutatja Petőfit mint a magyarság vezérét. Utána a költőhöz közel álló személyiségekről szóló cikkek következnek: egy tanulmány a költő apósáról Szendrey Ignácról, egy másikban Petőfiné Szendrey Julia életét és jellemét világitja meg *Herczeg* Ferenc. Petőfi barátairól *Tábori* Róbert ir, a gyermek Petőfiről *Kemechey* Jenő. Az „Utolsó utban" *Baróti* Lajos a költő rejtélyes halálát mondja el a legujabb kutatások nyomán. A magyar költők egész sora hódoló verset ir Petőfiről, köztük *Pósa*, *Ábrányi*, *Kiss* József, *Lampérth* Géza.

Petőfi

a földgömb nyelvein.

I.

Reszket a bokor, mert
Madárka szállott rá.
Reszket a lelkem, mert
Eszembe jutottál.
Eszembe jutottál,
Kicsiny kis leányka,
Te vagy a világnak
Legnagyobb gyémántja.

*

Teli van a Duna,
Tán még ki is szalad,
Szivemben is alig
Fér meg az indulat.
Szeretsz rózsaszálam?
Én ugyan szeretlek,
Apád, anyád nálam
Jobban nem szerethet.

*

Mikor együtt voltunk
Tudom, hogy szerettél.
Akkor meleg nyár volt,
Most tél van, hideg tél,
Hogy ha már nem szeretsz,
Az Isten áldjon meg,
De ha még szeretsz, úgy
Ezerszer áldjon meg.

II. *Japán nyelven.*

TORI NGA TOMARE BA . . .

I.

TORI nga tomare ba, koyeda nga ugoku
omaï omoëba, tobitats bakari
hiroï sekaï ni, takara to you wa,
omaï no hoka ni, ari wa sen.

II.

Kazoïro no aï mo oyoba nu, wattassi no
koïwa, hon-ni Donau no mits mitite,
ahuru-ru made ni koïssiki wo, omaë wa
sirazu ni, orukaï na.

III.

Its zo ya ôta, sono toki wa, ma da
atatakaki harugessiki, ima wa
same yuku huyugare no, sore to
mo ima nu wasurenu ka tatoï
wassurete kuretatote, wasya waruku
wa omoya sen.

Kiyo-ô-Hongma.

III. *Gäl nyelven.*

Gaelig albannach.

— Eadartheangachadh. —

Tha 'meangan air chrith, de 'm fàth?
Faic! ghabh eun mu thàmh air shuas;
Mo chridhe tha crith, de 'n càs?
'S e thu fein a ghnàth 'bhi m' smuain —
Mo nionag a fhuair mo ghaol!
S tu leug is beartaiche luach,
'Measg gach àgh 'thug buaidh 'san t-saogh'l.

Tha 'n Donnàbh an dràsda làn,
A 'bàrcadh thair àird a bruach,
Mar sin mo chridhe tha làn,
'S mi au geall air fàilte bh'uait.
M'ur-ròs, an d' fhuair mi do ghràdh?
Labhair, a's mi'n càs ro-ghoirt,
Mo rùn dhuit-se thug e bàr
Air gaol t'athar's màthar ort.

Do mhiog-shealladh bha rium tláth,
'N uair mu dheireadh bhà mi d' chuirt:
Bha sin anns an earrach bhlàth, —
'N geamhradh thà a nis oirn dluth.

Mur toil leat mi, 'ghruagach àigh?
Beannachd ghràsmhor dhuit ri d'linn;
Ach ma's toil? biodh leat, gubràth,
Beannachd ghràsmhor mile fillt.

Allan Gordon Cameron.

IV. *Örmény nyelven.*

GÖ TOHTOCSE SZDEDNICHÖ.

— Gö tohtocse szdenighö
Jerp ká vrán még trosnig mö
Gö pápáhhé szirdsz ál nujn besz
Jerp tu norem midkesz ijnesz.
— Ájo ingár tu im mídkösz
Szirun kohhdrig im shhcsigösz
Vor á'sz dzával áshárin mecs
Kohár ánkin jesz ámennámedsz.
— Leczvádz e támbu zehhehun
Hoszen áliku pörpörun
Leczvádsz e szirdsz ál dzánráczjál
Czángutjánsz poczágez csik tátál.
— Sziresz tu zisz vártenig
Párpáre uremn incz kohhdrig
Zi szkez misd szirem jesz hezig
Vorbesz hájr májr eshen pávágán
Ájnbesz szirel szkez gámenán.
— Jerp jesz szkez vercshin ánkám
Deszá vor incz jesz hámágám
Pájcz án áden cserm er kárun
Ájzsm mod gá ávurk czmerun.
— Tu zisz al csesz szirer nujn besz
Voh im szirunsz hádor tohh öllá' ájn besz
Ájl pápe jegh tu orhnadz
Szire ter zisz hárázkádz
Vor linisz házáriczsz misd orh nadz.

Konstantinápoly. P. Werthanes Dr. Jákutdjsián.

II. *Görög nyelven.*

Το ρωπιον τρεμει,
κατηλθ' ὀρνιθον.
καρδια μοι τρεμει,
'εχεις γαρ νουν 'εμον.
συ νουν 'εμον 'εχεις,
κορασιον φιλον,
ἐν απειρῳ κοσμῳ
μεγιστον μαργαρον.

VI. *Cigány nyelven.*

Izdral o cino ruk, ké.

Izdrál o cino ruk, ké
Puchlyász pé lészté csiriklyi;
Izdral m'ro vogyi, ké
Avilyál andré m'ri gogyi;
André m'ri gogyi avilyál.
Ciné cshé, ko hál sukár:
Máskár o gyémánti
Tu hál o máj kucs bar
Phérgyi hin é Duna,
Té ávri dinásél;
Azdré m'ro vogyi inké
Budédér ná részél.
Piranész man m'ri luludyi?
Ké mé piranav tut,
T'ro dát, t'ri dáj mándár
Fédél ná dikhel tut.
Kana ékhétané hámász,
Dzsánav ké man pirángyál;
Ákor táto nyilá hász,
Jévend thej sil hin; sudrilyál.
Te na piranész mán kide,
Átsh lé gule dévlehe;
Inke té piranész mán kide,
Tiro hom zsuzsé vogyéhe.

Boldizsár József.

VII. *Francia nyelven.*

LA FEUILLE TREMBLE.

La feuille tremble, quand l'oiseau
Veut se poser sur elle;
Mon coeur tremble, il est le rameau
Effleuré par ton aile.
Tu m'apparais; je vois encor'
Passer ta tresse blonde,
O vierge le plus pur trésor
Que je sache en ce monde!

Le Danube est gros aujourd'hui,
Sa rive en vain le presse;
Mon coeur déborde comme lui,
Tout gonflé de tendresse.
M'aimes-tu? Moi, si tu me veux,
Je t'aime, oh tête chère,
Plus que ne sauraient, entre eux deux,
T'adorer père et mére.

Je sais qu'en Avril, à l'adieu
Tu paraissais m'entendre;
Mais Avril n'est plus. Du ciel bleu,
Les frimas vont descendre.
Suis-je oublié? malheur! mais sois
Heureuse, oh mon amie.
Si tu m'aimes encor' — cent fois,
Mille fois sois bénie!

H. Fréd. Amiel.

VIII. *Spanyol nyelven.*

En el bosque el pagarillo
Sobre el arbol ya se vé
Luego tremula el ramillo
Baju su ligero pié.
En mirarte ya me confundo
Y mi alma tiembla al par
Dulce nina, de ese mundo
Perla hermosa y singular.

El Danubio estaba en calma,
Altas olas hoy se vén,
Encerrada está' mi alma
Y salir quiere tambien,
Me amas tu? mi amor, mi llanto
Nadie sabe adivinar,
Rosa mia, tus padres tanto
No te pueden cierto amar.

Ya con cariñosa mano
Tu jurásteme amor tierno
Mas fué entonces el verano,
Hoy trocado en triste invierno.
Se bendita, o mi consuelo,
Si á olvidarme ya te vas,
Y mil veces por el cielo
Si constante quedarás.

IX. *Olasz nyelven.*

L'uccellin posa e tremula
Il ramuscel leggier,
Del pari il cor mi palpita
Se a te corre il pensier.
Sempre al mio cor profondo
Tu vien' mio dolce amor,
Tu dell' immenso mondo
Perla pici grande ancor.

Già l'onda del Danubio
Sugli argini si alzò;
Il cor del pari è gonfio,
Minderlo is sen nou può.
M'ami, mia dolce fiamma,
O Rosa, is t'amo ognor:
Il padre tuo, la mamma
Non t'amâr tanto ancor.

Al nostro addio, ricordati,
Ti palpitava il seu;
Ardevan te canicole,
Il freddo inverno or vien.
Se pù non m'ami, allora
Ti benedica il ciel,
E mille volte ancora,
Se tu mi sei fedel.

XI. *Román nyelven.*

TREMULA RUGULU CÁ . . .

Tremura rugulu, cà
Sborà 'n elu paseré.
Sufletu-mi tremura,
Càci vini in mintea mea;
In minte mi-venisi,
Copila micuté,
'N lumea ést' mare tu
Cea mai mare margé.

E plina Dunarea,
Dór' va si esundá;
Si 'n anima-mi abia
Incame patim'a.
Rosa, iubesci-me?
Io te iubescu de totu:
Tat'a mum'a-ti nu potu
Se te-ame mai cu focu.

Candu convenisemu, sciu
Cà sinceru me iubiái.
Erá caldu vér'a atunci,
Acum'a iérna grea-i.
De nu me mai ami, te
Binecuvente dieu;
Mii de ori inse, de
Mai sum amatulu teu.

Dr. G. Szilasi.

XII. *Izlandi nyelven.*

Flugskjalfta runnur fann, a
Er fugl thar settist nú,
Eins skalf mitt hjartra hraert
I huga minn hvarfst thú;
Thú hvarfst í huga minn,
Thú hjartans kaera mey,
Thú vaensta gimsteins val
A vidhri heimsins ey.

Fullt svellur Dónár fljót,
Svo flodhidh yfir ber,
Eins hjartadh thrútnar thungt
Af thrá í brjósti mèr,
Annst thú mèr, ungrós saet?
Eg ann thèr fordhu heitt,
Ei fadhir, módhir má
Vidh mig thar jafnast neitt.
Vist man eg vel thinn yl
Á vorum sidhsta fund
Thá brosti blindhast vor,
Nú byrjar vetrar stund;
Ef mèr thú enn ei annst.
Thú, ae! samt blessast skalt,
En ef thú annst mèr, thu
Um eilifdh, thúsundfalt.

Reykjavik (Izland.) *Steingrimur Thorsteinsson.*

XIII. *Angol nyelven.*

The quivering bush.

A bird flew here to rest;
The boughs stilt quivering move;
Thus tremor thrills my breast
All thought of thee, my Love!
I think of thee, my Love;
For dear art thou to me:
Though all the world I rove,
I find no gem like thee.

The Danube brimming flows,
Yea, e'en o'erfloods the fields:
No bounds my passion knows,
To naught my ardour yields.
O! lov'st thou me, my Rose,
Who fondly thee adore?
No parent truer shonos,
Nor e'er could love thee more.

When last with thee alone,
Thou lovedst me, I know:
Warm shone the summer sun;
'Tis cruel winter now.
Feel'st thou no tender thrill,
Heaven's smile yet o'er thee shine
But, if thou love me still,
Unmeasured bliss be thine!

Butler.

XIV. Skót tájbeszéd.

The wee twig's trem'lin', an' what for?
A birdi's lichtit there;
My heart is trem'lin' too, what for?
Wi' thocht o' thee it's sair —
It flutters up an' doun,
My dearie, when I think on thee,
O' a' this grand, braw, warld
The ae bricht priceless jewel to me.

The Danubes stream is rinnin' o'er
As fu'as flood can flow;
As fu this heart o' mine, so fain
To be witt thee e'en noo.
An' lo'es my Rosie me?
For I lo'e her a' thegither;
Mair love ye cudua nae
Frae ver feyther baith an' mither.

Fu' weel I wat that ye were kind
That bonnie time we met —
The couthie spring was smilin' then,
Moo winters at the yett.
Ah! lo'e ye me nae mair
„God bless ye aye" I'll try t say —
But gin ye lo'e me still,
Bless he 'bune is a' that I can pray.

Miss Gordon.

XV. Svéd nyelven.

Lätt busken skälvfer, ty . . .

Lätt busken skälfver, ty
En fogel flög der in,
Mitt hjerta skälfver, ty
Du kom uti mitt sinn';
Du kom uti mitt sinn',
Du lilla flicka blid,
Du största ädelsten
I denna verid sa vid.

Full flödar Dunas ström,
Han bryter öfver brädd;
Sa ryms mitt hjertas glöd
Ej heller i sin bädd.
Har du mig kär, min ros?
Min kärlek är sa stor,
Att mer dig älska ej
Din fader och din mor.

När sist vi råkades,
Jag sag du höll mig kär,
Men da var sommar varm,
Kall vinter nu de tär.
Om du har glömt mig rén,
Gudd signe dig, mitt allt;
Men har du gömt mig, da
Välsignad tusenfaldt!

V. E. Öman.

SPORT.

*** **A beszélő ujság a kottingbrunni versenyekről.** A *Telefon-Hirmondó* holnap (vasárnap) a *kottingbrunni* lóversenyek — köztük a *Helenenthali* díj eredményéről tudositója telefonjelentései alapján már délután 5 órától 1/26-ig és 7 órától 1/28-ig részletes tudósitást olvastat fel. Azok tehát, akiket a versenyek érdekelnek, a *Hirmondó* révén nyerhetnek leggyorsabban alapos értesülést azok kimeneteléről.

Kottingbrunni lóversenyek.

— A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata. —

Kottingbrunn, julius 29.

A meglepetések végtelen láncolata, bookmakerek aratása, fogadók letörése volt ma Kottingbrunnban, i esztőbb mértékben mint valaha. Szerencse, hogy legalább a sport érdekes volt s igy a fogadók találtak némi vigaszt az eredményekben, sőt az államdij, melyet *Pavoolin* nyert meg *Sehr möglich* és a nagy favorit *Rose of Kildare* ellen, egyenesen szenzációs lefolyásu verseny volt. *Rose of Kildare* próbált meg szokása szerint vezetni, hogy nagy kitartásával tönkretegye a többi lovakat, de a kanca csak őszszel jó igazán, s igy a nagy formában levő Springer-istálló crackje *Parlin* nyerte meg a versenyt s a végén *Rose of Kildare* még *Sehr möglichet* is maga elé volt kénytelen engedni. Roppant érdekes volt a 11.000 koronás nyari akadalyverseny, itt pláne olyan szerü meglepetést keltett *Taxis* herceg *Lantos*ának győzelme, hogy a totalizatőr 18-szoros pénzt fizetett reá. Második a favorit *Sarolta* lett *Futár* előtt. *Futár*, melynek jó futása előre látható volt, 73 forintot fizetett helyre. Ugyancsak meglepetés volt a gátversenyben *Fiddlestick* győzelme a nagy favorit *Bambula* és *Vértes* előtt, sport szempontból azonban a legnagyobb esemény volt *Kartal* győzelme *Bohó* és *Gezankt* fölött. Ezzel *Kartal* ugyszólván legjobb kétévesünkké avatta magát.

A többi versenyben többé-kevésbé győzött a papir-forma. Maguk az eredmények a következők:

I. **Háromévesek gátversenye.** Távolság 2400 méter. Dij 1800 korona. Hold **Fiddlestick**je (Morton) első, Üchtritz Bambulája (Sheybal) második, Dittl Vértese (Williamson) harmadik, azután Tarna, Nitupercas, Wecasa, Maholnap, Sardelle. Itélet: három hosszsal első, tiz hosszsal harmadik. Totalizatőr: 5 : 63. Helyrefogadások: I. 25 : 49. II. 25 : 32. III. 25 : 33.

II. **Eladó verseny.** Távolság 2000 méter. Dij: 3000 korona. Jankovich **Eregy** (Cleminson) első, Péchy Gonosz (Sharpe) második, Sternberg Áldomás (Barker) harmadik, azután Párta III., Valaki, Jaskolka. Itélet: Könnyen 3 hoszszal első, 6 hoszszal 3-ik. Totalizatőr: 5 : 15. Helyrefogadás: I. 25 : 41, II. 25 : 45.

III. **Kétévesek handicapje.** Távolság 1000 méter. Dij 2000 korona. Baltazzi **Golden Lock**ja (Cleminson) első, Green Wundermadl (Finan) második, Duke Suadaja (Gilchrist) harmadik, aztán Haricot, Redactor, Metella. Itélet: könnyen 3/4 hoszszal első, 1½ hoszszal 3-ik. Totalizatőr: 5 : 14. Helyrefogadások: I. 25 : 48. II. 25 : 103.

IV. **Államdij.** Távolság 3200 méter. Dij 5000 korona. Springer **Pavolinja** (Hyams) első, Auersperg Sehr möglichje (Adams) második, George Rose of Kildareja (Smith) harmadik, aztán Wagner amely mint Rose of Kildare pacemakerje futott. — Itélet: Biztosan 2 hoszszal első, 5 hoszszal harmadik. Totalizatőr: 5 : 18. Helyrefogadások: I. 25 : 33. II. 25 : 32.

V. **Eladó handicap.** Dij 2000 korona. Távolság 1400 méter. Green **Win some money**je (Sands) első, Wood Rege-je (Adams) második, Lederer Contrás-a (Hesp) harmadik, aztán Kadmea, Equinox, Kohanka, F. moll, Liebig. Itélet: Igen könnyen 5 hoszszal első, rövid fejhoszszal harmadik. Totalizatőr: 5 : 18. Helyrefogadások: I. 25 : 29. II. 25 : 30. III. 25 : 32.

VI. **Kétévesek versenye.** Távolság 1200 méter. Dij 3000 korona. Black **Kartal**ja (Griffits) első, Sztáray Bohója (Gilchrist) második, Dreher Gezanktja (Smith) harmadik, aztán: Néha. Itélet: Könnyen fél hoszszal első, 4 hoszszal harmadik. Totalizatőr: 5 : 15. Helyrefogadások: I. 25 : 36, II. 25 : 37.

VII. **Kottingbrunni nyári akadályverseny.** Távolság 4000 méter. Dij 11000 korona. Taxis **Lantos**-a (Morton) első. Auersperg Sarolta-ja (Williamson) második, Two Futár-ja (Rosack) harmadik. Aztán Englamour, Trial, May-be, Alár, Bonne-chance, Clarison, Violanta. Itélet: 5 hoszszal első, 2 hoszszal harmadik. Totalizatőr: 5 : 88. Helyre: I. 25 : 129. II. 25 : 37. II. 25 : 73.

•

A holnapi versenynap hozza meg a meeting szenzációját, a Helenenthali dijat, melyben értesülésünk szerint a következő csupa jó hirü kétévesek indulnak:

Tippu Top	lovasa	Smith
Marchioness	„	Bulford
Délceg	„	Gilchrist
Semper idem	„	Adams
Simandl	„	Hyams
Szüret	„	Rumbold
Glen d'or	„	Barker
Savoyard	„	Poole
Felleg II.	„	Huxtable
Dundi	„	Sharpe.

Tavaly *Diadal* volt e versenynek a favoritja, de nemcsak hogy akkor volt helyezetlen, hanem még ez ideig sem tudott versenyt nyerni; most pedig *Dundi*-ra esküsznek a sportsmanek, akik vakon követik *Péchy* Andort a fogadásokban. *Dundi*-t kanca létére nagyon lefogadták a versenyre, holott ellenfelei között eddig még ismeretlen, csupa kitünő származásu lovak vannak, ugy, hogy győzelmet korántsem lehet bizonyosra venni, jóllehet istállója a fogadásokban igen szerencsés szokott lenni. Nincs kizárva, hogy akár *Glen d'or*, *Simandl*, vagy *Délceg*-ben leverőre talal, mert ezekről szintén igen sokat regél az istálló fáma. Jó még *Marchionesse*, melyet a Dréher-istálló jobbnak tart másik jelöltjénél, *Tippu Tipp*nél, de ugy az ő, mint akármelyik más lónak a győzelme nem lenne egyéb igen nagy meglepetésnél, ami azonban ilyen sok „sötét" lónál soha sincsen kizárva.

A többi versenyek természetesen eltörpülnek érdekességben a helenenthali dij mögött s ezért csak az alábbi tipekre utalunk:

I. *Schlauberger—Drift.*
II. *Orchef—Karen.*
III. *Alice—Wundermadl.*
IV. *Glen d'or—Délceg—Dundi.*
V. *Feérie—Remete.*
VI. *Gallitrac—Erbprinz.*
VII. *Millefleurs—Toll.*

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Járásbiróság Ujpesten.** Az ujpestiek régi óhajtása, hogy járásbiróságot kapjanak. Az a kivánságuk most teljesült. A hivatalos lap mai száma ugyanis közli az idevonatkozó igazságügyminiszteri rendeletet, amely igy hangzik:

Az 1871. évi XXXI. törvénycikk 24. §-ában nyert fölhatalmazás erejénél fogva, a törvényhozás utólagos jóváhagyásának fönntartása mellett, a m. kir. minisztérium f. évi julius hó 12-ikén hozott határozatával, a pestvidéki királyi törvényszék kerületében szervezett *ujpesti királyi járásbiróságot*, a saját területére, *1900. évi január hónap 1-sö napjától kezdve*, telekkönyvi ügyekben biró hatáskörrel ruházza föl.

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáér nem felelős a szerkesztőség.)

Az egyedüli RENDELŐ-INTÉZET,
hol az összes gyógyitó-kurák (villámos fényfürdők, vizkurák, masszázs, gyógygimnasztika, belégzés, nap- és légfürdők stb.) alkalmaztatnak:
Dr. Palócz intézete (előbb Vámház-körut 7.) jelenleg:
BUDAPEST, Kerepesi-ut 10. szám.
Tágas és kényelmes gyógytermek. Kezelés egész napon át.
Külön férfi- és nőosztályok.

Szt. Lukácsfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN,
Nagy kénes iszapfürdő, melynek 520□ méter nagyságu nyitott medencéiben a forrásvíz naponk at négyszer megujul. Mindennemü gyógy és üditő fürdők. Kitünő szállodák. Vendéglő saját üzemben. Olcsó árak. Prospektust ingyen küld az igazgatóság

Császár fürdő
BUDAPESTEN.
Elsőrangu kénes hévvizü gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványviz-uszodákkal, kő- és kádfürdőkkel, 200 kényelmes lakószobával. A legszolidabb kezelés. Prospektus kivánatra ingyen és bérmentve.

KLEINOSCHEG ELYSEE A LEGJOBB PEZSGŐ

„Newyorki Germania"
életbiztositó társaság **irodahelyiségei**
VII. ker., Erzsébet-körut 50. szám alá
helyeztettek át.

TÁVIRATOK.

Toulon, julius 29. Ma éjjel az egész megyében könnyü földrengést éreztek. Szerencétlenség nem történt.

Pétervár, julius 29. Moszkvában ma a közoktatásügyi miniszter ismét feloszlatott egy jogászegyesületet. Az ifjakat azzal vádolják, hogy a szabad eszméket terjesztik.

Dewey nyilatkozata.

New York, julius 29. A New York-Herald egyik levelezője Triesztben beszélt Dewey tengernagygyal, aki állitólag igy nyilatkozott:

— Amerikának nagy, teljesen felszerelt hajóhadra van szüksége, mely minden más hatalommal szembeállhat. Anglia Amerikának természetes szövetségese. Az olyan differenciát, amilyen a venezuelai határkérdés és a halászati viszály volt, nem szabadalya a két nép barátságos egyetértésének. A legközelebbi háboru, melyet Amerikának meg kell vivnia, a *Nemetország elleni háboru lesz.*

A bécsi korcsolyázók.

Bécs, julius 29. Az ugynevezett *bécsi korcsolyázók* ellen csalárd bukás miatt folyt bünperben *Rosenzweig* Adolfot és *Weiss* Sámuelt négy évi, *Schmilovitz* Sámuelt, *Perl* Frigyest és *Hilfreich* Leont három évi sulyos börtönre és *Steger* Fülöpöt tizenöthavi egyszerü börtönre itélte. *Rosé* Salamont felmentették. Azonkivül *Weiss*-t, *Hilfreich*-ot és *Steger*-t, akik magyarországi illetőségüek, az országból kiutasitották.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, julius 29. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyszázalékos magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 241.50. Osztrák-magyar államvasut 147.10. Déli vasut 34.40. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz —.—. Buschtiehradi —.— Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard 216.50.

Frankfurt, julius 29. Árfolyamok augusztusra. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 242.—. Osztrák-magyar államvasut —.—. Déli vasut 34.30. Osztrák aranyjáradék —.—. Olasz járadék —.—. Laura-kohó —.—. Harpeni —.—. Discont —.—. Alpesi —.—. Bécsi bankegyesület —.—. Szilárd.

New York, julius 29. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* juliusra 76.7/8, szeptemberre 76.3/8, decemberre 78.4/8. *Tengeri* juniusra 36.3/8.

Chicago, julius 29. *Buza* juliusra 70 1/8. *Tengeri* juniusra 31.3/8.

MÓKA BÁCSI MESÉI.

A rongyos korcsma.

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon ís tul volt, még az óperenciás tengeren is tul volt, ahol a jeget aszalják, a verebet patkolják, ott volt egyszer egy király, annak volt két fia. Ez a két királyfi nagyon erős volt és nagyon szerették egymást. Mikor megnőttek, legényszám voltak, odaálltak az apjuk elé és azt mondták:

— Fölséges királyapánk, elmegyünk egy kicsit országot, világot próbálni, magunknak feleséget keresni.

Megijedt az öreg király, mikor ezt hallotta, kért, rimánkodott, ne hagyják itt öreg napjaira, annyira, hogy a kisebbik utoljára megsajnálta és azt mondta:

— Jól van, édes bátyám, eredj hát te magad, én itthon maradok; majd akkor indulok el, ha te visszajöttél.

Az idősebbik ráállt s mikor nagy sirva-riva búcsuzkodtak, levett a kebliről egy rózsát s azt mondta az öcsesének:

— Édes öcsém, ültesd ezt a rózsát cseréphe, aztán viseld gondját. Amig jó egészségben leszek, ez a rózsa is szépen virágzik; ha bajom esik, hervad; ha meghaltam, egészen elszárad. Ha látod, hogy elszáradt, szakits le róla egy száraz levelet, ereszd a szélnek és a merre száll, arra indulj el te is, hogy fölkeresse engemet.

Azzal fölkapott a táltos paripájára és elnyargalt. Nyargalt, nyargalt jó sokáig, egyszerre csak egy rengeteg erdőben kormos macska szökik eléje az uton. A királyfi megörült neki s gondolta magában:

— No itt nem messze emberek laknak.

S ment a macska után. Ment, ment, hát egy kidőlt-bedőlt oldalu korcsmát talált. Leszáll a lováról, bemegy, hát egy piszkos szolgáló áll elejbe, nem szól semmit, csak integet, ital kell-e vagy mi. Egy kicsit szomjas volt ugyan a királyfi, de mikor mindenfelől csak a nagy piszkot látta, elment a kedve az ivástól és kifelé igyekezett.

A szolgáló az ajtóba állt, nem akarta eresztení, a kormos macska, amelyik az uton előtte járt, mérgesen morgott s neki ugrott. A királyfi egy darabig nem tudta elgondolni, mi lehet ez, hanem aztán kirántotta kardját s megsuhintotta a levegőben. Erre félre ugrott a német szolgáló meg a kormos macska is s a királyfi kisietett.

Örült, mikor a lovára kaphatott és tovább nyargalt. Utóljára kiért az erdőből és nem messze egy várost látott. Ott lakott a zöld király.

A zöld király kastélyában nagyon szivesen látták és mindjárt ott is marasztották. Volt a zöld királynak két gyönyörü szép lánya s a királyfi ugy megszerette az idősebbiket, hogy mindjárt meg is kérte.

Örült a zöld király, hogy a lányának ilyen derék kérője akadt, de akárhogyan örült, nagy szomoruan mégis azt mondta:

— Hej, édes fiam, örömest neked adnám én a lányomat, de nem lehet. Látd-e, nekem is volt ilyen gyönyörü szál legényfiam, mint te vagy, de egy nap elment hazulról és azóta nem jött többet vissza. Megfogadtam, hogy addig a leányaimat se adom férjhez, míg az meg nem kerül. Próbáld meg, hátha megtalálod. Nem bánom most már, ha élve, ha halva, csak tudjam, mi lett belőle.

A királyfi fogadkozott, hogyha addig él is, de megkeresi. Fölült a jó táltos lovára és elnyargalt. Nyargal be a rengeteg erdőbe. A nap forrón sütött s a királyfi majd eltikkadt a nagy szomjuságtól. Nézeget erre is, arra is, nincs-e valahol valami forrás, de bizony nem talált egyre se.

Hej, mi lesz belőle? A mint javában busul, egyszerre csak mit lát? Ott előtte a ringyes-rongyos korcsma, a szolgáló is integet az ajtóban, hogy jöjjön be s a kormos cica is barátságosan dorombolt elejbe.

Szeretett volna a királyfi tovább nyargalni, de mivel rémitő szomjas volt, hát odaszólt a szolgálónak:

— A lovamról le nem szállok, mer sürgős az utam, hanem ha van, hozz ki egy pohár jóféle italt.

A néma szolgáló megértette a szavát, szaladt és egy fekete pohárban valami italfélét hozott ki. A királfi egy hajtókára ki akarta inni, de alig hogy a szájához értette, alig hogy egy korty ment le a torkán, abban a szempillantásban kővé vált lovastul, mindenestül. Meg volt szegény halva.

Csak ezt várta a kormos macska. Megrázkódott s egy csunya, csunya ráncos képü vén asszony lett belőle. Aztán nagyot nevetett, fölkapta a királyfit lovastul együtt, mint valami pelyhes zacskót és vitte be egy nagy pajtába.

Itt letette mindjárt legelől. De mennyi kővé vált ember volt még ottan! Egyik lóháton, a másik gyalog. A vén banya kezdte őket olvasgatni:

— Egy, kettő, három ... éppen kilencvenkilenc volt, csak egy hijja volt a száznak.

Erre még nagyobbat nevetett:

— No, majd eljön nemsokára a századik is.

Otthon a kisebbik királyfi meg csak nézegette mindennap a rózsáját, akit a bátyja hagyott neki s csak ugy röpösött a szive örömében, mikor látta, hogy a rózsa ugy nyilik, mint az élet, esze ágában sincs hervadozni.

Hanem egy szép napon bezzeg megijedt. A szép piros rózsa olyan halovány, olyan fehér lett, mint a gyolcs s ugy elszáradt, hogy csak ugy zörgött a levele.

— Uram s én Istenem, mi történt az én szegény bátyámmal? Jaj, bizonyosan meghalt!

Sirva ment föl az öreg királyhoz, hogy akármi lesz, de ő elmegy, megkeresi a kedves bátyját.

Sirt az öreg király is, siratta az öregebbik fia vesztét, de még jobban sirt, hogy a szive gyökere, a kisebbik fia, is itt akarja hagyni.

De hiába sirt, a királyfinak nem volt maradása. Nagy keserves könnyhullajtások között elbucsuzott az édes apjától, biztatta, hogy ne busuljon, még jóra fordul minden.

Avval leszakitott egy száradt rózsalevelet, földobta a levegőbe, aztán fölkapott a jó táltos lovára és elnyargalt. Arra nyargalt mindig, a merre a száradt rózsalevél szálldogált. Nyargalt, nyargalt jó sokáig, utoljára bekerült a rengeteg erdőbe s a rengeteg erdőben odaért a kidőlt-bedőlt korcsmához.

Amint odaért, egyszeriben ott termett az ajtóban a piszkos néma szolgáló és mindenféleképpen integetett, hogy jöjjön be.

A királyfi rá se hederitett, tovább akart menni. De abban a szempillantásban meglátta a kormos macskát és látta, hogy a száradt rózsalevél éppen a fölött állt meg.

Egyéb se kellett a királyfinak. Mindjárt tudta, hogy a bátyja itt halt meg és a kormos macska volt az oka a halálának. Tüstént leszállt a lováról s ment be a korcsmába.

Mikor bent volt, becsukott ajtót, ablakot, aztán kihuzta a kardját és a lány felé sujtott, hogy levágja.

Egyszerre megszólamlott a néma szolgáló:

— Jaj, azt mondja, ne bántson, nem vagyok én semminek se az oka, csak azt tettem, amit ez a kormos macska képibe bujt gonosz teremtés rám parancsolt.

Jól van, nem bántotta a királyfi, ugy is tudta már előre, hogy ezt hiába bünteti és a macskának fordult.

De bezzeg a macska nem várta ám meg, hogy karddal járjanak a testében. Hiába csukta be a királyfi az ablakokat, kiugrott rajta és el akart szaladni világgá.

Ezer volt a szerencse, hogy kint maradt a táltos ló. Mikor ez meglátta, hogy ugrik ki a macska, egyszeribe odaszökött s rátoppantott a lábával.

Hengergőzött, köpködött, karmolt a kormos macska, de hiába, a táltos ló nem eresztette el. Azalatt odakint lett a királyfi is s kihuzta a kardját, hogy majd levágja a macskát.

Hát amint vágni akarja, mi van ott a macska helyében? Egy csunya, csunya ráncos képü vén banya és azt nyögi a földről:

— Jaj, ne bánts, megteszek mindent, amit csak kivánsz. Föltámasztom a bátyádat, a zöld király fiát meg azt a sok vitézt, aki itt van kővé válva a pajtámban.

Kisértetek Ujpesten.

A főutcai kis korcsmában hárman ültek együtt. *Veiriss* a község pápaszemes szolgája, *Barinder* a gödöllői udvari vadász és *Kitler* a szabó, ujpesti dialektusban: a vörös kecske

Nagy titokzatossággal tárgyaltak valamit. Egy-egy elejtett szót érthetett csak meg a kiváncsi vendéglős, aki minden percben odakiáltotta a pincért kérdezni, nem akarnak-e még egygyel.

E sorok irója azonban mellőjük furakodott és avval a kifogással, hogy a kályhát tisztitja, végighallgatta az egész beszélgetést

Ganyó Ferenc községi pénzbeszedő ugyanis a tulajdon házában füszeres boltot nyitott. Tehát ügyes ember volt. Három nap előtt a pék kenyeret szállitott neki. Ganyónak néhány kenyér nem tetszett és kilökte az utcára. Még Ujpest két legnagyobb korhelye is megcsóválta a fejét, amikor meglátta az egymás mellett heverő cipókat.

Néhány óra mulva néhány ökölnyi kődarab szelte át süvitve a levegőt és egyenest a bolt szép ablakába repült.

Természetesen az ablakból nem maradt meg egyéb mint a csupasz keresztfa.

Az üzletben levők kifutottak az utcára, hogy a merénylőt elcsipjék. Legnagyobb bámulatukra azonban nem volt ott senki. Künn maradtak a bolt ajtóban és leskelődtek.

Ez este történt. Egyszerre elvonultak a felhők és megjelent a sápadt arcu hold. Nagyon megörültek néki, mert még jobban leshettek.

Egyszerre megint egy hatalmas kődarab süvit át a légen a leskelődők feje fölött és nagyot koppan a háztetőn.

— Ez már mégis sok! — kiáltott fel elkeseredve *Ganyó*, a füszeres.

1,000,000,000,000.000!!!

És azóta minden este bizonyos időközökben éjfélig megmegujul a kövek repülése. Hol a háztetőre, hol az ablakokba repül. A babonás emberek keresztet vetnek és csak párosával járnak az utcán.

A nép azt hiszi, hogy kisértetek dobálják a köveket. A rendőrség azonban azt hiszi, hogy valamelyik távolabbi utcából vetőgéppel dobálják a Ganyó házát. És Ujpest izgatott. A megoldás kulcsa a rendőrség kezében van. Mit hoz a jövő?

!!! 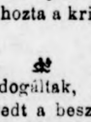 ???

A fő-utcai kis korcsma három vendége abbahagyta a beszélgetést. A pincért hivták, aki sietve hozta a krigliket sok habbal.

Ittak, iddogáltak, aztán megint megeredt a beszéd fonala. *Veiriss* azt mondta, hogy az egész históriát *Ganyó* találta ki, hogy a községet izesztgesse vele. *Barinder* viszont hivatkozott egy elhalt rokonára, aki gyakorta megjelenik késő éjszakákon. *Kitler* a szabó, mint praktikus ember a vetőgépek mellett kardoskodott. Szóval a nézetek teljesen eltértek egymástól.

A három vendég felállott, izgatottan járkált egy darabig, aztán leült. De már nem az előbbi sorrendben.

Aztán nagyon hangosra vált a társalgás. Bekerült valahonnan egy szál cigány is, aki keservesen huzta. Mulattak nagyban. Amikor aztán megint sor került a *Ganyó* köveire, hát összekülönböztek. Az asztal feldült, a vendégek szanaszét hevertek. A cigány pedig huzta keservesen.

Végre is rájuk kiáltott a vendéglős.

— Hát menjenek a *Ganyó* háza felé. Majd csak rátalálnak arra a micsodára, aki kövekkel hajigál.

És elindulának hárman, a cigánynyal.

Sokáig tartott az ut az Erzsébet-utcáig. Főképp azért, mert nem egészen egyenesen haladtak.

Amint botorkálnak lassanlassan, közel az Erzsébet-utcához, kiugrik valami nagy árnyék a kertből. Uccu utána! És szaladtak erősen. *Vaidriss* közel ér hozzá. Ráteriti a kabátját.

— Ketten vannak — orditja Barinder.

— Hivni kell Ganyót — bőgi Kitler.

És a cigány szaladt. Lábai nem érték a földet. Már csak egy sötét pontnak látszott.

Futva jött Ganyó. Lihegve a családja. Azt kiabálták, hogy éppen most repült megint egy kő. A helyzet aggasztó volt a szegény letakart áldozatra nézve. A cigány minden hajszála égnek állt.

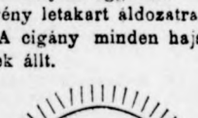

Ganyó sógora két kardot is hozott. Az egyiket ő vette a kezébe, a másikat *Barinder* a vadász.

Megérkezett az ujpesti rendőr is. Nagy hangon beszélt. Bátoritotta a tömeget. Mert féltek mind. Pedig sokan voltak.

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

A rendőr számlált.

— Egy!

Az asszonyok sikoltoztak.

— Kettő!

A kisértet szabadabban mozgott. Két asszony elájult.

— Három! Föl a kabáttal!!

Ó jaj! Ezerszer jaj!

? ? ? ?

Vége a történetnek. A kabát alól elszökött! Micsoda?

sváb.

— Nem hiszek neked, te vén banya, azt mondta a királyfi. Mondd meg, hogyan kell, majd föltámasztom én magam, aztán ha élnek, megkegyelmezek neked is.

— Jaj, azt mondja, hát támaszd föl te, de csak hamar, mert ez a ló mindjárt agyon nyom. Ott van a korcsmaablakban egy piros meg egy fehér üveg. A pirosban van a halál vize, a fehérben az élet vize. Fogd ezt a fehér üveget, locsold meg vele a kőbálványokat, mindjárt föltámadnak tőle.

A királyfi fogta a fehér üveget, de nem ment ki a pajtába, hanem próbára meglocsolta vele a piszkos szolgálót. Abban a szempillantásban holtan rogyott össze.

— No te vén szipirtyó, azt mondta a királyfi, most már igazán meghalsz.

Avval fogta a kardját és neki akart vágni. De a csuf teremtés megint könyörgött:

— Jaj ne bánts, ne bánts, a másik üvegben igazán élet vize van.

Hát jól van, megint nem bántotta, hanem fogta a másik üveget s meglocsolta vele a halott leányt. Ez egyszeriben föltámadt tőle s olyan szép lett, hogy csupa csoda.

Most már kiment a királyfi a pajtába, meglocsolta a kőbálványokat és mind föltámadtak. Legelől jött az édes testvére, aztán a zöld király fia, aztán többi sok hires vitéz, mind nagyban hálálkodtak és örültek, hogy élnek.

Mikor már eleget örültek egymásnak, a királyfi a bátyjával meg a másik királyfival meg a sok vitézzel kiment a lovához, hogy elereszsze a csuf teremtést. De bizony, addigra annak vége volt, a táltos ló agyontiporta.

Akkor hálálkodott csak a szolgáló is, köszönte, hogy megszabaditotta ettől a gonosz teremtéstől. Ő a fekete király lánya s most már hazamehet az apjához, anyjához.

A királyfi meg a bátyja, meg a zöld király fia, meg a fekete király lánya, meg a sok hires vitéz, elindul aztán a zöld király országába s nemsokára oda is értek.

Mekkora öröm volt, mikor a zöld király meglátta a fiát! Most már aztán odaadhatta a nagyobbik királyfinak az idősebbik lányát. Oda s adta szivesen, ezer örömmel. A kisebbik királyfi se maradt feleség nélkül, az meg elvette a zöld király kisebbik lányát.

Hát eddig megvolnánk. De a fekete király lánya is szép volt ám! Az meg ugy megtetszett a zöld király fiának, hogy mindjárt elgyürüzte.

A vége az lett, hogy meglett a hetedhét országra szóló hármas lakodalom. Elküldtek a másik két királyért is és szörnyü nagy mulatságot csaptak. Három hétig egyebet se tettek, csak sütöttek, főztek, ettek, ittak, táncoltak.

Aztán sokáig boldogan éltek s ha meg nem haltak, most is élnek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Petőfi sírja.

Délkeletről, messze távol,
Aleppónak városából
Jő egy barna felhő.
Vihar támad a merre száll,
Hajladozik virág, füszál,
Sír a csöndes erdő.

Segesvárig meg se pihen,
Hull belőle ott sebtiben
Forró könyek árja.
S bár nem látja emberi szem
Hogy Petőfi merre pihen,
E köny megtalálja.

Vajjon a ki pihen alant,
A kit föd a jeltelen hant
S tar mezők göröngye,
Megérzi-e ott a mélyben
Mint pereg rá áldusképpen
Bem apónak könnye?

Feleki Sándor.

+ **Viktória királynő háztartása.** Viktória királynő egyszer egy tudósnak beszélgetés közben ezt mondotta:

— Rengeteg sokat dolgozom mindig.

M. Jesseps a windsori kastélyról cikket irt, amely bizonyitja ezt a mondást. Viktória királynő ugyszólván maga vezeti a háztartását. A főszakács minden reggel megjelenik nála az étlappal, amelyet a királynő maga vizsgál át és egyáltalában ő állapitja meg minden lakomának a menüjét. A királyi asztalon mindenkor dus, válogatott fogások jelennek meg, s minden szezonnak a ritkaságai képviselve vannak. A királynő maga ellenben nagyon keveset eszik. Reggelire csakis tojást és vajaskenyeret. A királyi háztartás számadásait a legszigorubban átvizsgálják. Borravalókat és proviziókat csak nyugtatvány ellenében adnak ki. A kutyák kétszersültjéig mindenről számadást vezetnek. Ezt a szokást még a királynő férje hozta be egykor. Ennek a szigoru gazdálkodásnak köszönhető, hogy a királynő nagy haztartást vezethet, ámbár aránylag nem nagy a jövedelme. Civillistája 408.000 fontot tesz. Négy dolgot ki nem állhat a királynő: szenet, világító-gazt, dohányt és macskát. Nemrég vezették be Windsorba az elektromos világitást. A dohányzást tudvalevőleg nemrégiben szigoruan eltiltotta. Legutóbb kitiltotta a macskákat. Marco, a királynő kedvenc kutyája, az egyetlen négylábu, amelyet a kastély belsejében megtürnek.

•

+ **Hasznos utcacsinositás.** Egy párisi üzletember különös amerikai izü reklámot eszelt ki. A városi tanácshoz kérvényt adott be, amelyben azt inditványozza, hogy használják fel a boulevard hatalmas fáit — reklámcsinálásra. Százezer frankot ajánl fel azért, hogy a város engedje meg neki a boulevard fáinak nemzetiszinü zsinórokkal való összekapcsolását. Ezekre a zsinórokra aztán reklámcédulákat akasztana fel. A reklám-guirlandokat este lampionokkal kivilágitaná, ami — a vállalkozó véleménye szerint — csak diszitené a várost. A városi tanács jövő heti ülésén fogja az utcacsinositó férfi ajánlatát megvitatni.

•

+ **A dán Ördögsziget.** Az Isseffjordban, nem messze Roskilde városától, van egy kis sziget. Ezt a dánok Ördögszigetnek nevezik, az elnevezésnek azonban semmi köze sincsen a Dreyfus-ügyhöz. Két ember lakik rajta, egy szücs és egy mérnök, akik villát épittettek maguknak. Ügynökeik bejárják az egész országot, hogy macskákat vásároljanak, amelyeknek a szőrét prémnek dolgozzák fel — jó árakért. A macskákat sodronyhálóval leboritott nagy ládákban szállitják a szigetre. Ezek a macskák utközben és nappal jól viselik magukat, nem bántják egymást, de éjszaka pokoli nyávogást visznek véghez, hogy a sziget mellett elhaladó hajók meggyorsitják a menetüket. Hal- és hushulladékkal etetik a macskákat, ami nagyon olcsó. Délben történik az etetés, és az nagyon épületes látvány lehet, amikor az éhes macskák a tengerpart egy helyére rohannak, ahol a táplálékot elébük öntik. Éjszaka, különösen télen egy nagy faházban tartózkodnak a macskák. Ezt a faházat nem fütik télen sem, mert rájöttek, hogy a macskák bundája a hidegben jobban vastagodik. Ebben az esztendőben ezer macskát akarnak összegyüjteni a telepen s mivel a szaporodás egy macskára évenkint tiz macskakölyök, a jövő esztendőben már hatezer, az azután következőre már harmincezer macskára számitanak a vállalkozók.

•

+ **Páris.** Páris egyik nagy revue-je közli e havi számában Páris statisztikáját foglalkozások szerint. A statisztika szerint a francia fővárosban 1,363.480 ipari munkás él, kereskedő, bankár és bankhivatalnok 601.678 van; 220.860 ember él tőkepénzéből, 20.550 embert pedig az állam tart el. Párisban keresi meg a kenyerét 69.720 magánhivatalnok, 44.646 művész, 22.821 tanár és tanító, 19.304 orvos és orvossegéd, 17.899 ügyvéd, biró, végrehajtó stb., 12.184 tudós, iró, ujságiró, 36.719 pap, 6438 személy él a különböző szerzetes rendekben. A vasutak és hajózási vállalatok 55.905 embert foglalkoztatnak. Katona és rendőr 44.047 van.

•

REGÉNY.

A más büne.

(38) — Amerikai detektivregény. —

Irta: **JULIAN HAWTHORNE.**

A kocsiban ezalatt a néma felindulás első pillanatai után Paula elbocsátotta bátyjának a kezét s a kocsi sarkába dőlt vissza. Ellentétes érzések hullámzottak lelkében, haragot érzett, hogy olyan régóta bánkódnia kellett egy szerencsétlenség miatt, amely meg se történt.

— Miért nem tudattad velünk, hogy élsz? — kérdezte végre.

— Napról-napra halasztottam. Eleinte még nem tudtam, mire szánjam el magamat. Arra gondoltam, hogy hazajövök, aztán meg azt gondoltam, hogy ha már holttá nyilvánitottak, jobb lesz, ha ebben a hitben hagyom a világot, mindaddig, amig az igazság ki nem derül abban a lopásban. Azonkivül azt hittem, hogy detektivek vannak körülöttem s egy levél hozzád, vagy Ketelléhez elárulhatna. Végre, miután foglalkozáshoz jutottam, elhatároztam, hogy várni fogok, amig biztos a sikerem, most aztán a körülmények váratlanul arra kényszeritettek, hogy magam térjek vissza.

— De Bálint irhatott volna, ha már te nem tehetted meg.

— Bálint? Ah Paula, hát nem tudod?... Semmit sem sejtesz?... Hiszen Bálint volt az, aki a tengerbe veszett.

— Bálint? Ó, isten bocsássa meg! Milyen igazságtalan voltam iránta!

Elfordult s néhány pillanatig szenvedélyesen sirt. Azonban sohasem engedte át magát sokáig az elérzékenyülésnek. Visszafojtotta könnyeit és igy szólt:

— Beszéli el mindent nekem.

— Minden véletlenül történt, semmiféle kész tervünk nem volt. Mielőtt a hajóra szállottam volna, Bálint utasitott, hogy ruhámat, külsőmet egy kissé elváltoztassam, ugy, hogy Bálintnak nézhessék az, aki a nyomomba jutott. Később a gőzösön azt tapasztaltam, hogy sokan felcserélik a nevünket, s mi ráiuk hagytuk. Ugyanegy kajütben laktunk, s én Bálint bolmiját használtam — nekem alig volt valamim. Utközben elbeszélte egész élettörténetét. Csak később gondoltam rá a körülményeknek sajátságos láncolatára. Ha szándékosan akart volna nevének a használására előkészíteni, akkor sem intézhette volna tökéletesebben. Aztán kitört az orkán, az egész idő alatt együtt voltunk, néhány pillanat hijján, addig, amig a szél meg nem fordult. A szalonban voltunk. Egészen sötét volt, ámbár valami lámpás égett is, Bálint eltávozott, a kajütünkbe ment, onnan a fedélzetre ment bizonyosan, s a hullám valószinüleg lesodorta a hajóról; mert senki sem tudott róla többé semmit sem.

— Amikor megtudtad, hogy odaveszett, mit tettél?

— Előzetesen megbeszéltük, hogy Mexicoba megyünk; átadta volt nekem irásait és leveleit, azokat magamhoz vettem, s mint Martin Bálint utaztam tovább. Ugy találtam, hogy az ő nevével könnyebben juthatok álláshoz, s reméltem, hogy téves halálhirem a rendőrséget félre fogja vezetni. Mexikóban barátságosan fogadtak, s alkalmam nyilt arra, hogy egy fontos vállalatba bocsátkozzam. Soha ugy még nem sikerült nekem minden! A dolog története sokkal hosszabb, semhogy hirtelenében elmondhassam minden részletével. De sikereim közepette különös eset történt. Egy angol ügynök jött át hozzám, s elbeszélte, — Martinnak tartott mindvégig — hogy bátyám halála következtében nagy örökséghez jutottam. Magyarázgatásokba nem akartam bele bocsátkozni, azért röviden csak annyit mondtam, hogy az örökségről semmit sem akarok tudni, s hogy az szálljon a legközelebbi örökösre. Csakhogy elfeledtem hirtelenében arról, hogy Bálintnak felesége is volt, pedig arról is részletesen beszámolt nekem. Mindenféleképpen megkeseritette az életét; és mégis, ha Bálint halálának a hire napvilágra jut, jussa lenne az örökség egy részéhez. Ugy látszik, hogy az ügynök kiküldetéséről értesült, mert Uj-Seelandból utána ment. Különös tárgyalásom volt vele, végül még azzal is gyanusitott, hogy az urát eltettem láb alól, hogy az örököst megszerezhessem, miután a nevét fölvettem. És a kijelentésemet, hogy az örökségről semmit sem akarok tudni, csak kifogásnak mondotta. Másnap azonban levelet kaptam tőlem, s abban azt ajánlotta nekem, hogy szövetkezzem vele, menjünk át Angolországba, ott bizonyitsam Bálinttal való házasságát, aztán a megszerzett örökséget oszszuk meg.

— Szegény Bálint! — sóhajtotta Paula.

— Amikor ezt visszautasitottam, a harcot mondotta ki ellenem s megfenyegetett, hogy mint csalót s esetleg mint gyilkost fog leleplezni. Megtudta, hogy igazgatója és részese vagyok egy bányának, amelyet Pacucaban fedeztem fel. A másik két részes a kormánynak előkelő hivatalnoka volt. Azokhoz ment el a meséjével s ők elmondották nekem, mit beszélt nekik. Csakhamar kész voltam azzal, hogy mit teszek. Elbeszéltem nekik mindazt, ami történt, amióta Bálinttal New Yorkból elmentem s azután megmutattam nekik azt a levelet, amelyet éppen akkor kaptam attól az asszonytól. Tudtam, hogy ezzel mindent kockára tettem. De akkor már ugyis terhemre volt, hogy idegen néven éljek, s ha veszedelem árán is, de mindenképpen véget akartam már vetni a dolognak.

— Ennek örülök! — mondotta Paula.

— Két társamat meglehetősen meglepte a történetem, egy ideig ugy látszott, hogy rosszra fordul a dolog. Azt hiszem azonban, hogy nagyon hasznos embernek tartottak, nagyon sok pénzt szereztem nekik s minden munkát elláttam; annak az asszonynak a levele döntött.

(Folytatása következik.)

+ **Tizenöt krajcáros alapon.** Tizenkilenc esztendővel ezelőtt történt Kassa városában, hogy a kapitányi hivatal egyik alkalmazottja a délelőtti kihallgatások végével egy értéktárgyat talált az asztalán. Hogy ki csempészhette oda, semmiképpen sem tudta megállapitani. Végre is bement a főnökéhez és bejelentette, hogy valaki meg akarta őt vesztegetni. És le is tette a megvesztegetés céljából nála felejtett értéket, amely egy tizenöt krajcáros bélyeg volt. A főkapitány nem tehetett mást, jegyzőkönyvet vett föl az esetről, a bélyeget pedig, miután a számvevőséget értesitette, áttette a városház pénztárához. Ezzel azonban az ügy korántsem ért végét. Akik aznap a kapitányi hivatalban megfordultak: négy iparos, kilenc kofa, huszonkét csavargó, két kávéházi kisasszony, öt bérkocsis és más ügyesbajos emberek, azokat mind meghivták és kikérdezték, hogy mit tudnak a bélyegről és annak cél áról és rendeltetéséről? Ám ők mit sem tudtak mindezekről, miért is a vizsgálat kiterjesztődött a megelőző napon meghivottakra is, és igy egy év alatt az iratok szerencsésen fölszaporodtak hét és egynegyed kilogrammra. Tizenkilenc éve ennek, a bélyegek azóta háromizben is változtak, az a tizenöt krajcáros bélyeg tehát régen értéktelenné vált, az ügy azonban befejezve még most sincsen. Bizonyitja azt a számvevőség átirata, amelyben ismételten megkérdezik a tanácstól, hogy elvégre mi is történjék hát azzal a tizenöt krajcáros bélyeggel? Időközben fölállitották a közigazgatási biróságot, a fogós kérdést tehát nemsokára birói itélet fogja eldönteni. A papiros ára azonban, amit erre a bélyegre ráköltöttek, egy statisztikus számitása szerint eddig nyolc forint tizenhárom krajcárt tesz. Mindezt igy irja le egyik vidéki ujság.

*

+ **A legdrágább gyémántok.** Általában tartják, hogy az egészen szintelen gyémántok a legdrágábbak, holott a kékes fehérek vagy általában a határozott szinnel birók azok, mert ezek a legritkábbak. A legdrágább kék gyémánt 600.000 márka értékü és a Hope-család birtokában van s éppen most készül e család egyik tagja eladni, adósságai miatt. Ez tökéletesen zafirkék és egész Európában csak három-négy sokkal kisebb ilyszinü gyémántot ismernek. Az egyetlen piros gyémánt szintén Londonban van, csak 3 gránt nyom s mégis 16.000 márka az értéke. A legszebb smaragdzöld gyémánt egy londoni kereskedő tulajdona, 4 grán és 20.000 márka az értéke. A különböző társaságok tulajdonát képező délafrikai bányákban 1896-ban 5,000.000 karatot nyomó gyémántot találtak s csak a Kimberley postahivatal maga 76 millió márka értékü gyémántot továbbitott, de közte egyetlen egy szineset sem.

*

+ **Bélyegstatisztika.** Egy angol kiszámitotta, hogy kezdettől fogva a mai napig 18.811 levélbélyeg fajtát bocsátottak ki. Ebből 3974 magára Angolországra és gyarmataira jut, ugy hogy az angol birodalom öt bélyegfajta közül kettőt a magáénak számithat. Ez az arány. Amerika államai 4656 bélyegfajtával szerepelnek a statisztikában. Száz bélyegfajta közül Amerikára 33·7, Európára 24·3, Ázsiára 18·6, Afrikára 17 percent jut. Az egyes államok közül a legtöbb bélyegfajta az Egyesült Államokra jut és pedig 287, azután következik Spanyolország (278), Salvador (272), Uruguay és Sanghai (215—215).

*

+ **A benső hang.**

A tanitó: Ide hallgass fiacskám: Ha valaki valami rosszat akar elkövetni s egy benső hang azt mondja neki, hogy ne tegye, mi az?

Gyurka: Hasbeszélés, tanitó ur!

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, julius 29.

Értéküzlet. Az elmult héten az üzletmenetben nem történt jelentékenyebb változás. A forgalom az egész héten korlátolt maradt, voltak olyan napok is, amelyeken teljes volt a stagnáció. Az irányzat ha szilárd volt is, nem volt egységes. Az Angol Bank üléséig gyengült ugyan, de miután a kamatlab emelés elmaradt, az irányzatban is némi javulás mutatkozott. A szilárdulás azonban nem terjedt ki minden papirra, mert csak az osztrák hitel, az osztrák államvasut és a mai tőzsdén a déli vasuti részvényeket keresték. A többi papir el volt hanyagolva.

A helyi piacon is ugyanilyenek voltak a viszonyok, csaknem teljesen szünetelt a forgalom és csak egy-két papirban volt valami kereslet. Ezek közt különösen a Kereskedelmi Bank és a Ganz részvények felé fordult az érdeklődés, amelyekben ennek következtében némi áremelkedés is állott be.

A fontosabb értékekben a következő változások történtek:

	Árfolyamok a hét elején	a hét végén	különbözet
Magyar aranyjáradék	119.—	119.—	—.—
Magyar koronajáradék	96.40	96.55	+ —.15
Magyar hitelbank	387.50	388.—	+ —.50
Osztrák hitelrészv.	382.70	386.—	+ 3.30
Magyar leszámitolóbank	258.50	259.—	+ —.50
Magyar jelzáloghitelbank	246.—	245.50	— —.50
Rimamurányi vasmü	314.25	312.50	— 1.75
Osztr.-magy. államv.	344.—	345.25	+ 1.25
Déli vasut	74.50	77.—	+ 2.50
Budapesti közuti vasut	371.75	370.75	— 1.—
Budapesti városi villamos vasut	213.50	213.—	+ —.50
Pesti magy. kereskedelmi bank	1420.—	1435.—	+ 15.—
Első m. ált. biztositó-társaság	3125.—	3200.—	+ 75.—
Ganz-gépgyár	1850.—	1870.—	+ 20.—
„Adria" tengerhajózási r. társ.	233.—	237.—	+ 4.—

Gabonaüzlet. (*Goldmann és Engel* cég jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Az időjárás az egész hét folyamán meleg és száraz volt. Zivatar több helyen fordult ugyan elő, de csak rövid ideig tartott és a mindenütt folyamatban levő aratási és cséplési munkálatokat nem zavarta. A hozatalok uj áruban, különösen buzában, már valamivel bővebbek és az áru nehéz suly mellett, szinre sárgás. A termés-eredmény különböző, de mindenesetre átlagban jobb mint remélték és igy a röviddel ezelőtt közzétett hivatalos termésbecslés iránt, amely az eredményt nem tartja oly kedvezőnek, kevés bizalmat tanusitottak. A külföldön ugyancsak nyárias, meleg időjárás uralkodik és a terméskilátások nagyobbára kedvezőek. Ausztriában — a reánk nézve legfontosabb fogyasztó piacon — a kilátások nem felelnek meg.

Az üzleti forgalom a külföldi piacokon még gyengébb volt mint a mult héten. A fogyasztás teljesen tartózkodó és a spekuláció nem talál ösztönzést, hogy az üzletben részt vegyen. Az árak igy érdeklődés hiánya mellett nagyobbára változatlanok. Amerikában az időjárás szeszélyességére és a helyi spekuláció üzletei befolyása alatt az árak többszörösen ingadoztak, a kiviteli kereslet azonban gyenge és a látható készletek ismét gyarapodtak. Az angol piacok szintén lanyhák, az árak azonban keveset változtak, éppugy mint Franciaországban is, ahol a forgalom állandóan korlátolt. A többi kontinentális piacokon alig mutatkozik érdeklődés. Az üzlet nagyon szükkörü, annál inkább, mert a spekuláció és a fogyasztás a jó terméskilátásokban bizva, várakozó álláspontot foglal el.

Nálunk kenyérmagvak iránt ugyancsak lanyha a hangulat. A kinálat bővebb, mig a vevők tartózkodóak. Takarmánycikkek, tengeri kivételével, ennek ellenében inkább ártartóak.

Az üzleti hét részleteiről következőket jelenthetjük:

Buza ó áruban csak mérsékelten van kinálva, mig uj buzában a hozatalok aranylag már jobbak. A malmok ennek ellenében alig mutattak vételkedvet és a vásárlásaikban, hivatkozással az állandóan rossz lisztüzletre, csak a legszükségesebb beszerzésekre szoritkoztak. A tulajdonosok kényszerülve voltak tehát majd mindennap árengedményeket tenni, annál inkább, mert a kinálat is sürgető alakot öltött és igy az árak fokozatosan körülbelül 25 krt vesztettek. Ó áruban a csökkenés mérsékeltebb, azonban mégis körülbelül 10—15 krt tesz ki. Az összes forgalom főleg azonnal átvehető prompt áruban körülbelül 70.000 mm. Szállitási áru el volt hanyagolva. Kiviteli kereslet nem volt még észlelhető. A hetihozatal körülbelül 63.000 mm. tesz ki.

Rozs ó áruban kinálat hijján üzlettelen. Uj rozs a buza árával kapcsolatosan lanyhult el és a forgalom csak nehézkesen alakult, a kinálat is bővebb volt, mig a fogyasztás csak gyenge érdeklődést tanusit. A hét elejével fizetett árak 6.60—6.65 forint helyben és budapesti paritásban nem voltak fenntarthatóak és a hét végével 6.47½—6.55 forintnál többet nem jegyezhetünk. Nyiri származékok debrecen—nyiregyházai paritásra augusztus—szeptemberre 6.05—6.12½ forinton keltek el, utóbb azonban az árak mellett eredménytelenül vannak kinálva.

Árpa (takarmány és hántolási célokra) mérsékelt hozatalok mellett alig változott. Ó áru csak szórványosan kerül a piacra és helyben 6.10 forintig jegyez, mig uj árpa 5.50—5.75 forint között kelt el. Jobb és exportképes árpákból eddigelé csak mintákat mutattak, melyek minőségben különbözőek ugyan, de erőteljes világos árpák sem ritkák.

Zab elég bőven van kinálva, mig a kereslet mérsékelt maradt. Az árak nyomottak ugyan, jelentékenyebb visszaesés azonban e héten nem következett be. Középminőségü áru — és ez képezte a forgalom zömét — 5.50—5.75 frt. prima áru 5.90 frtig helyben volt értékesithető.

Tengeri e héten csak gyengébb érdeklődésre talált és csupán 10 krral olcsóbb árakon volt értékesithető. Állomásokon átvéve alig van forgalom. A Tiszavidéken követelt árak készletek hijján magasak és igy elszállitási célokra a helybeli raktáraru felel meg legjobban. Helyben 4.70—4.72½ forinton jegyzünk.

Olajmagvak: Készáru káposzta- és bánáti repcében e héten alig volt forgalom, mi mellett az árak lanyhuló irányt követtek. A kinálat bővebb. Káposztarepce helyben 11.50—11.75 forintig. Bánáti repce helyben 11.——11.30 forintig ért el. Káposztarepce 1899. augusztusra 12.—12.10—12.20 forint között köttetett és 12.05—12.15 forinton zárul. Ó vadrepce 5.50—6.25 f rint helyben. Gomborka és lenmag üzlettelen.

Hüvelyesek: Bab (uj) kináltatik ugyan, eladások azonban csak szórványosan történtek, mert érdeklődés e cikk iránt továbbra sem mutatkozik. A mult heti jegyzések 7.75 forint aprószemü babért Gyöngyösön, 6.75 forint gömbölyü babért Zomborban, 6.75 forint barna babért Kalocsa, Baján — csak névlegesek. Ó-áruban csak szórványosan fordult elő üzlet. Dunavidéki állomásokon Baja-Zombor 6.— forintot jegyzünk.

Vetőmagvak: Vöröshere üzletlenek. Bánáti vöröshere 38.——40.— forint, felvidéki áru 40.——45.— forint, lucerna 45.——47.— forint, muharmag 6.——6.50 forint, bükköny 5.25—5.50 forint, baltacim 12.50—13.50 forint között jegyez névleg helyben.

A határidő-üzletben a lefolyt héten igen kevés volt az élénkség, az árak alig változtak a hét vége felé a csekély forgalom daczára az irányzat megszilardult, ugy hogy októberi buza 13, áprilisi buza 19, októberi rozs 15, augusztusi tengeri 15, májusi tengeri 8, és zab 5 krnyi emelkedést mutat a hét elejével szemben.

A heti üzlet részletei a következők:

Buza októberre 8·20 frt, 8·30 frt, 8·35 frt, 8·26 frt, 8·33 frt, 8.24 frt után 8·42—8·43 frton zárul.

Buza áprilisra 8.55 frt, 8.64 frt, 8.58, 8.63 frt, 8.64 frt, 8.67 frt, 8.64 frt, után 8·72—8·73 frton zárul.

Rozs októberre 6·60 frt, 6·70 frt után 6·70—6.71 frton zárul.

Tengeri augusztusra 4·67 frt, 4·59 frt után 4.63—4.64 frton zárul.

Tengeri májusra 4·70 frt, 4.64 frt, 4.74 után 4.76—4.77 frton zárul.

Zab októberre 5·40 frt, 5·42 frt után 5·45—5.44 frton zárul.

Káposztarepce augusztusra 12·25 frt, 12·10 frt után 11.95—12.05 frton zárul.

Liszt. (A *Budapesti Napló* tudósitójától.) A lefolyt üzleti hét, valamint a piac is lanyha irányzatot tanusitott. Árcsökkenés is volt, mely 30—40 krajcár között váltakozik. A vevők nem igen mutatnak vételkedvet és nemcsak hogy uj kötéseket nem hoznak létre, hanem még a régieket sem bonyolitják le; sőt egyes malmok igen sok esetben prolongációkat kénytelenek adni. A fehér liszt iránt a kereslet igen kicsi. Általában a külföld is, különösen a fekete, valamint a takarmány lisztfajok iránt érdeklődik.

Mai árak 100 kilogrammonkint zsákostul Budapesten szállitva:

Buzaliszt:

0	1	2	3	4	5	6	7	7½	8
14.50	13.90	13.30	12.50	12.—	11.80	11.20	9.70	7.80	6.—

Finom korpa:	Goromba korpa:
4·30	4.20

Szeszüzlet. (*A Budapesti Napló* tudósitójától.) Utolsó tudósitásunkban jelzett magasabb szeszárak a lefolyt héten az egész vonalon érvényesültek; nagy előnyére vált az üzletnek azon körülmény, hogy a kereskedők és a tovább eladók az év eleje óta szambavehető készletek és elővételek nélkül lévén, az uj szeszadótörvény életbelépésének a hirére élénk vételkedvet tanusitanak és szükségletüket biztositani igyekeznek, ami azonban nem igen sikerül, mert a gyáros az uj szilárduló irányzat mellett csak jóval magasabb árak szerint hajlandó későbbi terminusra szeszt eladni.

Jegyeztek: finomitott szeszt nagyban: 55.½—56— forinton, kisebb mennyiségben 56½— 57— forinton, denaturált szeszt nagyban: 17.½—18.— forinton, egyes hordókban 18½—19— frton hordóval együtt.

Petroleum. (*Hesz Izidor és Társa* jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Most már az összes magyarországi gyárak közt a kartell végleg létrejött és ennek kifolyása, hogy az árak jövő hónap 1-jétől tetemesen drágábbak lesznek.

LODEN	Iskola-öltöny	3.50
LODEN	Fiu-mencsikoff	7.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—
LODEN	Havelok	8.—
LODEN	Rövid kabát	8.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—
LODEN	Sacco vattával bélelve	6.—
LODEN	Szörme-sacco	10.—
LODEN	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Kocsis-bunda	20 —
LODEN	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Szörme-mencsikoff	40.—
LODEN	Gazdászati bunda	16.—

RENDELJENEK CSAK

a „TIROLI"-nál

JUSTITZ LEOPOLD

specialista loden-öltönyökben

Bécs, IX., Währingerstrasse 48,

Mintákat és képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve

Jegyzéseink: Amerikai 1 csillagos petroleum 22.50 forint, orosz három csillagos petroleum 20.50 forint, fiumei két csillagos petroleum 19.50 forint, ipari három keresztes petroleum 20.50 forint, első rendü standard petroleum 19.50 forint, amerikai császárolaj ottani finomitás 30.— forint, amerikai császárolaj belföldi finomitás 26.— forint. Az árak 100 kilonkint készpénzfizetés mellett levonás nélkül. — Kékgálic I-ső rendü vasmentes 34.— forint, zöldgálic 4.— forint, carbolineum I-ső rendü 10 forint, carbolineum II-od rendü 9.— forint.

Denaturált szesz. (*Kalmár Sándor* jelentése a *Budapesti Napló* számára) A szeszadótörvényen hozott módositások már szeptember hó 1-ével lépnek érvénybe, és miutan ezek horderejét előre bajos megitélni, ugy az eladók, mint a vevők részéről bizonyos tartózkodás észlelhető. A gyárosok hosszabb idejü szállitásra nem igen adnak el és prompt áruért — a bécsi tőzsde szilárd irányzatára támaszkodva — magasabb árakat követelnek. Igy a lefolyt héten a forgalom nem öltött nagyobb mérveket és a jegyzések, szilárd irányzat mellett, változatlanul 18.50—19.— forint 10.000 literfokonkint, hordóval együtt, ab Budapest, készpénzfizetésre, engedmény nélkül.

Vásárcsarnok. (*Vámos és Prust* hatósági közvetitők jelentése.) A házbérnegyed közeledte mindenkor a konyhaszükségletek csökkenését vonja maga után és igy az elmult napok alatt is ki nem elégitő fogyasztással és részben hanyatló árakkal állottunk szemben. A husüzlet állandóan élettelen és csak helyi vágású prima hus iránt mutatkozik nagyobb érdeklődés, fürdőhelyeink rendelései következtében. Borju átmenőleg jobb vételkedvnek örvendett és kilóját hosszan mérve 44—50 krajcárjával fizették. — Vadküldemények a nagy hőség folytán a legtöbb esetben hibásan érkeztek meg. Hibátlan őzbak kilóját 65—70 krjával készséggel fizették. Vadsertésnek csekély a kereslete. — Élőbaromfi kielégitő mennyiségben érkezett és tartott árakon ól fogyott. Szerb eredetü baromfit nagyobb tételekben bonyolitottunk le. — A tojasüzlet állandóan lanyha és még az érvényben levő 27.50 frtos árak mellett eredeti ládánkint sem fejlődött számottevő üzlet. Selejtes áru teljesen üzlettelen. — A vajhozatalok csökkentek, mivel a folyamatban levő mezei munkák ideje alatt a nyers tej legnagyobb része helyi fogyasztást talál. A beérkező vajküldemények tehát szilárd árakon kész vevőkre találtak. — Gyümölcs állandóan élénken keresett. Kajszin barackot minőség szerint 20—35 frtért, nyári almát 6—14 frtért, körtét 12—20 frtért adtuk el mázsáját.

Ipar és kereskedelem.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár Kerepesi-ut 28. szám alatt levő ujonnan épitett házában az intézet erzsébet-józsefvárosi fiókja augusztus 1-én müködését megkezdi. E fiókosztálynál a következő bizalmi férfiak fognak közremüködni: Dr. Axmann Béla, dr. Cotelly Géza, Evva Lajos, Fenkel Gyula, id. Grázer Nándor, dr. Hlatky József, Pollák C. Rudolf, dr. Rohrer Géza, Schlesinger Ignac, ifjabb Sprung János, Stern Károly, dr. Virava József.

Uj csatorna. A Kaspi- és Fekete-tengereket csatorna által készül az orosz kormány egymással összekötni. A csatorna hossza 111 verst s az azovi tenger partján fekvő Genicsesktől egyenes vonalban menne a Fekete tenger partján fekvő Perekopig. A csatorna kiásása 85 millió frcsba kerülne, s ezt francia és orosz tőkepénzesek adják össze. Harminc év mulva a csatorna az állam tulajdonába menne át, de ezért különböző kedvezményekben részesül. Az épitési idő körülbelül öt év. Az állam kikötötte, hogy az ásásnál csak orosz munkások és orosz anyagok használtassanak.

Osztrák iparvállalat Magyarországon. Pozsonyi tudósitónk jelenti, hogy a *hirtenbergi* töltény-gyár Pozsonyban fióktelepet létesit. A vállalatot a magyar kormány többféle kedvezményben részesiti.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* 18.50 forint pénzben, 19.— forint aruban. *Bécsben* a kontingentalt készáru 19.60 forint pénzben, illetve 20.— forint áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonzumvásár arjegyzése 1899. julius 29-én. Készlet 403 darab. Érkezett 1455 darab. Összesen 1858 darab. Eladatott 1320 darab. Maradt 538 darab. — *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban 42——43½ krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 42——43— krajcárig. 320—380 klgr. sulyban 40——43— krig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 40—41 krajcárig. Malacok 42—43 krajcárig kilónkint. A vasár élénk volt.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, julius 29.

Csendes üzletmenet mellett a forgalom 8000 métermázsa buza volt, amelyből 3000 métermázsa régi buza volt. Az árak továbbra is változatlan tartottak maradtak. Uj árpáért 5.65—5.80, repcéért 11.50—12 forintos árakat fizettek.

Eladatott :

Buza. (Uj buza.) Tiszavidéki: 120 mm. 81 k. 9 frt — kr, 100 mm. 81 k. 8 frt 82½ kr. 100 mm. 79 k. 8 frt 82½ kr, 400 mm. 80 k. 8 frt 75 kr.

Felső-tiszavidéki (sárga): 500 mm, 80 k. 8 frt 82½ kr. 200 mm. 80 k. 8 frt 85 kr. 100 mm. 79·8 k. 8 frt 80 kr. 100 mm. 78 k. 8 frt 80 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 80 kr, 300 mm. 79·3 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 79·5 k. 8 frt 60 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 80 kr, 200 mm. 79·8 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 79·5 k. 8 frt 90 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 70 kr. 150 mm. 78·5 k. 8 frt 60 kr.

Pestmegyevidéki: 200 mm. 80 k. 8 frt 82½ kr, 300 mm. 80 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 75 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 75 kr. 100 mm. 80 k. 8 frt 65 kr, keverék, 200 mm. 79·5 k. 8 frt 42½ kr, készpénzfizetés, paritás, 300 mm. 70·6 k. 8 frt 70 kr sárga, 100 mm. 79·8 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 40 kr, 200 mm. 77 k. 8 frt 75 kr.

Bácskai: 700 mm. 77 k. 8 frt 50 kr.

Tiszavidéki: (Ó buza.) 300 mm. 79·5 k. 8 frt 90 kr.

Pestvidéki: 50 mm. 80·5 k. 9 frt — kr, 400 mm. 79·5 k. 8 frt 90 kr.

Fehérmegyevidéki: 100 mm. 77·8 k. 8 frt 67½ kr, 200 mm, 77·2 k. 8 frt 80 kr.

Tiszavidéki (uj buza): 700 mm. 79·8 k. 8 frt 85 kr, 300 mm. 79·6 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 55 kr.

Pestmegyevidéki: 500 mm. 78·6 k. 8 frt 75 kr, 100 mm. 77·5 k. 8 frt 52½ kr, 200 mm. 77 k. 8 frt 50 kr.

Mind 3 hónapra.

Káposztarepce: 100 mm. 12 frt — kr, 100 mm. 11 frt 50 kr.

Rozs: 100 mm. 6 frt 60 kr, 50 mm. 6 frt 55 kr, 650 mm. 6 frt 50 kr paritás, 200 mm 6 frt 40 kr.

Árpa: 100 mm. 5 frt 80 kr, 200 mm. 5 frt 72½ kr, 100 mm. 5 frt 65 kr.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza (ó)						
bánsági	75 k.	8.35—8.50	76 k.	8.45—8.55	77 k.	8.55—8.70
	78 k.	8.65—8.75	79 k.	8.75—8.85	80 k.	8.85—8.95
tiszavidéki	75 k.	8.05—8.15	76 k.	8.15—8.25	77 k.	8.20—8.35
	78 k.	8.35—8.60	79 k.	8.40—8.70	80 k.	8.50—8.80
pestvidéki	74 k.	8.00—8.15	76 k.	8.15—8.25	77 k.	8.20—8.30
	77 k.	8.30—8.65	79 k.	8.35—8.65	80 k.	8.50—8.70
fejérmegyei	74 k.	—.——.—	76 k.	—.——.—	77 k.	—.——.—
	77 k.	—.——.—	79 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—
bácskai	74 k.	8.60—8.70	76 k.	8.50—8.65	76 k.	8.60—8.75
	77 k.	8.65—8.80	79 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—
román	75 k.	—.——.—	7? k.	—.——.—	77 k.	—.——.—
	78 k.	—.——.—	79 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—
szerb	75 k.	—.——.—	76 k.	—.——.—	78 k.	—.——.—
	79 k.	—.——.—	81 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—
bolgár	73 k.	—.——.—	76 k.	—.——.—		
	79 k.	—.——.—	81 k.	—.——.—		

Rozs	(ó)	I. r.	70—72 k.	6.50—6.65	II. r.	—— k.	6.40—6.50
Árpa	(ó)	tak.	60—62 k.	5.90—6.30	égetni való	62—64 k.	5.70—5.90
„	(ó)	sörfőz.	64—66 k.	6.60—7.—			—.——.—
Zab	(ó)		39—41 k.	5.50—6.—	(ó)		5.45—5.50
Tengeri	(uj)	bánsági	— k.	4.60—4.70	(ó)		
Repce		káposzta		11.50—12.—	másn.	— k.	—.——.—
Köles	(ó)			4.15—4.45	(uj)	bánsági	—.——.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza októb. . . .	8.30—8.31—8.33—8.36—8.40—8.43.
Buza (1900.) áprilisra	8.68—8.72—8.75.
Rozs októb.	6.66—6.71—6.72.
Zab októberre . . .	5.44—5.47—5.48.
Tengeri augusztusra .	4.62—4.65—4.66.
Tengeri 1900 májusra	4.76—4.80—4.76—4.78.
Repce augusztusra .	12.05—12.15.

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza októberre	8.42	„	8.43	„
Buza (1900.) áprilisra . . .	8.71	„	8.72	„
Rozs októberre	6.70	„	6.71	„
Zab októberre	5.46	„	5.48	„
Tengeri juliusra	—.—	„	—.—	„
Tengeri augusztusra . . .	4.66	„	4.68	„
Tengeri (1900.) máj.-ra . .	4.76	„	4.78	„
Repce augusztusra . . .	12.—	„	12.10	„

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre	8.51—8.53
Buza áprilisre (1900.)	8.82—8.83
Rozs októberre	6.77—6.79
Zab októberre	5.48—5.50
Tengeri májusra 1900.	4.79—4.80
Tengeri augusztusra	4.64—4.66
Repce augusztusra	12.05—12.15

A budapesti értéktőzsde.

A tőzsde irányzata ma az osztrák hitelrészvény folytatólagos emelkedésére szilárd volt, de a forgalom csak ezen papirra szoritkozott, mig a többiek tovább is teljesen el vannak hanyagolva.

Az osztrák hitelrészvénynyel ellentétben — amely bécsi beavatott vételekre ujabbi 2 forinttal emelkedett — az államvasut rv. állandó kinálat tárgya, ugy, hogy a mai szilárd irányzat mellett is egy forinttal olcsóbbodott. A többi értékek teljes üzlettelensége folytán azoknál árváltozásokat nem is lehet följegyezni.

Az *előtőzsde* nyugodt.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 388.—. Osztrák hitelrészvény 385.——385.80. Osztrák-magyar államvasuti részvény 345.—. Kereskedelmi bankrészvény 1439.— forinton.

A *déli tőzsde* tartott.

Jegyeztek: Osztrák hitelrészvény 385.70—386.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 345.10—345.60. Déli vasut 76.——77.—. Rimamurányivasmü részvény 312.50—313.—. Jelzálogbank részvény 245.50—246.—. Közuti vasut részveny 371.50—372.— forinton.

Az *utótőzsde* irányzata mersékelt forgalom mellett tartott maradt.

A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelreszvény 386.60. Magyar hitelrészvény 388.—. Leszámitolóbank 259.—. Rimamurányi vasmü részvény 312.50. Osztrák-magyar államvasut 345.—. Közuti vasut részvény 370.75. Városi villamos vasut 213.— forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	388.—
Osztrák hitelintézet.	384.—
Magyar aranyjáradék	119.—
Magyar koronajáradék	96.50
Magyar ipar- és kereskedelmi bank	100.—
Magyar jelzálog hitelbank	246.—
Magyar leszámitoló bank	259.—
Rimamurányi vasmü	313.—
Budapesti közuti vasp. részj. . . .	371.—
Déli vasut	76.—
Osztr.-magy. államvasut	346.—
Pesti m. kereskedelmi bank . . .	1430.—
Budapesti takp. és zálogk. r. t. . .	227.—
Salgótarjáni kőszénbánya r. társaság	316.—
Bpesti városi villamos vasut . . .	213.—

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.

a) *Magyar Államadósság.*

Aranyjáradék 4%	119.—	119.25	Magyar nyeremény-kölcsön (50 frt)	161.—	162.—
Koronajárad. 4%	96.65	96.85	Magyar regálekötvény 4½%	100.25	101.—
Keleti vasuti kötvények 5%	120.25	120.75	Horv.-szlav. regalekötvény 4½%	100.—	100.50
Államvasuti aranykölcsön 4½%	120.—	121.—	Magyar földtehérment. 4%	95.—	96.—
Államvasuti ezüstkölcsön 4½%	101.—	102.—	Horv.-szlav. földtehérment. 4%	96.25	97.25
Vaskapukölcsön 5%	85.—	86.—	Tiszai sorsjegy 4%	138.25	139.50
Magyar nyeremény-kölcsön (100 frt)	161.—	162.—			

b) *Osztrák Államadósság.*

Egyes. papirjáradék 4²/₁₀%	100.40	101.90	Koronajáradék 4%	100.20	103.70
Egyes. ezüstjáradék 4²/₁₀%	100.40	101.90	1854-es sorsjegy 4%	170.—	171.—
Aranyjáradék 4%	100.20	100.70	1860-as sorsjegy (100 frt) 5%	157.50	158.50
			1864-es sorsjegy	195.—	196.—

c) *Idegen Államadósság.*

Bolgár vasuti kölcsön 6%	109.50	110.—	Szerb 100 frankos sorsjegy 2%	84.50	85.50

Más kölcsönök.

Bosnyák kölcsön 4½%	100.75	101.—	Budapest fővárosi kölcsön 4%	96.75	97.75
Budapest fővárosi kölcsön 4½%	99.70	100.50	Temes-bégavölgyi kölcsön 5%	95.50	96.50

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Belvárosi takarékp. zálogl. 4½%	100.—	101.—	Jelzálogbank nyer. kötvény 4%	120.50	121.50
Egyes. főv. takarékp. zálogl. 4½%	99.75	100.75	Jelzálogbank nyer. jegy	—.—	—.—
Egyes. főv. takarékp. zálogl. 4%	94.50	95.50	Jelzálogbank nyer. kötv. 3%	103.50	104.50
Kisbirtokosok zálogl. 5%	101.50	102.50	Orsz. közp. takarékp. zálogl. 4½%	99.75	100.75
Kisbirtokosok zálogl. 4½%	102.—	103.—	Orsz. közp. takarékp. zálogl. 4%	95.—	96.—
Földhitelintézet zálogl. 4½%	100.50	101.50	Közp. jelzálogbank zálogl. 4½%	100.25	101.25
Földhitelintézet (50 éves) 4%	94.75	95.75	Közp. jelzálogbank zálogl. 4%	99.75	100.75
Földhitelintézet (63 éves) 3½%	86.—	87.—	Közp. jelzálogbank kötvény 4½%	99.—	100.—
Helyi érdekü vasuti kötvény 4½%	98.—	99.—	Közp. jelzálogbank kötvény 4%	96.—	97.—
Helyi érdekü vasuti kötvény 4%	93.—	94.—	Osztrák-magy. bank zálogl. 4%	99.70	100.70
Helyi érdekü vasuti (vf. 105%) 4%	97.75	98.75	Hazai takp. közs. kötv. 4%	94.75	96.75
Jelzálogbank záloglevél 5%	101.—	102.—	Hazai takp. záloglevél 4%	95.50	96.50
Jelzálogbank záloglevél 4½%	100.—	101.—	Keresk. bank zálogl. 4½%	100.—	101.—
Jelzálogbank záloglevél 4%	97.25	98.25	Keresk. bank zálogl. 4%	97.25	98.25
Jelzálogb. közs. köt. (vf. 110%) 4%	100.—	100.50	Keresk. bank (vf. 110 frt) közs. kötvény 4½%	103.50	104.50
Jelzálogbank közs. kötvény 4%	96.—	97.—	Keresk. bank (vf. 210 frt) közs. kötvény 4%	98.25	99.25
Jelzálogbank közs. kötvény 4½%	100.—	101.—			

Elsőbbségi kötvények.

Adria elsőbbségi kötvény 4½%	100.50	101.50	Folyambajózási és tengerhajózási 4½%	100.—	101.—
Közuti vasut 4%	98.—	99.—	Magyar-galiciai I. kibocs. 5%	108.—	109.—
Budapest-pécsi vasut 4%	96.—	97.—	Beruházási kölcsön ar. 4½%	118.50	119.50
Kassa-oderbergi 1889. ezüst 4%	98.—	99.—			
Kassa-oderbergi 1891. ezüst 4%	98.—	99.—			

Bankok részvényei.

Bankegyesület	93.50	94.50	Kereskedelmi részvénytársaság	195.—	199.—
Első m. iparbank	173.—	174.—	Magyar takp. közp. jelzálogbank	510.—	520.—
Fiumei hitelbank	95.—	96.—	Osztrák-magyar bank	910.—	915.—
Fővárosi bank r. t.	69.—	70.—	Kereskedelmi bank	1435.—	1437.—
Hazai bank	110.—	111.—			
Horvát-szlavon jelzálogbank	114.—	115.—			

Takarékpénztárak részvényei.

Belvárosi	104.—	106.—	Egyes. fővárosi	1162.—	1167.—
III. ker. egylet	119.—	122.—	Magyar általános	298.—	300.—
Erzsébetvárosi	82.—	83.—	Országos központi	775.—	778.—
Budapesti takp. és zálogk. r. társ.	224.—	226.—	Pesti hazai	8225.—	8275.—

Biztositó társaságok részvényei.

Bécsi biztositó trs.	210.—	215.—	Fonciere	100.—	102.—
Bécsi élet- és járadék-biztositási intézet	270.—	280.—	Lloyd viszontbizt.	80.—	85.—
Első magy. által.	3200.—	3250.—	M. jég- és viszontb.	109.—	111.—
			Nemzeti baleset	115.—	117.—
			Pannonia viszontb.	840.—	855.—

Bányák és téglagyárak részvényei.

Brassói bánya	—.—	—.—	Kőbánya. gőztég.	650.—	655.—
Budapesti tégla és mészég.	98.—	100.—	Kő zenb. és tégla (Drasche)	295.—	298.—
Egyesült tégla és cement	78.—	79.—	Aszfaltgyár	214.—	216.—
Salgó-magy. kőszén.	125.—	127.—	Általános kőszénb.	96.50	98.50
Felsőmagy. bánya	100.—	101.—	Keramiai gyár	145.—	147.—
István téglagyár	68.—	70.—	Salgótarjáni	317.—	319.—
Kassa-somodi	24.—	25.—	Ujlaki téglagyár	187.—	190.—

Vasmüvek és gépgyárak részvényei.

Gazdasági gépgy.	140.—	145.—	Nicholson	108.—	111.—
Danubius	92.—	93.—	Schlick	205.—	208.—
Gans	1870.—	1890.—	Weitzner waggon	211.—	215.—

Könyvnyomdák részvényei.

Athenaeum	370.—	375.—	Pallas	190.—	195.—
Franklin	262.—	267.—	Pesti könyvnyomda	1420.—	1460.—
Kosmos	90.—	95.—			

Különféle vállalatok részvényei.

Ált. wagg.-kölcs.	680.—	690.—	Király serfőződe	40.—	42.—
Bpesti villamos.	128.—	12 .—	Polgári serfőződe	87.—	89.—
Első magyar serfőzde	1290.—	1300.—	Magyar cukoripar r. t. B. sor. elöj.	1056.—	1062.—
Első magyar sertéshizl. részv.	270.—	280.—	Magyar villamos.	147.50	148.—
Első magy. száll.	225.—	228.—	Nemzetközi vill.	313.—	316.—
Első magy. pódium	14 .—	150.—	Nemzetközi waggonkölcsönző	655.—	660.—
Gschwindt szeszgy.	478.—	481.—	Telefon-Hirmondó	—.—	—.—

Gőzmalmok.

Concordia	250.—	260.—	Hengermalom	565.—	575.—
Első budapesti	660.—	665.—	Molnárok és sütők	227.—	230.—
Erzsébet	255.—	256.—	Viktória	138.—	140.—
Lujza	160.—	162.—			

Közlekedési vállalatok részvényei.

Adria tengerhaj.	267.—	269.—	Ujpest-rákospalotai villamos	74.—	76.—
Bpesti közúti vas.	—.—	—.—	Kassa-oderbergi	185.—	186.—
„ ideigl. részv.	—.—	—.—	Magyar-galiciai	212.—	213.—
„ élv. jegy	255.—	260.—	„ nyugoti	212.50	214.50
„ villam. vas.	218.—	21[illegible].—			
„ élv. jegy	88.—	90.—			

Sorsjegyek.

Bazilika	7.05	7.45	Magyar vöröskereszt	9.75	10.25
„ osztr. felülb.	7.41	7.85	Ugyanaz osztr. flb.	10.50	11.—
„ nyer. jegy.	1.70	1.90	„ nyer. jegy.	2.80	3.20
Bécsvárosi	179.—	181.—	Olasz vör. ker.	11.50	12.—
Budavárosi	62.—	64.—	Ugyanaz osztr. felb.	12.50	13.—
„ osztr. felülb.	64.—	66.—	Osztrák vör. ker.	21.—	21.60
Sziv	3.40	3.80	Osztrák hitelint.	196.—	198.—
„ osztr. felülb.	3.80	4.20	Pálffy	64.50	64.55

Pénznemek.

Vert arany	5.67	5.72	Német bankjegy	58.80	58.95
20 frkos arany	9.55	9.57	Olasz lira	44.40	44.56
20 márkás	11.76	11.80			

Külföldi váltók (látra).

Amsterdam	99.40	99.70	Olasz piac	44.40	44.52
London	120.[illegible]	121.—	Páris	47.80	47.95
Német piac	58.82	59.—			

Határidőre kötött értékpapirok.

Aranyjáradék	119.—	119.25	Leszámit. bank	[illegible]	[illegible]
Koronajáradék	96.55	96.75	Rimamurányi	312.50	313.—
Magy. hitelbank	388.—	388.50	Osztr. hitelrészvény	388.—	388.20
M. ip. és ker. bank	100.—	100.50	Déli vasut	77.—	77.50
Magy. jelzálogbank	245.50	246.—	Osztr.-m. államv.	345.25	345.50

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna 36.——40.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 26.——28.— forint. Vörös erdélyi —.———.— Vörös bánsági —.———.— forint. Középszemü 31.—35.—. Nagyszemü 35.—39.—. Disznózsir: budapesti 50.50—51.— forint, vidéki —.———.— frt. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— városi 4 darabos 42.50—43.— forint, 3 darabos 44.50—45.— forint, füstölt 46.50—47.50 forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —.———.— forint. 120 darabos —.———.— forint. 100 darabos —.———.— forint, 85 darabos —.———.— forint azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség —.———.— forint, 100 darabos —.———.— forint, 85 darabos —.———.— forint. Szilvaiz: szlavóniai 17.50—17.75 forint, szerbiai 15.25—15.50 forint azonnali való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, julius 29. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.)

Jegyzések: Őszi buza 8.51, rozs 6.95, zab 5—44—5.10—5.05, repce 12.15—12.25.

A bécsi értéktőzsde.

Az *előtőzsdén* szilárd az irányzat.

A *déli tőzsdén* gyönge az üzlet. Később kissé javult az irányzat.

A *zárlaton* kedvező barátságos az irányzat.

Bécs, julius 29. (*Magyar értékek zárlata.*) 4% arany járadék 119.95. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 138.75 Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.60. Magyar keleti vasuti állami kötvény 120.—. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 258.—. Rimamurányi vasmürészvény 313.—. Magyar koronajáradék 96.30. 4%-os Magyar földteherm. kötvény 94.65. Magyar hitelbank részvény 387.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 160.60. Kassa-oderbergi vasuti részvény 185.50. Magyar kereskedelmi bank 1432.

Bécs, julius 29. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2%-o papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.40. 1860-iki sorsjegy 130.25. Osztrák hitelsorsjegy 196.50. Angol-osztrák bank 151.50. Bécsi bankegyesület 273.—. Osztrák-magyar bank 906.—. Déli vasut 76.75. Dunagőzhajózási részvény 407.—. Dohányrészvény 142.—. Császári és királyi arany 5.67—. Német bankváltók 58.82. 4·2% ezüst járadék —.—. Osztrák koronajáradék 100.25. 1864-iki sorsjegy 194.75. Osztrák hitelintézeti részvény 386.50. Unionbank 312.50 Osztrák Länderbank 239.75. Osztrák-magyar államvasut 344.50. Elbavölgyi vasut 258.—. Alpesi bányarészvény 253.60. 20 frankos arany 9.55. Londoni váltóár 120.60. Bécsi Tramway 469.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, julius 29. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése. A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 386.25 Magyar hitelrészvény 388.—. Angol-Osztrák bank 152.— Union bank 312.50, Länderbank 240.—, bankegyesület 273.—, osztrák-magyar államvasut részvény 344.75, eszaknyugati vasut részv. 245.—, elbavölgyi vasut 259.—, dunagőzhajós részv. —.—, alpesi bányarészvény 256.—, májusi járadék 100.40, osztrák koronajáradék —.—, magyar aranyj. —.—, magyar koronajáradék 96.30 német birodalmi márka augusztusra 62.60 juniusra 58.82, török sorsjegyek 58.90, rimamurányi vasmü 313.50 déli vasut —.— dohányrészvény 142.50 Napoleon d'or 9.55½ Lombard —.—.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, julius 29. (*Tőzsdei tudósitás.*) Külföldi tőzsde szilárd, de kevésé élénk. Bányarészvények élénkebbek. Bochumi és Laura-kohó jelentékenyen emelkedett. Szénrészvények jól tartották az árakat. Vasutak közül Canada- és Northern-Pacific Londonra élénkebb és jobb. Bankrészvények, nevezetesen hitelrészvények, keresettebbek. Magánleszámitolási ka-matláb 3⅞%.

Berlin, julius 29. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék —.—. 4% osztrák aranyjáradék 100.60. Elbavölgyi vasut —.— Magyar koronajáradék 96.50. Osztrák-magyar államvasut 147.10. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 169.80. Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.75. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 196.70. Általános villamossági Edison 267.—. Gelsenkircheni 200.10. Laura-kohó 263.40. 4·2% ezüstjáradék 100.25. 4% magyar aranyjáradék 100.—. Osztrák hitelrészvény 241.50. Déli vasut 34.40. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegy 216.15. 4% uj orosz kölcsön 99.80. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 93.30. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 164.25. Harpeni 199.60. Az irányzat nyugodt.

Hamburg, julius 29. (*Zárlat.*) 4.2% ezüstjáradék 99.90. 1860. sorsjegy 147.25. Déli vasut 34.30. 4% osztrák aranyjáradék 100.50. Osztrák hitelrészvény 241.75. Osztrák-magyar államvasut 147.25. Olasz járadék 93.50. 4% magyar aranyjáradék 100.50. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, julius 29. (*Zárlat.*) 4·2% papirjáradék 100.20. 4% osztrák aranyjáradék 100.65. Magyar koronajáradék 96.55. Osztrák-magyar bank 151.20. Déli vasut 34.10. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.87. Bécsi bankegyesület 137.—. Villamos részvény 156.—. 3%-os magyar aranykölcsön 84.80. 4·2%-os ezüstjáradék 100.05. 4% magyar aranyjáradék 99.85. Osztrák hitelrészvény 241.60. Osztrák-magyar államvasut 147.10. Északny. vasut —.—. Bécsi váltóár 169.70. Párisi váltóár 81.20. Unionbank —.—. Alpesi bányarészvény 256.—. Az irányzat szilárd.

Páris, julius 29. (*Zárlat.*) 3% francia járadék 100.27 Olasz járadék 91.30. Osztrák-magyar államvasut —.—. Francia törleszth. járadék —.—. 4% magyar aranyjáradék 101.—. Török dohányrészvény —.—. Osztrák Länderbank —.—. 3½% francia járadék 100.27. Osztrák földhitelintézeti részvény —.—. Déli vasut 175.— 4% osztrák aranyjáradék 101.—. Ottomanbank 561.—. Párisi bankrészvény 1050. Alpesi bánya részvény —.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Julius 29. A sertésüzlet irányzata változatlan.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 40—40½— krajcárig. Öreg közép páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban 42—42½ krajcárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban 43½—44— krajcárig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig való sulyban) 44½—45— krajcárig. Fiatal könnyü páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 44—45— krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. Közép (páronkint 220—280 kilogramm sulyban ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. — Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——.— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——.— krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 44½—45— krajcárig. — Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 44—44½— krajcárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 44—45 krajcárig.

Sertésl étszám 1899. julius 27. napján volt készlet 43.864 darab, 1899. julius hó 28. napján felhajtatott 284 darab. 1899. évi julius 28. napján elszállittatott 690 darab. 1899. julius 29. napjára maradt készletben 43.458 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 29. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Halasi Viktor szombathelyi törvényszéki joggyakornokot a kaposvári törvényszékhez aljegyzővé, Solymossy Andor tordai törvényszéki telekkönyvi átalakitó-dijnokot a tordai járásbirósághoz irnokká nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hodobay Ernő okleveles tanitót a czéczkei állami elemi népiskolához rendes tanitóvá nevezte ki. — A temesvári itélőtábla elnöke Kiss Gusztáv mármarosszigeti lakos, végzett joghallgatót dijas joggyakornoknak nevezte ki. — A trencséni pénzügyigazgatóság Horschetzky Lajos trencséni adóhivatali dijtalan gyakornokot a baáni adóhivatalhoz segélydijas gyakornokká nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Vidor Ferenc kaposvári törvényszéki aljegyzőt a kaposvári járásbirósághoz, Kozacsek József zombori törvényszéki és ifj. Karácson Gyula szegedi járásbirósági aljegyzőket kölcsönösen, Marton Lajos körösbányai járásbirósági irnokot a mezőcsáthi járásbirósághoz helyezte át. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Bäumel Ede soproni állami főreáliskolai rendes tanárt, e minőségben, a budapesti II. ker. állami főreáliskolához helyezte át.

Pályázatok. Aljegyzői állásra a nagy-tapolcsányi járásbiróságnál 2 hét alatt. — Adótiszti állásra a karánsebesi kir. adóhivatalnál 14 nap alatt — Birói állásra a gyulafehérvári törvényszéknél 2 hét alatt. — Hivatalszolgai állásra a gyulafehérvári, beregszászi, szegedi és nagyváradi törvényszéknél, továbbá a gyergyó-szent-miklósi, margittai, nagyvárad-vidéki és lugosi járásbiróságná 4 hét alatt. — Irnoki állásra a pestvidéki törvényszéknél augusztus 27-ig.

Napirend.

Naptár. Szombat, julius 30. — Római katolikus: A 10. Judit vt. — Protestáns: A 9 Judit. — Görög-orosz: (julius 18.) E. 6 Emilián. — Zsidó: Ab 23. — A nap kél reggel 4 óra 20 perckor. — Nyugszik este 7 óra 19 perckor. — A hold kél este 10 óra 52 perckor. — Nyugszik délután 1 óra 53 perckor.

A miniszterek nem fogadnak.

Petőfi Sándor halálának félszázados évfordulója. A Hazafias szövetség diszülése az uj városházán délelőtt 9 órakor. *Délelőtt 11 órakor* a Petőfi-szobornál *Jókai* Mór elszavalja apotheozisát. *Délután 4 órától* egyes bejelentett testületek ünnepélyes felvonulása a Petőfi-szoborhoz, beszédekkel, szavalatokkal, dalelőadásokkal és koszoruk letételével. *Délután 6 órakor* a posta- és távirda-altisztek daloskörének ünnepélye a Petőfi-szobornál.

Az egyesült asztaltársaságok központjának Petőfi-ünnepe a Baross-utca 45. száma alatt este 7 órakor.

Bucsu a Krisztinavárosban.

A Budapest-Hegyvidéki Turistaegyesület évi közgyülése a Svábhegy-szállodában.

A Fővárosi Kerékpáregylet versenye délután 3 órakor a csömöri-uti versenypályán.

Nemzeti muzeum: Képtára nyitva délelőtt 9—1-ig.

Iparművészeti Muzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Országos Képtár és a Van Dyck kiállitás a tud. Akadémiában, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Teknologiai iparmuzeum nyitva délelőtt 9—12-ig.

Közlekedési Muzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Az összes könyvtárak zárva vannak.

A Hódoló diszfelvonulás. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő dij 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Állandó kiállitás, kereskedelemtörténeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut 2. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig.

Állatkert nyitva egész nap.

ÚTMUTATÓ.

Sternberg Ármin és Testvére hangszergyá[rosok] cs. és kir. udv. szállitók Budapest, VII., Kerepesi-ut 3. **Zongora-termek** Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-kör[ut] sarok) Zenepalota. **Megjelent! MAGYAR-TILINKÓ-ISKOLA** melynek segélyével a tilinkón, e közkedvelt magyar hangszeren tökéletességgel és alaposan meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Ez iskola egyszersmind 65 legszebb magyar s más kedvelt darab gyüjteménye. **Ára 1 frt 50 kr.**, netto; 1 frt 65 kr beküldése ellenében bérmentve küldetik.

Magyar általános takarékpénztár részvény-társaság BUDAPEST, V., József-tér 8. Befizetett részvénytőke 1 millió 500 forint. Elvállal takarékpénztári betéteket 4%-os kamatozás és a legkulánsabb visszafizetési feltételek mellett.

Első Leánykiházasitási Egylet Budapesten VI. ker., Teréz-körut 40—42. szám. Alapittatott 1863. évben. Kifizetett nászjutalékok 1892. december hó 31-ig 1,600,00[0] frt. Legelőnyösebb feltételek kiházasitási biztositásokra 300 frttól 10,00 frtig.

Budapesti takarékpénztár és Országo[s] Zálogkölcsön Részvénytársaság, **Andrássy-ut 5. sz.** Befizetett részvénytőke: **10 millió korona.** Elnök: Tolna Lajos, vezérigazgató: **Benke Gyula.**

New-Yorki Germania életbiztositó társaság; alapittatott 1868. Biztositott tőkeállomány 815 millió korona Európai osztály: Berlin, Leipzigerpla[tz] Nr. 12. (saját palota). Részvényeseknek korlátolt osztalék. Biztositt otfelek az osztalékot évenkint felvehetik. Ingyen háboru-biztositás. Magyarországi vezérképviselőség Budapest V., Váci-körut 16. sz. Prospektus kivánatra ingyen.

Pannonia szálloda. Budapest. Kerepesi-u[t] a Nemzeti Szinház és Népszinház között. *Százharmin[c] szoba és terem. Nagy étkező termek és kávéhá[z] Olvasó- és társalgó-terem. Elektromos felhuzó (Lift) Villamos világitás. Központi fütés. Fürdők.*

Vadászkürt szálloda Kishid-utca 5. sz. Első rangu szálloda a város központján. Mérsékelt árak. Világitás és kiszolgálás a szobaárakba betudva. **ifj. Kommer Ferenc tulajdonos.**

Teljes lakberendezések, háló-, ebédlő- és szalonberendezések, ugyszintén valódi angol bőr ülőbutorok készpénzfizetés mellett, igen előnyösen beszerezhetők illetve megrendelhetők **setlen részletfizetésre is Gresz Lajos** kárpitos és diszitőnél. Raktár és mühely: VIII., József-körut 17.

Időjelzés.

— *A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése.* —

Budapest, julius 29.

Az időjárási helyzet fővonásaiban a tegnapival megegyező; a maximum magasságából veszitve — ma Irország táján van, a minimum pedig Norvégia és Finnország között; ezenkivül Kis-Ázsia fölött is alacsony a légnyomás.

Az idő Európában tulnyomóan felhős, számottevő esők Norvégiában, Németországban és a Balkán keleti felén voltak; a hőmérséklet Közép-Európában a normális alatt van, nyugotról azonban már emelkedni kezd.

Hazánkban csupán Erdély délkeleti részén volt számottevő eső; a hőmérséklet általánosan sülyedt.

Kilátás: Száraz idő várható emelkedő hőmérséklettel.

Vizállás.

		julius 29. m e t e r	julius 28. m e t e r			julius 29. m e t e r	julius 28. m e t e r
Inn	Schärding	2.45	2.3[illegible]	Tisza	M.-Sziget	0.50	[illegible]
Duna	Passau	3.24	3.11	„	Tekeháza	0.28	[illegible]
„	Linz	0.74	0.80	„	V.-Namény	0.40	[illegible]
„	Bécs	0.71	0.7[illegible]	„	Tokaj	0.54	[illegible]
„	Pozsony	3.02	3.04	„	Tisza-Füred	[illegible]	[illegible]
„	Komárom	3.3[illegible]	3.14	„	Szolnok	0.86	[illegible]
„	Budapest	2.86	2.57	„	Csongrád	0.90	[illegible]
„	Paks	2.11	1.94	„	Szeged	1.56	[illegible]
„	Mohács	3.10	3.10	„	Török-Becse	1.[illegible]	[illegible]
„	Gombos	3.[illegible]8	3.88	„	Titel	1.90	[illegible]
„	Ujvidék	3.20	3.34	Ondova	Bártfa	0.40	[illegible]
„	Pancsova	2.84	2.40	Topolya	Hoór	0.82	[illegible]
„	Orsova	2.94	3.02	Bodrog	Zemplén	1.47	[illegible]
Morva	Magyarfalva	0.84	0.98	Sajó	Zsolca	1.70	[illegible]
Vág	Zsolna	1.—	1.10	Hernád	H.-Németi	0.04	[illegible]
„	Trencsén	0.74	0.83	Berettyó	Margita	0.—	[illegible]
„	Szered	1.06	1.16	„	B.-Ujfalu	0.—	[illegible]
Rába	Sz.-Gotthárd	0.30	0.30	Körös	Csucsa	0.18	[illegible]
„	Sárvár	0.23	0.2[illegible]	„	N.-Várad	0.18	[illegible]
„	Győr	2.08	2.22	„	Belényes	0.56	[illegible]
Dráva	Pettau	0.—	0.—	„	Tenke	0.12	[illegible]
„	Zákány	0.43	0.40	„	Gurahonc	0.46	[illegible]
„	Barcs	1.07	0.8[illegible]	„	Borosjenő	0.20	[illegible]
„	Eszék	2.28	2.—	„	Békés	1.04	[illegible]
Mura	M.-Szerdah.	0.60	0.60	„	Gyoma	1.36	1.06
Száva	Zágráb	0.[illegible]4	0.7[illegible]	Maros	Gy.-Fehérvár	0.50	[illegible]
„	Sziszek	0.45	0.18	„	Branyicska	0.84	[illegible]
„	Mitrovica	3.09	2.44	„	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Dees	0.[illegible]8	0.09	„	Arad	0.66	[illegible]
„	Szatmár	1.14	1.04	„	Makó	0.[illegible]4	[illegible]
Kraszna	N.-Majtény	0.08	0.15	Temes	K.-Kostély	0.72	[illegible]
Latorca	Munkács	0.01	0.02	Béga	Kiszető	0.88	0.83
Laborca	Homonna	0.—	0.—	„	Temesvár	0.04	0.06
Ung	Ungvár	0.—	0.—	„	Becskerek	0.14	0.15

Szinházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZINHÁZ.
M. KIR. OPERAHÁZ.
NÉPSZINHÁZ.
MAGYAR SZINHÁZ.
VIGSZINHÁZ.
Szünet.

FOVÁROSI NYARI SZINHÁZ.
a Krisztinavárosban.
Vasárnap, 1899. évi julius hó 30-án.
D. u. 3 órakor félhelyárakkal:
Cigánybáró.
Nagy operette 3 felvonásban. Irta: Jókai. Zenéjét szerzette Strauss.
Este:
Petőfi nyitány.
Irta: Eisenbach Sándor.
I.
Talpra magyar.
Irta: Verő György.
II.
Először:
Petőfi.
Szinmű 1 felvonásban. Irta: Rudnyánszky Gyula.
III.
Petőfi halála.
(A segesvári csata.)
Irta: Verő György.
IV.
Nagy Bella k. a. felléptével:
Apotheosis.
Irta: Jókai Mór.
Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Vasárnap, 1899. évi julius hó 30-án két előadás:
Délután 1/24 órakor félhelyárakkal diszelőadás Petőfi Sándor halálának 50-ik évfordulója emlékére.
Petőfi élete és halála.
Látványos szinmű dalokkal 5 képben. Irta: Egervári P. Ödön. Zenéjét összeállitotta Nikolics.
Első kép: *A költő álma.*
Második kép: *Talpra magyar.*
Harmadik kép: *A feltámadt Hunyady János.*
Negyedik kép: *A segesvári ütközet.*
Ötödik kép: *Petőfi halála.*
Záradékul:
Apotheosis. Petőfi nem halt meg. Petőfi halhatatlan.
Némakép.
Este:
rendes helyárakkal diszelőadás
Prológ.
Irta: Taksonyi József.
Szavalja: Hidvégi Ernő.
Ezt követi:
Sziklai Kornél, a Magyar Szinház tagjának felléptével:
Két ember tragédiája.
Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta Feld Mátyás.
Kezdete 7½ órakor.

Ős-Budavára.

Megnyitás d. u. 3 órakor. Nyitva reggeli 4 óráig.
Ma vasárnap, 1899. julius 30-án.

Petőfi ünnepély.
Szini előadás, Talpra magyar, Apotheosis.
Ezenkivül:
6 előadás a nyilt szinpadokon 6
Operette, bohózat, variété, vigjáték.
Confetti és szerpentin.
Belépődij délután 6 óráig 20 krajcár, azután 30 kr.
Mérsékelt áru belépőjegyek a dohánytőzsdékben kaphatók.

Éppen most jelent meg!
Peterdi Sándor:
Jefte leányai
és egyéb
ELBESZÉLÉSEK.
Bolti ára 1 frt.
Megrendelhető:
a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában
József-körut 18. sz.

Káros hamisitások miatt nagyon ügyeljünk a **SCHAFFER RÓZA** névre.
Csakis ezen védjegygyel valódi.

Törvényesen védve.

Szépség gazdagság!!
Szépség hatalom!!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a
Mme Rosa Schaffer
szerb kir. udvari és kamarai szállitónő, Bécs, I., Graben 14. által föltalált és használt szépitőszerek által sikerült.

Poudre ravissante cs. kir. kiz. szab. Minden hölgynek, ki egyszer pró bálta, nélkülözhetetlen: a bőrt vakitó fehérre varázsolja és pompás zománca alatt a bőrkiütések, anyajegyek és himlőhelyek is eltünnek. — A ráncokat és redőket kisimitja, a káros szépitőszerek által kitágitott likacsokat összehuzza és az arcnak üde, rózsás fiatal szint kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet a nélkül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltünnék. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Créme ravissante évtizedekkel fiatalit, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténkint minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőr üdeségét, erősiti és a legkitünőbb, biztos hatásu toilett-viz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

A Ravissante créme, puder és viz az 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállitáson nagy aranyéremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. **homlokkötő** darabonkint 1 frt 50 krért és a **„Savon-Ravissante"** kiváló szépségszappan hölgyek és urak részére, darabonkint 80 krért.
Központi raktár: **ROSA SCHAFFER**, Bécs, I., Graben 14. szám.

GŐZEKÉKET, GŐZHENGEREKET
és
GŐZUTIMOZDONYOKAT
minden czélszerű nagyságban és a legjutányosabb árak mellett épitenek
JOHN FOWLER & Co.
Budapest-Kelenföldön
a vasutállomással szemben.

Magyar ember magyar irótollal irjon!
Aki jó magyar irótollal és tollszárral akar irni, az használjon Schuler József-féle magyar acél-irótollat.

Felülmulhatatlan, angol gyártmányokkal minden tekintetben versenyképes.
Különösen ajánlhatók a következők:
Dániel Ernőné 532, 408, 450, 155. 554. Dániel Ernő 1893.
Minden papirkereskedésben kapható.

Zongora termeinkben
Kossuth Lajos-utca 22.
(Károly-körut sarkán.)
Zenepalota.
a legjobb hirű **zongorák** állandó dus választékban

ERARD
hires párisi és londoni zongoragyár (szállitója az angol királynőnek és az egész királyi családnak)
egyedüli képviselete
valamint a
FEURICH
(a szász király udv. szállitója)
világhirü zongoráinak
mely gyártmány minden más zongorát messzetulszárnyal — kizárólagos képviselete.
Sternberg Armin és Testv.
hangszer-gyár
cs. és kir. udv. szállitók
Zongora-termek:
Kossuth Lajos-utca 22. sz.
(Károly-körut sarok).
Zenepalota.

Graz. Graz.
Hotel „zur goldenen Birne"
a város központjában, a meráni parkkal szemben, a legszebb fekvésü szálló, ujonnan kényelmesen berendezve.
HUTTER J., tulajdonos.

1849—1899.
PETŐFI-ALBUM.
100 ÉNEK és DAL
zongorakisérettel **Petőfi Sándor** költeményeire. — Összegyüjtötte: **Langer Viktor.**
Ára diszkötésben, **Petőfi Sándor** legjobb arcképével ellátva 2 frt, postadijjal 2 frt 20 kr. Kapható a kiadóknál **Rózsavölgyi és Tsa** cs. és kir. udv. zenekereskedésében.

Vendéglőm megnyitása!
Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség és t. vendégeim szives tudomására juttatni, hogy a tegnapi napon a VII. ker., Kerepesi-ut és Nyár-utca sarkán a régi sziterrel szemben (?) vendéglőmet megnyitottam. Törekvésem leend, ugy kitünő magyar konyhámmal és valódi hirnevü boraimmal, kir. serfőzdéből való világos, á la „Pilzen," sötét, Maláta, „Góliát" sörökkel, valamint pontos és figyelmes kiszolgálással a t. vendégek igényeit kielégiteni. A t. közönség szives pártfogását kéri
mély tisztelettel
Madai L.

A Kőbányai Királysörfőző
Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanár urak által gyógycélokra ajánlott
GOLIÁT MALÁTASÖRE
idegbajokban, vérszegénységnél, émésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik és egyuttal
Legkellemesebb üditő ital.
Ára vidékre kőbányai vasuti állomásboz szállitva: nagy palack 19 kr, kis palack 13 kr, fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállitmány 30 palack.
Betét: nagy ládáért 1 frt 60 kr, kis ládáért 1 frt 20 kr, palackért 6 kr, mely azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatik.
Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII., Kertész-utca 40. és a vidéki raktárosoknál.
Budapesten kapható minden nagyobb füszerkereskedésben és puharankint a Gulisana automata buffet-kben is.

Első cs. és kir. osztrák-magy. kizárólag szab.
Homlokzat-festék-gyár
KRONSTEINER KÁROLY
Bécs, III., Hauptstrasse 120.
(Saját házában.)
Kitüntetve aranyérmekkel.
Főherceg! és herceg! uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari, bánya és gyári társulatok, épitési vállalatok, épitőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállitója. — E homlokzatfestékek, melyek mészben feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában kilónkint 16 krtól felfelé szállittatnak és ami a festék szürtisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel.
Mintakártya, ugyszintén használati utasitás kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Katona-ügyekben
legjobban, leggyorsabban és legolcsóbban eljár és elintéz
reklamációkat,
megszerez **utleveleket, idő előtti nősülésre engedélyeket,** eljár a **tiszt urak és önkéntesek összes személyes ügyeiben** stb. a **Domініke János** v. cs. és kir. százados tulajdonát képező
KATONAÜGYI IRODA
Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

Figyelmeztetés azoknak, kik nevelőnőket a külföldről hozatnak!
Egy bizonyos Trautween Augusta, svájci születésü, kikiskoru gyermekeimhez 2 évre volt mint nevelőnő szerződtetve, anélkül, hogy részemről itt említendő (?) fennforgott volna, julius 20-án éjjel Abbáziában házamból megszökött.
A t. c. érdekeltek szives kedjenek óvakodni tőle!
Obertynsky Ádám.

Cselédek
biztositását betegség esetére csak **1 frt 50 kr. évi dijért** — bármely naptól kezdődőleg — elvállalja minden mellékdij nélkül a „Zion" jótékonysági egylet, VII. ker., Erzsébet-körut 26. szám. (TELEFON: „ZION"-EGYLET).

Szt-Lukácsfürdő
Vendéglő! Kávéház!
Az igazgatóság saját üzemében.
Jó ételek és italok, olcsó árak.
Étterem az udvarban (zárt helyiség).
Gyönyörü terrasse a Dunára.
Mindennap katonazene.

Őszül a haja??? Ha igen, akkor használja a
Hair Regenerátor
kitünő szert, mely nem festi a hajat, hanem a haj eredeti szinét adja vissza. **Üvegje 1 forint.**
Egyedül:
oltán Béla udvari szállitó gyógyszertárában
Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 23. sz.

Rohitsi
TEMPEL FORRÁS
Valódi Tartományi
PÓRAKTÁR
Budapesten
Hoffmann József-nál
Bathory-utcza 8. szám.
A Rohitsi savanyuviz mint gyogyszer felülmulhatatlan hatásu gyomor- és bélbuntalnál, az ivarszervek hurutjainál máj- és lépbajoknál, de különösen váltólaznál.
A Tempel forrás borral vegyitve kitünő üditő ital.
A Styria forrás ellenben kizárólag ivókura használtatik.
STYRIA FORRÁS
Savanyuviz

Színházak, szórakozó helyek.

KISFALUDY SZINHÁZ.
Ó-Budán.
Vasárnap 1899. évi julius hó 30-án.
Sulamit, Jeruzsálem leánya.
Keleti opera 4 felvonásban, 7 képben. Irta: Goldfaden Dávid. Zenéjét szerzette: Dávidsohn Emánuel.
Személyek:

Monaoch,	Radó S.	Ábigail	Kápolnai
Sulamit	Kövessyné	Zigitang	Tukoray
Absolon	Erczkövy	Ezriel	Tarján

Kezdete 7½ órakor.

Somossy Mulató
Albrecht Ferenc, bérlő.
Renoválás és átalakitás miatt a mulató zárva marad.
Megnyitó előadás 1899. augusztus 12-én uj müsorral és uj különlegességekkel.
Albrecht Ferenc
igazgató.
A télikert, kávéházhelyiségek és Chambre separéek nyitva lesznek. Minden este Munczy Lajos zenekara.

M. kir. államvasutak- 102120/99. szám.
Hirdetmény.
A magy. kir. államvasutak budapest jobbparti üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a budapesti északi főmühelytelepen létesitendő faszáritó épületnek és két faraktárnak előállitására szükséges épitési munkák végrehajtására.
A tervek, a költségvetések, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten a magy. kir. államvasutak budapest—jobbparti üzletvezetőségének pályafenntartási osztályában (VIII., külső Kerepesi-ut 13. sz., nyolcház-csoport, II. ház. I. em., 50. ajtó), a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Az ajánlatok legkésőbb 1899. évi augusztus hó 3-án déli 12 óráig nyujtandó be alulirott üzletvezetőség titkári osztályánál.
Az ajánlatokat 50 kros, az ajánlat mellékleteit ivenként 15 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal nyujtandók be:
„Ajánlat a budapesti északi főmühelytelepen előállitandó faszáritó épület és faraktárak létesitésére.“ Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.
Az ajánlat benyujtását megelőző napon, vagyis 1899. évi augusztus 20-án déli 12 óráig 470, azaz Négyszáz hetven o. é. forint bánatpénz teendő le a magyar kir. államvasutak Budapest jobbparti üzletvezetőségének gyüjtőpénztáránál, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.
A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.
Az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számittatnak, de névértéken felül számitásba nem vétetnek.
Budapesten, 1899. julius hóban.
A m. kir. államvasutak budapest jobb- (Utáuyn nem dijazt,) parti üzletvezetősége.

A Ceglédi Ipar és Kereskedelmi Bank
részvénytársaság
a f. évi szeptember havában üzembe helyezendő áru- és terményraktár üzleténél egy
raktárosi
állás betöltésére ezennel pályázatot hirdet.
Az állásra oly egyén tarthat igényt, kinek megfelelő szakképzettsége van és óvadékot képes letenni. Előnyben részesül, ki hasonló vállalatnál már alkalmazva volt.
Évi fizetés egyelőre 600 frt, természetbeni lakás és az igazgatóság által megállapitandó jutalék.
Az állás elfoglalásakor köteles az illető az igazgatóság által — a pályázó meghallgatásával — meghatározandó összeget *készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban* az intézet pénztáránál letenni.
Az első szolgálati év próbaidőnek tekintetik melynek sikeres betöltésével következik csak a vég legesités.
A sajátkezüleg irt pályázati kérvények *f. évi augusztus hó 12-ig* alulirt *igazgatósághoz küldendők;* az állás f. évi szeptember hó 1-én elfog lalandó.
Kelt Cegléden, 1899. julius hó 25-én.
Az igazgatóság.

HEIM-féle Meidinger-kályhák.
A feltaláló Dr. Meidinger tanár ur által kizárólag jogositott
HEIM K., Budapest és Bécs
cs. és kir. udvari szállító.
Legjobb hirnevü cs. és kir. kiz. szab.
KÁLYHÁINK

MEIDINGER-OFEN
H. HEIM
eredeti minőségben csak gyári raktárunkban
BUDAPESTEN, THONET-udvarban kaphatók.
Ajánljuk továbbá a mi „HESTIA“ szabályozható-, töltő- és ventilációs kályhánkat kettős köpennyel.
FÜSTEMÉSZTŐ KANDALLÓKAT.
Központi légfütést egész épületek számára.
Szárito-készületek ipar- és gazdasági célokra.
Prospektusok és árjegyzékek ingyen.

Katona puskaművesek alta' kipróbált
REVOLVEREKET és FEGYVEREKET

ajánlunk.
Lefaucheux

7m/m	9m/m	12m/m
2.—	3.—	4.—

Angol bulldog

7m/m	9m/m	12m/m
3.—	4.—	5.—

Revolver börtáska 1.—, 1·50, 2 —
Vidéki szétküldés naponta utánvét mellett. Képes árjegyzék két revolverek fegyverek, lőszerek s vadászfelszerelésekről kivánságra ingyen és bérmentve küldünk.
Tiller Mór és Társa
cs. és kir. udvari egyenruha szállitók
Budapest, Károly-laktanya.

Ocska és uj ajtók, ablakok
méret után, teljesen felszerelve olcsón kaphatók
EISLER ÁRMIN
épitő asztalosnál
Budapest, V. Nádor-u. 61.
(a Lipót-körut sarkán.)

Butor
ugy készpénzért, mint részletfizetésre legjutányosabb
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél
BUDAPEST,
VI., Teréz-körut 8.
(Andrássy-ut közelében.)

Zongorák és pianinók

A világ első gyáraiból, valamint saját készitmények, melyek zeneművészek által a zene gyöngyeinek neveztettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók.
Keresztély mintazongoratermében,
Budapest, Váci-körut 21. sz.
Ócska zongorák becseréltetnek és hangolások, valamint javitások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körut 21. sz. (Ipar-udvar).

Kézimunkák
himző anyagok és himzőszövetek rendkivüli nagy választékban szabott gyári árakon kaphatók
BÉRCZI D. SÁNDOR
női kézimunka nagyiparosnál, *Budapest, Király-utca 4.* Legujabb képes árjegyzékemet 1725 eredeti kézimunkarajzra kivánatra bérmentve küldöm. *Gyari raktár* legjobbnak elismert **„VIKTORIA“** kézi himzőgépekből. Darabja 4 forint. Viszonteladók *engedményt* kapnak.

Hozzávaló himzőkeret és himzőanyagok nagy választékban.

Mü-órás és ékszerész.
Wecker-óra darabja 1 frt 55 kr.
Nickel-órák darabja 2 frt 40 kr.
Órák és ékszerek részletfizetésre is eladatnak.
80 kr. **minden órajavitás** 80 kr.
3 évi jótállás mellett.
Reisz Fülöpnél
IX. kor., Soroksári-utca 14. szám.

Mesés találmány
a „Kosmos“-féle
változó Levelező-lapok.

Egy csodagépet vélünk a változó levelezőlapban elrejtve találni, ha kezünkbe veszszük. **Bámulatba** ejti az embert ezen találmány. A le elezőlapon látható alakok éppugy **mozognak,** mintha elevenek volnának: Egy jókedvü clown szemünk előtt emelgeti bohócsapkáját, mozgatja mindkét kezét s felénk öltögeti nyelvét. A másik kép: Egy bájos szépségü szunnyadó leányt ábrázol, de ime látogató jelentkezik és csodák csodája, a még az imént szunnyadó leány mosolyogva nyitja föl szemeit. Nem tudunk betelni a képek látásával. Eddig megjelent két sorozat, egy-egy sorozat 10 különféle változó képes levelező lapokat tartalmaz, elegáns, csinos kivitelü boritékban. — Ára 1 sorozatnak, 10 drb 80 kr., mely összeg bélyegekben is beküldhető, 2 sorozat, 20 drb 1 forint 30 kr. **Viszont eladásitók** 50 drbot 2 frt 50 krért, 100 drbot 4 frtért, 1000 drbot 35 frért rendelhetnek. Kapható a főelárusitó cégnél **Magyar Keresk. Közlöny, Budapest, VII. ker Károly-körut 9. sz.**

A VILÁGIRODALOM
LEGOLCSÓBB TERMÉKE.
PETŐFI SÁNDOR
összes
KÖLTEMÉNYEI.
Eredeti kéziratok és kiadások alapján megjavitott harmadik népies kiadás egy kötetben a költő arcképével.
Millenniumi kiadás.
Ára a 788 oldalra terjedő diszes vászonkötésü kötetnek . . . . **csak 1 frt.**
Kapható a kiadóhivatalban:
„ATHENAEUM“
irodalmi és nyomdai részvénytársulat
BUDAPEST,
VII. ker., Kerepesi-ut 54. szám,
valamint minden könyvkereskedésben.

Vasbutorok | Divatáruk | Penzszekrények | Gyermek-ruhák | Fa-butorok | Kalapok | Utazó-cikkek | Cipők | Ezüst-ékszer

Függőlámpák | Porcellánáruk | Férfi ruhák

Párisi nagy áruház.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

BUDAPEST, VII., KEREPESI UT 38.

NÁSZ- ÉS ALKALMI AJÁNDÉKOK.

TELJES KONYHA-BERENDEZÉSEK.

KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Minden 10 frtnyi bevásárlásnál, bármely fénykép után, müvészies kivitelü, 60 centiméter nagyságu hü

életnagyságu fényképet

1899. julius hóban

INGYEN

adunk és a képhez szükséges **diszes kivitelü papir keretért** (passe-partout) csupán **1 frt 50 krt** számitunk. A világ egy müintézete sem képes az **ingyenképet** önmagában 10 frtért elkésziteni.

Párisi nagy áruház.

Optikus cikkek | Szőnyegek | Gyermek-kocsik

Fegyverek | Játék-áruk | Inga-órák | Diszmü áruk | Zseb-órák | China-ezüst | Esernyők | Szövetek | Kosár-áruk

ARAD.

Révész Nándor könyv-, zenemü- és papirkereskedése Arad, Szabadságtér 20. sz. Hazai és világirodalmi termékek állandó és dus raktára. Iskolai könyvek, Ó lási zenemü raktáram a legnagyobb ig nyeket kielégitőleg van felszerelve. Ügyvédi könyvek és nyomtatványok. Gazdag raktár mindennemü iró-, levél- és rajzpapirok-, iró- és rajzszerekből. Legnagyobb és legszebb választéku raktára mindenféle disz levélpapirok és egyszerü levélpapiroknak. Üzleti könyvek gyári raktára.

Krausz Lajos órás, ékszerész és látszerész, Arad, Andrássy-tér 15.
Javitások pontosan és jótállás mellett eszközöltetnek.

Magyar Király Szálloda Arad. A város legszebb helyén, villamos megállóhely, csak Arad hegyvidéki borok. Kitünő konyha, szép szobák, mérsékelt árak.

BUTOR

Győződjék meg mindenki!

Olcsóbb mint bárhol,

szolidan kidolgozott **asztalos- és kárpitos-butorok** a legegyszerübbtől a legfinomabb minőségig, jótállás mellett,

Varga Mihály *és Társai magy. butoripar-társaságnál*

Budapest, Belváros, IV., Koronaherceg-utca 2. sz. Kigyó-tér sarkán.

A legujabb árjegyzéket több mint 300 képpel 25 krnak bélyegben való beküldése ellenében franco küldjük.

Közérdekü müvek iparosok részére.

Iparunk ujra ébredése. Irta dr. Váli Béla.	Ára	30 kr.
Müvészet az iparban. Irta Mosdósy Imre.	Ára	30 „
Iparos-kát... Irta dr. Pechány Adolf ...	Ára	30 „
Magyarország vidéki városai ipari szempontból Irta György Aladár	Ára	30 „
A munka szerepe a közgazdaságban. Irta Mudrony Soma	Ára	30 „
Apróságok a természettudományok köréből. Irta dr. Szterényi Hugó. 2 füzet. ...	Ára	60 „
Az iparban szereplő ásványok. Irta dr. Szterényi Hugó. Két füzet	Ára	60 „
Olvasmányok az iparchémia köréből. Irta dr. Hankó Vilmos. Két füzet	Ára	60 „
Bosznia és Hercegovinia gazdasági és néprajzi leirása. Irta Strausz Adolf.	Ára	60 „
Román a gazdasági és néprajzi leirása. Irta Strausz Adolf	Ára	60 „
A müvészetek köréből. Irta Csizik Gyula	Ára	30 „
Az ipar története. Irta Csizik Gyula ...	Ára	30 „
Az iparos kincseskönyve. Irta dr. Hankó Vilmos	Ára	30 „

Megjelentek és kaphatók: a

„Budapesti Napló“

kiadóhivatalában

József-körut 18. szám.

Magy. kir. államvasutak Igazgatósága.
113696/CI.

Hirdetmény.

Az 1900. évben Párisban tartandó világkiállitáson résztvevő kiállitók tájékoztatása céljából már most közhirré tétetik, hogy ugy a kiállitásra küldendő mint az onnan visszaküldendő, el nem adott és ki nem sorsolt kiállitási tárgyak szállitására (élő állatok kivételével) a magyar és osztrák, valamint a bosznia-hercegovinai vasutak ugy az oda, mint a visszaszállitásra nézve helyi dijszabásaik dijtételeiből, nemkülönben az ezen vasutak egymásközti forgalmában fennálló kötelóki árudijszabások dijtételeiből 50%-nyi mérséklést engedélyeztek, a visszaküldés határidejét a kiállitás berekesztését követő 6 hónapra terjesztvén ki.

Az osztrák és magyar, valamint a bosznia-hercegovinai vasutak részéről engedélyezett ezen kedvezmény mikénti alkalmazására vonatkozó feltételek, valamint a külföldi vasutak kedvezményei később fognak közzé tétetni.

A kiállitásra rendelt élő állatoknak Párisba és vissza való szállitására a fentnevezett vasutakon a kiállitási állatokra érvényes dijszabás fog alkalmaztatni.

Budapest, 1899. jul. hó.

A magy. kir. államvasutak igazg.

(Utánny. nem dijaztatik.)

További különlegességek:

Iró- és másoló-tinták.

Vizmentesitő bőrkenőcs.

Szab. talpóvószer „Vandol“

Fémtisztitó paszta és ezüst- és arany-tisztitó szappan.

Bőrlakk. Lószerszám-paszta. Fegyver- és pata-zsir.

Avilágglegjobb FÉNYMÁZA!

Aki lábbelijét szép fényesen és tartósan akarja gondozni, vegyen csak

Fernolendt-féle cipőfénymázat

világos lábbelinek csak

Fernolendt-féle természetes bőrkrémet.

Mindenütt kapható.
Cs. k. szab. gyár alap. 1832. Bécsben.
Gyári raktár:
Bécs I Schulerstr. 21.

A sok értéktelen utánzat kikerülésére tessék gondosan ügyelni a nevemre:

St. Fernolendt.

Valódi párisi gyartmány, jótállás mellett, eredeti csomagolásban.

Gummi és halhólyag tucatonkint . .	1 frttól	6 frtig
Párisi női szivacska	2 „	6 „
Irrigator	1.80 „	5 „

Eredeti pessarium occlusivum (Peliporus) Menzinga tanár szerint vezetővel 1.80 frttól 2.50 frtig. Szabad. havibaj elleni kötelék „Diana-öv“ 3.50 krttól 5 frtig. — Gyüjtemény uraknak 3 frttól 10 frtig. **10 frtnyi megrendelésnél 15% árkedvezmény.**

Megrendelések pontosan és dis kéren eszközöltetnek.

KELETI J. cs. és kir. szab. kötszer-gyártó Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Külön beiratkozás záródó. Árjegyzék ingyen, zárt boritékban.

Mindazoknak, kik gyors, alapos és biztos gyógyulást óhajtanak, ezen kitünő szakorvost a legmelegebben ajánlhatjuk.

Univ. Med. Dr. Czinczár J.

Bőrgyógyász, bőrápolás, nemi- és húgyszervi bántalmak képesitett szakorvosa.

gyógyit gyors és biztos sikerrel, kényelmes módon ugy nőknél, mint férfiaknál mindennemü a nemi betegségek és gyengeség állapotok elnevezése alatt összefoglalt bármily régi keletü bántalmakat, továbbá bárminő bőrbetegséget és szépséghibát a külföld által elismert legujabb kitünő módszereivel.

Lakik: **Budapest, VII., Kerepesi-ut 14., I. em.**

Rendel **délelőtt 10—1-ig, délután 3—7-ig.**

Külön várótermek hölgyek és urak részére.

Levelekre azonnali válasz.

Vizgyógyintézet „Priessnitzthal“

Mödlingben

Bécs mellett, 48 éve áll fenn, 20 év óta Dr. Weiss József vezeti — Kitünő gyógysikerek **belső betegségeknél és idegbajoknál.** — Vizkurák — Villamos kurák. — Hizlaló kurák. — Mérsékelt árak legjobb ellátással. Prospektusok kivánatra ingyen.

Ezrek mennek Carlsbadba,

hogy rossz gyomrukat kireperálják és ujra jól emészszenek és erre elköltenek — néha hiába — egy vagyont, pedig ezt a célt otthon kényelemben, kevés költséggel elérik a

„PEPSIN-BOR“

használata által, mely az ételt megemészteni segit és a gyomort rövid idön tökéletesen helyreállitja. Az én pepsin-borom kedves izü és hatása ki nem marad. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 5 üveg franco küldve 6 forint.

ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerész, müvegyészeti laboratoriuma Aradon. Kapható Budapesten: Török József gyógyszerész urnál, Egger-féle Nádor-gyógyszertárban valamint minden magyarországi gyógyszertárban.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAPlan PAPlan PAPlan

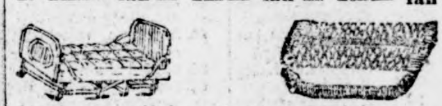

összerakható vaságy 3 matraccal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 drb rouge paplan	1.70	1 tengerifü fejvánkos	1.—
1 „ cachmir paplan	2.50	1 levarott szalmazsák	2.20
1 „ satin cachmir paplan	3.50	1 „ matrác	3.80
1 „ atlasz cachmir paplan	4.80	1 Crinde Afrique matrác	4.80
1 „ atlasz selyem paplan	7.50	1 lószőr „	12.—
1 „ fodros atl. sely. paplan	12.—	1 parnázott ruganyos matrác	16.—
1 „ jó vászon ágylepedő varrás nélkül	1.20	1 nagy szoba szőnyeg 200/300	2.50
1 drb jó vászon chiffon paplan lepedő	1.80	1 ablak tunis függöny	1.50
1 drb flanel takaró pokróc	1.80	1 bouret ágyteritő	2.20
1 drb jó lópokróc	1.50	Futószőnyeg méterenkint 25 krtól 4 frtig.	

GICHNER JANOS és TÁRSA

paplan, matrác és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függöny-, ágy- és asztalteritő stb. nagy választékban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Nem tetsző árukat kicserélünk, vagy a pénzt visszaadjuk

A nekünk bemutatott számtalan megbizható, hiteles köszönirat folyton ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő intézet Budapest. Andrássy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugyesőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierő, magömlések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármennyire idültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bőrbetegségeket gyógyit uj gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-tudor, volt csász. kir. oszt. főorvos

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész **délután 4 óráig,** este 7 órától 8 óráig.

Dijazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTALnál megrendelhető **NÉPSZERŰ UTMUTATÓ** (már 15-ik kiadásban megjelent) nemi betegségek és ezek észszerü gyógykezeléséhez cimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., **most csak 90 kr.** A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. — IV. Hugycsőtakár (tripper) és hugycsőszükületek. — V. A bujakór (siphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. IX. A ivarszervek megbetegedésének főtényezője prostitució.

Beniczkyné Bajza Lenke

válogatott regényei

Beniczkyné. Saját kezébe	—.50
Beniczkyné. Ő az. Regény	1.—
Beniczkyné. A hegység tündére	1.—
Beniczkyné. Rang és pénz	1.—
Beniczkyné. A vér ...	—.50
Beniczkyné. Közvélemény	1.—

Megrendelhető a **„Budapesti Napló“** kiadóhivatalában. **József-körut 18.**

A nemi viszonyokra gyakorolt befolyás.

Irta: SCHENK LIPÓT dr.,

a bécsi cs. kir. egyetem tanára és az ottani embryologiai intézet vezetője.

Tudós hazánkfia ezen müvében megmérhetlen horderejü felfedezését hosszas megfigyeléseinek gyümölcseként hozza nyilvánosságra. Az egész világ szaklapjai és a napisajtó hetekig foglalkozott ezen müvel, mely az orvosi köröket és a nagyközönséget egyaránt érdekli.

A mü ára 2 forint.

Az összeg előzetes beküldése után bérmentve küldetik meg.

Megrendelhető: a **Budapesti Napló** kiadóhivatalában Budapest, József-körut 18. szám.

A nagykanizsai Felső Kereskedelmi Iskolában,

melynek érettségi bizonyitványa az egyévi katonai önkéntességre jogosit, a beiratások a jövő tanévre f. é. szept. hó 1., 3. és 4-ik napjain eszközöltetnek Az intézet 1857 óta áll fenn. végzett növendékei, kiknek száma a 1½ ezret meghaladja, a bel- és külföld legelőkelőbb házaiban nyertek alkalmazást. — Részletes prospectust készséggel küld 7964 **az igazgatóság.**

A MAGYAR KÖNYVTÁR
eddig megjelent számai.

Szerkeszti: Radó Antal. Kiadja: Lampel Róbert (Wodiáner F. és fiai.)

Az eddig megjelent **120** szám **együtt véve havi 1 frtos részletfizetésre is** kapható.

Az első részlet kifizetése után a 120 szám egyszerre szállittatik.

Egyes szám ára 15 krajcár.

*1. **Katona József.** Bánkbán. (Beöthy Zs.)
2. **Maupassant.** Apró elbeszélések. (Tóth B.)
3. **Berzsenyi** Dániel válogatott ódái.
4. **Coppée.** A kovácsok sztrájkja s más elb. költ. (Radó A.)
*5. **Kisfaludy** K. A kérők. (Beöthy Zs.)
6. **Sipulus.** Humoreszkek.
7. **De Amic's.** A bor. (Tóth Béla.)
8. **Zrinyi.** Szigeti veszedelem. (Bánóczi.)
*9. **Maurier-Potter.** Trilby. (Fái Béla.)
10. **Csokonai.** Dorottya. (Négyessy.)
11—12. **Arany János** válogatott balladái. Isk. k. (Riedl.)
13. Olasz elbeszélők tára. (Radó.)
14. **Petőfi.** Uti rajzok.
*15. **Dumas.** A kaméliás hölgy. (Szemere A.)
16. **Szomaházy István.** Légyott hármasban.
17. Francia elbeszélők tára. (Ambrus.)
*18. **Rovetta.** Abecstelenek (Radó.)
19. **Kisfaludy Károly** válogatott költeményei. (Bánóczi.)
*20—21. **Shakespeare.** Szentiván-éji álom. (Arany J.) Isk. kiad.
22. **Kármán J.** Fanni hagyományai. (Bánóczi.)
*23. **Byron.** Manfréd. (Ábrányi Emil.)
24. **Ágai A.** Violka Vera.
*25. **Sardou és Najac.** Váljunk el. (Fáy Béla.)
26. **Deák Ferenc** 1861-iki felirati beszéde.
*27. **Aischylosz.** A leláncolt Prometheusz. (Zilahy)
28. **Bársony István.** Vadásztörténetek.
*29. **Murger-Barrière.** Bohém-élet. (Radó A.)
30. Béla király névtelen jegyzőjének könyve. (Szabó—Mika.)
*31. **Molière.** Dandin Gy. (Hevesi.)
32. **Gracza György.** 1848. március 15.
33. **Bourget.** Három elbeszélés. (Hevesi S.)
34. **Szabolcska Mihály.** Versek.
35. **Turgenyev.** Az ötödik kerék. (Sz. Nogáll J.)
36. **Kossuth Lajos** 1848. jul. 11-iki beszéde.
37. **Flammarion.** Csillagos esték. (Tóth Béla.)
*38 **Tóth Kálmán.** A király házasodik.
39. **Droz.** Azur, az asszony és a baba. (Béri Gy.)
40. **Vértesi Arnold.** Kisvárosi történetek.
*41. **Ibsen.** A népgyülölő. (Vikár Béla.)
42. A kuruc-világ költészete. (Kardos.)
*43. **Schiller.** A messinai menyassz. (Váradi A.)
44. **Petőfi.** Elbeszélések és hirlapi cikkek.
45. **Poe.** Rejtelmes történetek. (Tolnai V.)
46. **Jókai.** Emlékbeszéd Rudolf trónörökösről.
47. **Kozma Andor.** Vig elbeszélések.
48. **Butti.** Az erkölcstelen. (Tóth Béla.)
49. **Petőfiné** naplója és levelei. (Jókai.)
50. **Tennyson.** Arden Enoch. (Lőrinczy Zs.)
*51. **Murai Károly.** Huszárszerelem.
52. Magyar népballadák. (Morvay.)
*53. **Cavallotti.** Énekek éneke. (Radó Antal.)
54. **Fáy András** válogatott meséi. (Badics.)
55. **Szalagub.** A medve. (Ambrozovics D.)
56. **Ambrus Zoltán.** A hajótöröttek.
57. **Meyer Konrád.** Egy szegény fiu szenvedése. (Hevesi.)
*58—59. **Jókai.** Helvila.
60. **Csehov.** Falusi asszonyok. (Szabó Endre.)
61. **Kölcsey** válogatott beszédei.
62. **Yke.** Ujjászületés. Amerikai regény.
63. **Áldássy Antal.** Pázmány Péter élete.
64. **Falk Miksa.** Erzsébet királynéról.
65. **Ciceró.** Az öregségről. (Fábián Gábor.)
66. **Rudyard Kipling.** Indiai elbeszél. (Mikes L.)
67. **Kabos Ede.** A csengeri kalapok.
68. **Szalárdi János** siralmas krónikája. (Angyal D.)
69—70. **Arany.** Toldi. Isk. k.
*71. **Molière.** Afösvény. (Hevesi Sándor.)
*72. **Jókai.** A fekete vér.
73. **Plutarchos.** Perikles. (Kacskovics K.)
74—75. **Arany** kisebb költeményeiből. (Moravcsik.) Isk. kiad.
76. **Spanyol** elbeszélők. (Szalai Emil.)
77. **Nansen.** Éjen és jégen át. I. A Fram utja. (Brózik K.)
78. Ugyanaz II. r. A szánut.
79. **Gvadányi.** A peleskei nótárius. (Kardos.)
*80. **Bracco,** Pietro Caruso. **Verga.** Parasztbecsület. (Radó A.)
81. **Mikszáth Kálmán.** Két elbeszélés.
82. **Coppée.** Henriette. (B. Tölgyessy Margit.)
83. **Matilde Serao.** Lányok. (Tóth Béla.)
*84. **Sophokles.** Antigone. (Kemenes József.)
85. **Ábrányi.** Márc. dalok.
86. **Tolnai Lajos.** A nagygyárosék.
87—88. **Arany.** Toldi estéje. (Bánóczi.) Isk. kiad.
*89. **Giacosa.** Borus szerelem. (Radó A.)
90. **Heltai Gáspár** válogatott meséi. (Imre.)
91. **Musset.** Tizián fia. (Marquis Géza.)
92. **Kielland.** Elbeszélések. (Ritoók Emma.)
93. **Wells.** Világok harca. I. rész. (Mikes Lajos.)
94. **Wells.** U. az. II. rész.
95. **Kölcsey** válogatott versei. (Négyesy.)
96. **Boccaccio** válogatott elbeszélései. (Radó A.)
97. **Keleti G.** Markó Károly
98. **Francia elbeszélők.** II. sorozat. (Ambrus Z. és Tölgyessy M.)
99. **Olasz elbeszélők.** II. sorozat. (Tóth B.)
100. **Jókai Mór.** Szép Angyalka. Kis képek.
101. **Arany.** Az első lopás. Jóka ördöge. (Isk. k.)
102—105. **Arany.** Szemelvények Toldi szerelme c. eposzából. (Moravcsik G.) Isk. kiad.
*106—108. **Shakspere.** János király. (Arany J.) Iskolai kiadás.
*109—112. **Shakspere.** Hamlet. (Arany J.) Isk. k.
113. **Papp Dániel.** Utolsó szerelem és egyéb elbeszélések.
*114. **Molière.** Botcsinálta doktor. (Gabányi Á.)
115. **Virág Benedek** válogatott költeményei.
116. **Murai Károly.** Mesemese.
117. **Dr. Korchmáros Kálmán.** Kerékpáros Káté.
118. **Farina.** Erősebb a halálnál. (Tóth Béla.)
119. **Orosz elbeszélők tára.** (Ambrozovics D.)
120. **Cserei Mihály** Históriája. Kiad. Angyal D.

A *-gal jelöltek szinművek. A zárjelbe tett név a **forditó, átdolgozó, vagy közzebocsátó neve.**

Kivágandó és beküldendő.

BUDAPESTI NAPLO kiadóhivatala József-körut 18.

Megrendelő bárca.

Alulirott megrendelem a **„Magyar Könyvtár“ 120 számát 20** frt értékben. Kötelezem magamat mindaddig minden **hó elsején havonkint 1 frtot** fentnevezett cégnek befizetni, mig a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetés be nem tartása esetén **a cég** a részletet postai megbizás utján beszedi. A megbizás be nem váltása esetén **a számla teljes összege** azonnal esedékessé válik.

Név és állás: **Lakhely** és kelet:

Ingyen kapja

meg mindenki a következő 3 forintos diszkötésü munkát.

BENEDEK ELEK:

MAGYAR NÉPKÖLTÉS GYÖNGYEI,

mely az összes legszebb magyar nótákat tartalmazza, aki 1900. január 1-éig 2 frttal előfizet a

HASZNOS TANÁCSADÓ

KÉPES CSALÁDI LAPRA,

melynek előfizetési ára egész évre 2 frt, félévre 1 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Erzsébet-körut 41.

A Hasznos Tanácsadót betéti társaság adja ki és GERŐ ATTILA szerkeszti.

Eddig a következő irók irtak a Hasznos Tanácsadóba: *Ágai Adolf, Ábrányi Emil, Benedek Elek, Feleki Sándor, Gyalui Tibor, Gárdonyi Géza, Hazai Hugó, Heltai Jenő, Jakab Ödön, Jeszenszky Danó, Muzslay János, Palágyi Lajos, Révész Béla, Szabolcska Mihály, Szentessy Gyula* és *Varsányi Gyula.*

Azonkivül szebbnél-szebb képeket közöl és több mint kétszáz hasznos, megfizethetlen tanácsot nyujtott *Egészség és Szépség Ápolása, Háztartás, Házi vegyszerek, Konyha, Ruházat és fehérnemü, Mezőgazdaság és Kertészet, Uj Keresetforrások* cimü rovataiban. Ezek közül következőket emlitjük meg: *Áfonyalikőr, Burgonya felfujt, Elefántcsont összeragasztása, Fagyasztott tej, Fehér cimlakk, Fogpor készitése, Fogak ápolása, Hektográf-massza, Márványedzés, Mezőgazdasági gépek kezelése, Rózsás arcszin titka, Réztárgyak tisztitása, Szer a nátha ellen, Szénaillat parfum, Tojás-cognac készitése, Tisztitott cukor, Tej a baromfinak stb.*

Senki el ne mulaszsza az előfizetést erre az olcsó és megbecsülhetlen képes családi lapra, **mely potom 2 frtért egy évre kiszámithatlan hasznot hajt mindenkinek és oly kellemesen szórakoztat, hogy mindenki hü marad hozzá.** Az előfizetési pénzeket legcélszerübb postautalványon igy cimezni:

A HASZNOS TANÁCSADÓ képes családi lap

kiadóhivatalának, Budapest.

Mutatványszám ingyen.

M. kir. államvasutak.
Üzletvez. Aradon.
19981. II. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak nagy-várad—szegedi vonalán 709—711. sz. szelvények közt, Gyula állomástól 2 kilométerre épülő Fehér-Kőrös hid mellett átfektetendő pályatest töltésének előállitásához szükséges mintegy 17000 m³ földmunkára ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a jogérvényesen kiállitott ajánlatok legkésőbb 1899. évi augusztus hó 15-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége titkárságánál (aradcsanádi palota, I. emelet) nyujtandók be.

Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok közül a szabad választás jogát, tekintet nélkül az árakra, az üzletvezetőség magának tartja fenn.

A tervek, az egyezmény tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek Aradon az üzletvezetőség pályafentartási és épitési osztályában és a csabai osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, az ajánlati nyomtatványok ugyanezen hivataloknál 1, azaz egy frt lefizetése ellenében megszerezhetők.

Az ajánlat 50 kros, az ajánlat mellékletei ivenként 15 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve, a következő felirattal látandó el: „Ajánlat a m. kir. államvasutak nagyvárad—szegedi vonalán, a Fehér-Körös hid mellett létesitendő földmunkára.“

Az ajánlat benyujtását megelőző napon, vagyis 1899. évi augusztus hó 14-én déli 12 óráig 500, azaz 500 frt bánatpénz a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyüjtőpénztárába akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban teendő le.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számittatnak, de névértéken felül számitásba nem vétetnek, készpénzben letett bánatpénz után kamat nem követelhető. Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénynyel adandók fel. Aradon, 1899. jul. hó.

Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtós, diófa fényezett	34	frt
2 ágy, diófa, fényezett	22	„
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett	8	„
1 mosdó, 2 ajtós, diófa, fényezett	14	„
2 szekrény, 2 ajtós, diófa, matt	38	„
2 ágy, magas, diófa, matt	38	„
2 éjjeli szekrény, diófa, márványnyal	22	„
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, feh. márv.	46	„
1 diván, magas támla szőnyeggel	40	„
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	14	„
1 ebédlőszék, ó-német stil	4	frt
1 iróasztal, 3 fiókos	16	„
1 hálószoba, matt diófa	125	„
1 hálószoba, faragott	170	„
1 garnitura crépe- vagy bourette-behuzat	60	„
1 garnitura selyem-behuzat	80	„
1 garnitura plüss-behuzat	95	„
1 szalonasztal	10	„
1 consol márványnyal és tükör	26	„

Nagy választék egyszerü, valamint a legdiszesebb kivitelü butorokban.

Dósa Kálmán

fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe Budapest, Erzsébettér és Sas-utca sarok, I. emelet.

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Fontos sérvbajosoknak.

SZENZÁCIÓS TALÁLMÁNY.

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan jónak elismerve, mint a Pollitzer által feltalált cs. és kir. szab. ***gummisérvkötő.*** Ezen sérvkötő előnyei a többi sérvkötők felett a következők: 1. nem gyakorol kellemetlen nyomást. 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható. 3. A pellották oly módon illeszkednek a sérvhez, hogy a sérvkapu teljesen elfödik és igy a sérv kicsuszása lehetetlen. 4. A biztonsági öv feltalálásával pedig a sérvkötő lecsuszása meg van gátolva. Célszerüségét nem egy bel- és külföldi orvosi tekintély ismerte el. Hasznáhatóságát bizonyitja továbbá azon számos köszönet és hálanyilatkozat, mely a világ minden tájékáról (Német, Orosz, Francia, Olasz, Törökország, Amerika, India stb.) hozzánk beérkezett, s melyek a t. vevőinknek mindenkor rendelkezésükre állanak.

Célszerüsége mellett az árak mérsékeltek.

Egyoldalu **ára 7 és 10 frt.** Kétoldalué 10 és 16 frt.

Gyermekeknek a felével olcsóbb.

Rendelésnél a test bősége kéretik centiméterekben, továbbá, hogy a sérv jobb, bal, vagy mindkétoldalu-e.

Nagy raktár továbbá valódi angol és francia acélrugó sérvkötőkben, haskötő, köldökkötő, irrigateur, mindennemü méhfecskendő, görcsérharisnya hategyenestartó, légpárna, ágybetét, havibajfelfogók és minden e szakmába vágó cikkekben.

Egyedüli képviselőség valódi angol és francia

GUMMI-különlegességekben.

Postai megbizásokat, rendelményeket pontosan és titoktartás mellett leggondosabban utánvéttel eszközöl

POLLITZER MÓR és FIA

cs. és kr. szabad. orthopediai kötszerészek

Budapest, Deák Ferenc-utca 10. — Alapittatott 1858.

ÁRJEGYZÉK kivánatra zárt boritékban bérmentve küldetik.

A cimre ügyelni tessék

Biztositás árfolyamveszteség ellen kisorsolás esetén.

5%-os 1860-as államsorsjegy.

Sorozat-huzás f. é. augusztus 1-én.

Esetl. *árfolyamveszteség* egy egész sorsj.-nél kb. 120.—
bistositási-dij darabonkint 3.50
Esetl. *árfolyamveszteség* egy ötöd sorsjegyn 1 kb. 42.—
biztositási-dij darabonkint 1.10

Clary-sorsjegyek. Huzás f. é. julius hó 31-én.

Esetleges *árfolyamveszteség* körülbelül 6.—
bistositási-dij darabonkint —.30

FUCHS H. váltóháza

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 1.

Szerszámgépek

egy beszüntetett gépgyárból és egy mechanikus mühelyből, és pedig:

38 különböző nagyságu esztergapad,
3 sik-esztergapad,
3 vasgyalugép,
1 függőleges furópad,
1 sugárfurópad,
5 különböző nagyságu furógép,
3 csavarvágógép,
1 lyukasztó és nyirógép,
2 tábori kohó,
1 szallagfürész,
2 ércsajtolópad,
6 mechanikus pad lábüzemre,
2 köszörükő-válu vasból,
1 köszörükő-válu lábüzemre,
1 frikciós kalapács,
1 esőkalapács,
1 központozógép,
2 maratógép

igen előnyös árakon és fizetési módozatokkal eladatnak *GOLDMANN MIKSÁ*-nál Prága-Smichow.

Dr. Spitzer arckenőcse

50 év óta minden világrészbe küldetik.

Csakis zöld céduián levő ezen aláirással valódi Dr Spitzer

Dr. SPITZER arckenőcse 35—50 kr. mosdóvize 40 „ Szalvator-szappan 50 „ Lyoni-rizspor 50—80 „

eltávolitanak mindennemü **arcfoltot, pörsenest, szeplőt** és ezáltal finomitják az arcbőrt,

Dr. Kovács kézpasztája,

(csakis félhold alaku védjegygyel valódi) **három nap alatt minden kezet gyengéddé és fehérré varázsol. Egy üvegtégely ára 60 kr.**

Kapható minden gyógyszertárban s gyógyárutizletben.

Fő- és szétküldési raktár:

Dr. KOVÁCS ERNŐ gyógyszertára és illatszergyára,

Budapest, VI., Gyár-utca 17. sz.

„Toilett-titkok“ cimü füzetkét kivánatra *ingyen és bérmentve* küld.

…atyi Testvérek Butor-áruháza.

Budapest, Kerepesi-ut 9/a., földszint és I. emelet, Pannonia-szálló mellett.

…y választék, kizárólag szilárd hazai gyártmányu asztalos és saját készitményü …pitozott butorokból, minden versenyt és hirdetett árakat felülmuló olcsó árakon. …jes lakásberendezések, nyaraló, fürdő- és szálloda-butorzatok 2 évi jótállás és felelősség mellett szállittatnak.

…vedések elkerülése végett cégünkre és cimünkre figyelni kérjük. Diszes butor-album 1 frt beküldése mellett bérmentve küldetik meg.

…6 arany, 18 ezüst-érem 30 tiszteleti és elismerő-oklevél.

IV.

Cs. és kir. szab. mosóviz lovaknak.

…év óta használják az udvari istállókban, a hadsereg és polgárság nagyobb istállóiban, erősitésre nagyobb megerőltetések előtt és az erő visszaszerzésére azok után, ficamodásoknál, inak merevségénél stb., kiváló eredményekre képesiti a lovat a trainingben.

KWIZDA-féle

Bliszter szürke, éles bedörzsölés. 1 tégely 1 frt 25 kr.

Epetinktura lovaknak 1 palack 1 frt 50 kr.

Pata-tapasz mesterséges pataszaru 1 rud 80 kr.

Patakenőcs töredező, merev paták megóvására. 1 szelence 400 gr. 1 frt 25 kr.

Krezolinkenőcs pata morővószer, 1 szelence ½ kilós 1 frt 10 kr.

Pókos kenőcs lovaknak és marháknak 1 tégely 1 frt.

Reszorbeáló kenőcs (Mi igy és tögykenőcs). 1 tég. 1 frt.

Mosószappan háziállatoknak. 1 drb 40 kr.

Patkányveszto, méregmentes (patkány és egérpusztitószer) 1 rud 50 kr.

Nyeregszappan a nyereg és lovagló szerszám tisztitására és jókarbantartására 1 szelence 1 frt.

Vazelin állatorvosi használatra, 1 pléhdoboz 1 kilós 1 frt, 5 kilós 3 frt 80 kr.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Csak fenti védőjegygyel valódi minőségben kapható Ausztria-Magyarország összes gyógytáraiban és drogériáiban.

Főraktár:

Kwizda J. Ferenc

cs. és kir. oszt.-magy., román kir. és bolgár fejedelmi udvari szállitó

ker. gyógyszerész, Kornenburg Bécs mellett.

Csakis a valódi keletindiai Santal-olaj

(Misore Santal) gyakorol nagy hatást uj és idült hólyag-, vese- és főleg cső-bántalmaknál.

A Santal Egger-

capsulák csakis a legtisztább és legértékesebb Misore Santal-olajat tartalmazzák és ennélfogva hatásuk meglepő.

Aki rövid idő alatt akar megszabadulni gyötrő bajától, használjon Santal Eggert. Egy eredeti üveg ára 1 frt 50 kr., vidékre a pénz előleges beküldése mellett, postán, bérmentve 1 frt 70 kr.

Főraktár. **Gyógyszertára „Nádor"-hoz** *Budapest, VI., Váci-körut 17.*

Gyümölcs- és szöllőbor készitési gépek.

Gyümölcs- és szöllősajtók, Szöllő- és gyümölcszuzók

és bogyómorzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szöllő- és gyümölcsörlők, aszaló készülékek gyümölcs- és főzelék aszalásra, *gyümölcsvágó- és hámozógépek,* legujabb szerkezetü szabad. önműködő *„SYPHONIA" gyümölcs- és szöllővesszö-permetezők,* gyártatnak és szállittatnak jó állás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa

cs. kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor Bécs, II/1., Taborstrasse 71. Kitüntetve 400 a any-, ezüst- és bronzéremmel. — *Árjegyzékek ingyen és bérmentve.* — Képviselők és viszontárusitók felvétetnek.

Bécsi nők köszönhetik szépségüket

első sorban a *legkellemesebb, leghatásosabb, leghiresebb*

Eredeti Pompadour Paszta

használatának, amelyet néhai Med. dr. *Rix A.* talált fel. Ez a szépitőszer használat folytán *élénk friss arcszint, vakitó fehér ránctalan arcbőrt* csinál még a késő aggkorig is, elmulaszt kezesség mellett *(a pénz különbeni visszatéritése mellett)* szeplőt, májfoltot, himlőhelyeket, pattanásokat, arcpirt, a bőrnek minden tisztátalanságát; már 40 éve áll a *főfőurasságok, művészek* stb. használatában, a miről bizonylatok és köszönőlevelek rendelkezésre állanak. E szépitő szer jóságának és ártalmatlanságának legjobb bizonyitéka a *40 éves létele,* a mely idő alatt ugyancsak ezer hasonló szer keletkezett és ujra eltünt. Egy 6 hónapra való tégely ára 1 frt 50 kr.,

POMPADOUR-TEJ

a bőrt azonnal tejszerü fehérséggel vonja be, rajta marad az arcbőrön mosdás után is. Eredeti palack 1 frt 50 kr. Pompadour szappan 30 kr., Pompadour-arcpor rózsa, krém és fehér szinben 1 frt 25 kr.

Tessék bizalommal **Özv. Dr. Rixné Vilma fiai-hoz** *(Rix Antal és testvére)* céghez, a valódi Dr. Rix-féle készitmények egyedüli gyártóihoz *Bécs, Praterstrasse 16.* fordulni. — *Vételnél csak ólomzáros csomagokat tessék elfogadni.* Budapesten főraktár TÖRÖK JÓZSEF-nél, Király-utca 12., továbbá Dr. EGGER LEÓ és EGGER J. uraknál, VI., Váci-körut 17. DETSINYI FRIGYES V., Marokkói-utca 2., NERUDA NÁNDOR, Kossuth Lajos-utca 7.

Még soha Budapesten nem volt.

Bárhol akar lakni,

már nem kell lakást keresnie, hanem forduljon

az első fővárosi ingyenes lakásközvetitő irodához

Károly-körut 9. (gróf Hadik-palota.)

Az igen tisztelt háziurak pedig kéretnek kiadandó lakosztályaikat **mielőbb** bejelenteni.

Már ne a kell lakást keresni. Ingyenes lakásközvetités.

Vége a lakásmizeriának.

Minden asszony és leány szerezze meg magának a

Legujabb Hölgyek titkára

cimü könyvet. Ára szines nyomásu kötésben 80 kr.

A Hölgyek titkára az élet minden körülményeire alkalmazható fogalmazvány-mintákkal szolgál.

A Hölgyek titkára megtanit a társadalmi körökkel levélben való finom és udvarias érintkezésre.

A Hölgyek titkára költői szépen irt szerelmi leveleket foglal magában. Szóval a Legujabb Hölgyek titkára a kitünően használható minden rangu és rendü nők számára.

Megrendelhető (a pénz előleges beküldése esetén bérmentve) a

„Budapesti Napló"

kiadóhivatalában.

Budapest, VIII., József-körut 18. szám.

Ugyanott megszerezhető: **Virágnyelv. Mit jelentenek a virágok?** 40 kros kiadásban.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest. Váci-körut 4. sz. 1. em.

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Magyar Könyvtár.

Szerkeszti: **Radó Antal.**

Eddigi megjelent füzeteiben a következő ismeretterjesztő: **történeti, irodalom- és mütörténeti, bölcsészeti, természettudományi, szónoki** munkák és **utleirások** jelentek meg:

„Anonymus." Béla király névtelen jegyzőjének könyve a magyarok tetteiről. Ford. Szabó Károly. Javitotta és bevezette Mika Sándor. (30. sz.)
Áldássy Antal. Pázmány Péter élete. Képekkel. (63. sz.)
Cicero. Az öregségről. Ford. Fábián Gábor, javitotta Latkóczy Mihály (65. sz.)
Cserey Mihály históriájából, szemelvények. Rendezte Angyal Dávid (120. sz.)
Deák Ferenc 1861-iki első felirati beszéde. (26. sz.)
Falk Miksa. Erzsébet királynéról. Visszaemlékezések. (64. sz.)
Flammarion Camille. Csillagos esték. Ford. Tóth Béla. (37. sz.)
Gracza György. 1848. március 15. (32. sz.)
Jókai Mór. Emlékbeszéd Rudolf trónörökösről és egyéb beszédek. (46. sz.)
Kölcsey Ferenc válogatott beszédei. Radnai Rezső bevezetésével. (61. sz.)
Keleti Károly. Markó Károly. 4 képpel. (97. sz.)
Kossuth Lajos 1848. jul. 11-iki beszéde a haderő megajánlása ügyében. (36. sz.)
Nansen Fridtjhof. Éjen és jégen át. I. rész. A Fram utja. (77. sz.) Rövid. ford. Dr. Brózik Károly.
Nansen Fridtjhof. Éjen és jégen át. **II. rész. A szánut.** Rövid. ford. Brózik K. (78. sz.)
Petőfi Sándor. Uti rajzok. (14. sz.)
Petőfiné Szendrei Julia naplója és levelei. Jókai Mór előszavával. (49. sz.)
Plutarchos Perikles. Ford. Kacskovics K. (73. sz.)
Szalárdi János. Siralmas krónikája. Kiadta Angyal Dávid. (68. sz.)

Megrendelésnél elég a füzet számára hivatkozni.

Egy-egy szám ára 15 kr.

Az ár beküldése után bármely füzetet bérmentve küld

A „Budapesti Napló" kiadóhivatala,

József-körut 18. szám.

de megszerezhető bármely hazai könyvkereskedésben is.

ÁLLAMI FELÜGYELET ALATT!

GERŐ Ferenc előkészitő-iskolája az

egyéves önkéntességi képesitő vizsgára.

Iroda: Budapest, VI., Nagy János-utca 3. sz.

Ezen iskola előkészit ifjakat, kik tanulmányaikat bármily körülmény miatt abbanhagyták, kiváló főgimnáziumi tanárok közreműködésével az *önkéntességi vizsgára.* Az uj kurzus szeptember 2-án kezdődik és 6 hóra terjed. — *Prospektus ingyen és bérmentve.*

Beiratás naponkint délután 4—7 óra között.

Aranyosi Miksa

nyilvános felső kereskedelmi iskolája.

Budapesten, V. ker. Nagy Korona-utca 13 szám.

Egyenrangu a kereskedelmi akadémiákkal. Bizonyitványok államérvényesek. Egyéves önkéntességi jog.

Az intézet internátussal van összekötve.

Előjegyzés a szünet alatt is. Részletes programm ingyen és bérmentve.

Mai napság a legérdekesebb tudomány a

SPIRITIZMUS,

mely egyben legalkalmasabb családi körök folytonos szórakoztatására, mert a folyton meg-megujuló e téren történő felfedezések mindig fogva tartják az érdeklődők figyelmét.

Magyarországon a következő müvek jelentek meg és részben leszállitott áron kaphatók:

TÓVÖLGYI TITUSZ: A lélek mint egyén, 1 frt 50 kr. helyett 1 frt.
" " Van-e másvilág? (A szellemek országából), 1 forint 50 kr. helyett 1 frt.
HAVAS ANDOR: Levelek a tulvilágról. **Ujdonság!!** 50 kr. (Ezen álnév alatt egy hirneves iró rejlik).
NÉREI ÖDÖN: Tájékoztató a spiritizmus történetéből, elméletéből és kisérletezéséről. Ára 30 kr.
ARNOLD JÁNOS: Hogyan kell a spiritualizmussal foglalkozó **családi köröket** megalakitani? Ára 1 frt 20 kr.
Hogyan lett **Dr. Cyriák Bernát** a tudós orvostanár, a legnagyobb szkeptikus spiritualiszta? Közli B. Mikos János. Ára **60 kr.**

Megrendelhetők a pénz előleges utalványozása vagy utánvét mellett

Szilágyi Béla könyvkereskedésében és antiquariumában **Budapesten, IV., Károly-körut 26. szám.**

Könyvjegyzékek és a „Könyvkedvelők Kalauza", melyből az uj kiadás **sajtó alatt van,** kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg.

Tan- és nevelő-intézet

nyilvánossági joggal

Budapesten, Hold-utca 19. sz.

Az intézet 22 év óta áll fenn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében, mely **államérvényes osztály- és érettségi bizonyitványokat állit ki,** a beiratások szeptember 1-én kezdődnek, Azonban már most is lehet előjegyezni.

A növendékek lehetnek bennlakók, félkosztosok és bejárók.

Értesitővel kivánatra készséggel szolgál az igazgatóság.

Dr. László Mihály, igazgató.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betükből 2 kr. Cimmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozodásokra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadohivatallal mindig közölni.

APRÓHIRDETÉSEK
és
ELŐFIZETÉSEK
felvétetnek a
BUDAPESTI NAPLÓ
részére
a kiadóhivatalban
József-körut 18.,
valamint a következő dohánytőzsdékben:

Breuer nővérek, Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarok.

Nemecsek-féle tőzsde Petőfi-tér.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrássy-ut 59.

Deutsch Miksáné, Andrássy-ut 38.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Soprony V., dohány-nagytőzsde, Kerepesi-ut 1.

R. G.
Megbocsájt de belátja, hogy némileg igazságom volt. Meg nem foghatom mikép eshetett az, amire céloz; mondja el méltán érdekel. Egyebekben még mindig nem ösmer. Hogy ezt bebizonyitsam: nem megyek se oda se máshova. Majd csak . . . de erről beszélünk. 4664

Február 15.
Édes boldogtalanságom! Szi-vem kimondhatatlanul fáj, hogy nem láthatom édes arcodat, s nekem oly már véghetetlenül drága, érinthetése által is tulvilági gyönyört nyujtó vénuszi termeted. Szerelmem sokkal forróbb, mint valaha! Előbb utóbb tudom megöl az utánadi elérhetlen vágy! Irjál édes mindenem. Testedlelkem forróm csókolja boldogtalan szerelmesed.

„Faust“.
Istenem! Felejteni nem akarok és nem fogok! Téged nem értlek lemondani? Én soha te már is határoztál. Margit!? 4675

„Narciss“
Életem; Üdvöm! Imádott Bálványom! Az édes drága sorokat vettem — légy áldott érette drága Menyországom! Fájdalom, még mindig bizonytalan, hogy „mardi.“ Ez kétségbe ejt! De aujourd'hui en 8 már karjaidban leszek, akkor megszünik a fájdalom — akkor enyim leszel, oh boldogság! és én Tied, Tied, imádott Üdvösségem. Oh, csak addig meg ne öljön a vágy utánad, csókjaid, ölelésed után. Tzeretlek! Imádlak! Tied minden gondolatom. Ezer ezer vágyteli sóhaj repül feléd, minden sóhaj azt mondja: Szeretlek! Imádlak! siron tul is tied forrón csókoló, örökre hü „Orion“ 4666

Rococo.
Értlek, ne csüggedj, még virrad nekünk is napsugár. Hü Secessiod.

Nefelejts.
Mindennap gondolok rád édes. Jőjj minél előbb. Vigyázz, gyanut ne kelts. S—r. 4676

Both Benigna
kisasszonynak sürgős levele van kért helyen, mely vasárnap kilenc óráig átveendő! 6772

Hymen
levele van a kiadóhivatalban. 4667

Kis Herminka
szokott helyen örömmel várom. Addig is ölelem s csókolom. 6728

Menyecske 24.
Még tán nem is nyomták a tegnapit mikor már üzenetemet kezdtem irni, mert időközben kaptam kártyáját, a melynek jobban megörültem mint hinné, mivel amoda aligha mehettem volna, mig emide egy füttyentésére elugorhatom! Nyilván az áldott sors avatkozott ilyen okosan dolgunkba s most már igazán csak asszonyomtól függ minden. Nagyon természetes dolog, hogy lesni jogom a tudatott helyen és ha alkalmam nyilik megkérdom a gondolatjel értelmét, mely engem azóta egy izgatottságban tart. Hejh! de csak tud bánni velem — de ösmeri a gyöngéimet; Semmi sincs a miért haragudnom fogom volna s különben is a gondolatain tépelődöm napestig. Legyen kegyes és szabaditson meg e szokatlan munkától és nyilatkozzék. Ezerszer csókolja bolondja. 6726

Both Benigna!
Ez uton óhajtom figyelmeztetni, hogy kért helyen levél várja, mely vasárnap 9 óráig átveendő. Nagyon kérem, hogy mielőbbi kedves levelében pontos lakcimét velem tudatni sziveskedjék, mert ha — Ég tudja, — valamely okból nem találkozhatnánk, ugy szeretném idején értesiteni s igy elkerülni az esetleges félremagyarázást. Ismételten kérem a mielőbbi válaszadásra, a hely-, idő és ismertetőjelek megállapitására és pontos cimének tudatására s addig is szivélyesen üdvözli Pál. 6729

Say Boss!
Can you tell me is your letter worth 10 penny? so much Jwas compelled to pay for it. Your paper you will get all right but prepare yourself to pay back your debth if you arrive here. How is everything? God heaven! I rented all my rooms and am sorry ro say but I must lodge together with you again. God help you dear Boss and remain your Gepy. 6766

Babuska.
Levele ment kivánt cimre K. J.-nétől. 2447

Magdolna.
Ha tényleg bedobatott, érthetetlenül elveszett. Izgatottságra nincs ok, veszélyes kézbe nem kerülhetett. 4672

Személyjogu
gyógytár 2500—2800 frt forgalmu eladó és azonnal átvehető. 4629

Nős „hivatalnok“
450 frt fizetéssel azonnal felvétetik délutánrai rodába — két háromezer forint mint biztositott — bejegyendő tag, betéti mely nagyobb részletben visszafizettetik, megkivántatik. Ajánlat „Régi iroda“ alatt.“ alatt 4670

Szőnyegdiván
finom eladó. Gyár-utca 25. a. kárpitosmesternél. 4669

Vendéglősök. kávésok,
jövedelmező mellékkeresetet biztosithatnak maguknak szórakoztató gépeink által. Leirás ingyen. Automatagyár. Budapest, Károlykaszárnya. 4674

Eladó gőzmalom.
Üzemképes, urilakás, gépészlakás, téglagyárnak alkalmas. Vagy társ kerestetik 4000 forinttal. Stritz Gyula, Nagy-Káta. 5585

Nevelőnők,
magyarok, németek, franciák, angolok, zene- és nyelvismerettel, valamint egyszerübb képzettségnek, továbbá: gyermekkertésznők, bonneok elhelyeztetnek. Nietschné Gerson Anna által Budapest, Erzsébet-körut 52. sz. 4671

Butor,
Szőnyegdiván, kredenc és más minden eladó. Teréz-körut 21. félemelet 2. 4668

Szünidei szépirási tanfolyam.
Augusztus elején egy szépirási tanfolyam napi 2 tanitási órával — délelőtt és délután mérsékelt dijazás mellett kezdődik. Lelkiismeretes tanitásom, valamint 25 éven át kitünőnek bizonyult módszerem folytán minden rossz iró egy szép és tetszetős irást sajátithat el magának. Mély tisztelettel Adler Jakab a pozs. polg. és keresk. iskola v. szépiró tanára. Értekezési órák: 10—1-ig és 4—7-ig. Lakás: Nagykorona-utca 4. III. em. 4673

Szép
kisebb és nagyobb lakások világos udvaru átjáró házban augusztus 1. kiadók. Nagydiófa utca 15 és Nyár utca 18. 4635

Stabilgép.
Üzemnagyobbitás végett egy jó karban levő 24 lóerejü schrancz és Radiger-féle Stabilgép eladó. Üzemben latható a tulajdonosnál Braun Hermann gőzmalomtulajdonosnál Békés-Csabán.

Laktársnőt
keres egy intelligens magányos nő ki állami hivatalban lévén elfoglalva csak keveset időzik otthon egy szépen butorozott utcai lakáshoz az Üllői-ut elején. Feltételek nagyon szerények. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2442

Füszer-
gyarmatáru nagykereskedés jól bevezetett helyi képviselőt keres előnyős feltételekkel. Ajánlatok „Jó modor“ jeligével a kiadóhivatalba küldendők. 2437

Jó forgalmu
füszer-üzlet 16 ezer lakossal biró vidéki városban más vállalat miatt azonnal átadó. A szükségelt összeg 5—600 frt. 2420

Délutáni foglalkozást
bármely irodai munkában keres egy magánhivatalnok, ki magyarul és németül tökéletesen levelez, franciául, olaszul és angolul is tud. Szives ajánlatokat „Szorgalom 48“ alatt a kiadóhivatal közvetit.

Irodatulajdonosok figyelmébe!
Sürgős alkalmazást kér családos, intelligens egyén, volt hirlapiró és irodatiszt, ki a magyar és német fogalmazásban, levelezésben, irodai teendőkben teljesen jártas. Jó bizonyitványokkal és legkitünőbb referenciákkal rendelkezik. Cim a kiadóban, esetleg levélileg „D. J. tehetséges“ jelige alatt. 2423

Kerékpár,
majdnem uj, elegáns és finom kivitelü, igazi amerikai gyármány, betegség miatt azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2418

Kinek kell?
Augusztusra elegánsan és kényelemmel butorozott tiszta és féregmentes különbejáratu szoba kiadó olcsó árért uraknak vagy hölgyeknek. Legjobb kiszolgálás biztositva. Vidékiek vagy helybeliek is levélileg „Féregmentes“ jeligével kérdezősködhetnek, avagy a cimet megtudhatják személyesen is a kiadóhivatalban. 2406

Egy szép fekvésü
telek, mely 2600 □-öl gyönyörü kilátással, jó kocsiut, s vizvezetékkel ellátva, a Szemlőhegyen, azonnal eladó: ezen telek már parcellázva külön házhelyeknek is eladó. Cim a kiadóban. 2416

Kerestetik
izr. vallásu, okleveles nevelőnő, faluban lakó családhoz, 8 és 7 éves leánykák teljes oktatására. Magyar, német nyelv tökéletes tudása, cimbalom-játékbani oktatás megkivántatik. Csakis több évi gyakorlatot bizonyitványnyal igazolók reflektálhatnak az állás elnyerésére. Bizonyitvány-másolatokat melyek vissza nem küldetnek, fényképpel fölszerelve, „Nevelőnő 71671“ cimen a kiadóhivatal továbbit.

Egy fiatal
rövidáru- segéd állást keres, a ki magyar és német nyelvben teljesen jártassággal bir jó bizonyitványokkal rendelkezik. 2443

Tiszta, féregmentes
különbejáratu szépen butorozott szoba egy-két hölgynek olcsón kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2439

Különbejáratu
kényelmesen butorozott tiszta szép szoba egy-két urnak olcsón kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2438

Budai nyaralóban
villamostól 3 percnyire intelligens, szolid lakótárs kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 2432.

Müegyetemi
hallgató házitanitói vagy más neki megfelelő foglalkozást keres. Szives ajánlatok „Müegyetemi hallgató“ cimen kéretnek a kiadóba. 2431.

Ertelmes
takarékpénztári tisztviselő délutáni foglalkozást keres, esetleg üzletekben könyvelést és levelezést elvállal, szerény dijazás ellenében. Szives megkeréseseket „Törekvő“ cimen továbbit a kiadóhivatalv 2430

Lámpákat,
szőnyegeket, függönyt, mosdó service-t s más ilyen szobafelszerelési dolgokat óhajtok venni. Lehet használt is, de jó állapotban. — Ajánlatot „Bric a brac“ jeligével kérek a kiadóhivatalba. 2413

Született angol
hölgy francia és angol leckéket ad mérsékelt árért. Megkereséseket „Albion“ jeligével e laphoz kér, hol esetleg cime is megtudható. 2387

Kereskedelmi
tanfolyamot végzett kisasszony pénztárhoz, esetleg könnyebb irodai teendők végzésére ajánlkozik. Cim a kiadóban. 2404

Egy fiatal nős
kereskedő kinek jelenleg is üzlete van, keres utazói, raktárnoki, pénzbeszedői vagy más megfelelő állást. Cime a kiadóhivatalban. 2421

Teljes ellátásra
elfogad — mérsékelt feltételek mellett — egy cs. és kir. ezredorvos özvegye egy olyan fiatal uri leányt, ki Budapesten felsőbb kiképeztetését elnyerni óhajtaná. Cim a kiadóhivatalban megtudható. 2444

Kiadó szoba.
A Kerepesi-uton a Népszinház mellett egy csinosan butorozott két ablakos teljesen féregmentes utcai és egy ugyanotyan udvari szoba, mindkettő teljesen külön bejárattal a lépcsőházból jutányosan kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2409

Kronikus (régi)
betegségek legbiztosabban gyógyithatók a természetü gyógyitásmódokkal Dr. Palócz intézetében. Budapest, Kerepesi-ut 10. szám. — Prospektus ingyen. Ugyanott kapható: „Népszerü orvosi tanácsadó“. Irta dr. Palócz. Ára 3 korona.

Köhögésnél,
rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle pemetefücukorkát.

A Budapesti
árjegyzőlap“-ban nem jegyzett összes értékpapirokat és pedig vidéki takarékpénztár-, valamint bankrészvényeket, továbbá vidéki malom- és iparrészvényeket legjutányosabban vesz, elad és azokra kölcsönt ad Fuchs H. váltóháza Budapest, IV. k., Kecskeméti-utca I. Egyetem-tér.

Király-utca 89. sz.
Ujonnan épült bérházamban üzlethelyiségek portállal, gépraktár, felszerelő, füszer-, liszt-, hentes- vagy egyéb üzletnek alkalmas, elegáns lakások, nagyobb és kisebbek, mindenkényelemmel lift, gáz és villanyvilágitással augusztus 1-jére kiadók. Bővebbet Orlay Sándor, Koronaherceg-utca 8. 3246

Saison!
beálltával figyelmeztetem a n. é. közönséget azon szép és jó uj berendezésre, hogy nálam darabonként 1 forintért lehet szép és elegáns kidolgozott Makart-fényképeket készittetni. Hölgyeket vagyok bátor figyelmeztetni, hogy világos ruhákban is tökéletes sikerült képeket készitek. Vidéki fényképek után nagyitások lelkiismeretes kivitelben jutányos árban eszközöltetnek. WAITZNER fényképész, Budapest, Erzsébet-körut 20. szám.

Köznép-osztály,
Frakk 5 frt.
Nadrág 3 frt.
Mellény 1 frt.
Ferenc József-kabát 4 frt
Jaquet 3 frt.
ROTHBERGER JAKAB
Kristóf-tér 2. I-ső emelet.

ORSZ. SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

Több észak- és délnémethoni
nevelőnőt.
zene nyelvismerettel, angol és francia, tanitónőket s bonneokat azonnali belépésre ajánl. Magyar oklev. **tanitónőket** zene és nyelvismerettel vagy anélkül sürgősen keres. Szegheőné S. Lujza most Budapest, Erzsébet-körut 30.

Hölgyeim.
Sajnálatos, hogy a t. hölgyek nem idejében látnak az arc ápolásahoz, mielőtt a napsugarak v. szél káros hatást idéznek elő, pedig mily kicsiny dologból áll szép fehér, tiszta arccal birni. Nem csodálom, ha a t. hölgyek, a sok hirdetett és ajánlott arccrémekből nem birnak választani. Legyenek teljes bizalommal hozzám, kisértsék meg csak egyszer Mille Fleurs-Crémet, meg vagyok győződve, hogy céljukat elérik. — Mille-Fleurs-Crème próbatégely 50 kr. könyvvel; Mille-Fleurs-poudre, fehér, rózsa v. creol (barnáknak), 1 doboz 60 kr., szappan 40 kr. Főraktár: Török József gyógytára, Király-utca 12. — Továbbá csakis nálam kapható a Mille Fleurs-hajviz, mely bármily ősz hajnak ½ óra alatt redeti szinét visszaadja, 2 üveg 3 frt utasitással (2 hóig elegendő), fekete, barna és aranyszőkébe kapható. Nem eléggé ajánlhatom a t. hölgyeknek a homlokkötőt, mely rövid idei használat után a redőket végkepp kisimitja, a homlokot fehér, szép formásra változtatja. Egy ily kötő évekig eltart. drbja 1 frt 50 kr. utasitással. Mily kellemetlen és rut a szőr az arcban vagy ajk körül, ezt fájdalom nélkül egy pillanat alatt eltávolithatják az általam küldött próba üveggel 60 kr. utasitással. Vörös kezeket v. ha még oly elhanyagoltak is, kézpasztám által gyönyörü fehér puhává változik, 1 próbatégely 35 kr. utasitással. Számos elismerő levelekkel bizonyithatom felsorolt cikkeim bámulatos hatását, melyekért és biztos eredményért kezeskedem. — Utánvétellel akár itt Budapesten, vagy bárhová küldöm. MANDL IDA, Budapest, VII. ker., Bethlen-utca 12. sz./No.

Zálogházi
cédulákat veszek.
Eladok
13 latos ezüst evőkészleteket, grammja 5 kr., girandolokat, gyertyatartókat, haltálakat, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőkészleteket 138 frttól kezdve, dus választék mindennemü ezüst müötvös tárgyakban, arany férfiláncok kölóggóval, grammja 85 kr., masszív arany gyürük 2 frt 40 krtól, tula remontoir órák 6 frt.
GRÜNBERGER ARMIN BELA örökösei Budapesten, IV., Városház-tér 9., I. em. 23 Harisbazár.
Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Kávé
Fiuméból!
közvetlen a tengeri hajóról szétküldve

1 zsák 4 kgr. Rió kávé jó izü	4.60
1 zsák 4 k. Portorikó kávé nagyszemü	5.60
1 zsák 4 k. Kuba kávé nagyszemü	5.76
1 zsák 4 k. Portorikó gyöngykávé n. sz.	6.12
1 zsák 4 k. kék Jáva gyöngykávé	6.86

elvámolva, bérmentve és csomagolva minden más költség nélkül.
Meg nem felelő kávát kicseréljük.
Árjegyzéket és látképes levelező-lapot kivánatra ingyen küld:
Fratelli Deisinger
Fiume.
SCAFALO 231.
A magyarországi kávések bevásárlási forrása.

COPYING OFFIC[E]
Bárminemü ir[ási] munkákat, le[irá]sokat, sokszoro[sí]tásokat és for[di]tásokat mind[en] nyelven, ugy mi[nt] gyorsirói v. fo[no]graf felvételek[et] elvállal a „YOS[T]“ irógép r. t. Erzs[é]bet-körut 9—[11] New-York palot[a].

ÉNZT
SORSJEGYEK
és
ÉRTÉKPAPIROK
(visszafizethető zzés szerinti ki részletekben is) mily összeget olcson ad
KŐVARYAR[...]
bank- és váltó osztálysorsjáték-fő sitó.
IV. ker. Ferenciek-t Gróf Cziráky-palo

Szabadalma[t]
kieszközöl a világ összes állama[iban]
KALMÁR J.
mérnök és hites sz[a]dalmi ügyvivő
ezelőtt
Pompéry (Benedek
BUDAPEST
VII., Kerepesi-ut
Alapittatott 1885-b[en]
Eddig 10,000 szab[ad]lom eszközöltetett ki ez iroda által.

Viri.
Ein Hofrath und fünf Aerzte begut[achten] eidlich vor Ger[icht] meine überraschende findung gegen vorze[itige] Schwäche!
(Männer.)
Broschüre mit Gutach[ten] und Gerichtsurtheil
Is Doppelbrief a franco für 50 kr. Marke.
Paul Gassen,
Köln a/Rh. Nr. 45.

Keveset használ[t]
Remington
irógépek
igen jó állapottban olcsó árakon kaphatók
Kanitz C.
és Fiai-nál
Budapest,
Dorottya-utca 12.

BUTOR
jó, szolid kivitelben,
előnyös
részletfizetésre.
Náthán Ignác
kárpitos- és asztalosbutor egyedüli főraktára
VII. ker.
Erzsébet-körut 23.
Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve

Nyomatott a „Pátria“ irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépen, Budapest, IX., Üllői-ut 25.